

Barcelona, novembre de 2025

ESTUDI HISTÒRIC-ARTÍSTIC I CROMÀTIC CASA SANCHÍS

Passeig Enric Sanchís, 17-25 - BARCELONA -

CHROMA • scanland project

1.	Introducció.	03
2.	Estudi històric.	07
3.	Campanya de caracterització de les FAÇANES EXTERIORS.	21
4.	Campanya de caracterització dels INTERIORS.	57
5.	Conclusions i recomanacions	123
	Equip	127
	Annex 1. Bibliografia de colors	131
	Annex 2. Resultats cales i mostres.	135
	Annex 3. Resultats analítics laboratorí.	162

Índex

CASA SANCHÍS- BARCELONA | ESTUDI HISTÒRIC-ARTÍSTIC I CROMÀTIC

1. Introducció

1. INTRODUCCIÓ

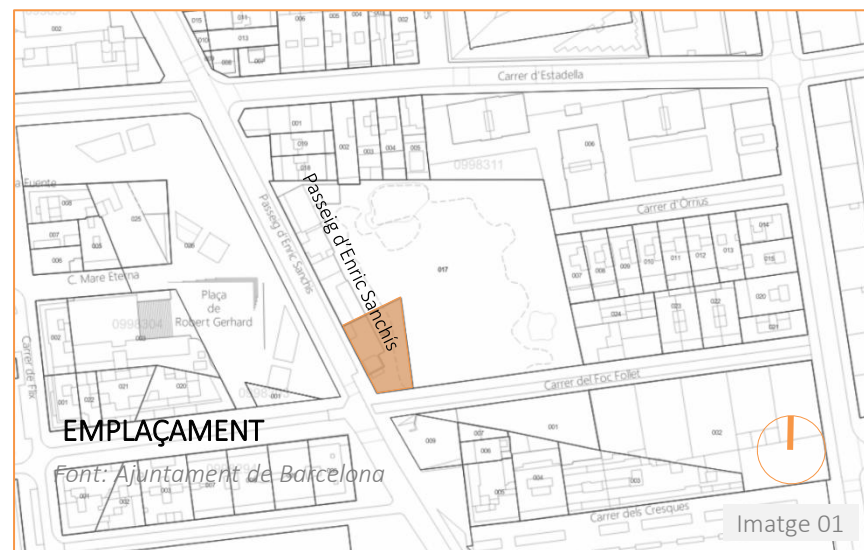
En aquest document es presenta l'estudi històric-artístic i cromàtic de l'antiga **CASA SANCHÍS** situada al carrer **Passeig Enric Sanchís**, número **25 de Barcelona** realitzat per *Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL*. (vegeu *Imatge 01*). L'objectiu principal de l'estudi és documentar i localitzar els vestigis dels acabats originals de les façanes i els interiors d'aquest edifici, per tal de poder valorar i incorporar tota aquesta informació a una futura intervenció.

La Casa Sanchis, es situa al barri del Bon Pastor de Barcelona (districte de Sant Andreu, límit amb Nou Barris), és un edifici històric que es considera l'origen mateix del barri. Va ser encarregada per l'empresari químic Enric Sanchís a principis del segle XX quan la zona encara pertanyia al municipi de Santa Coloma de Gramenet. Al mateix solar, Sanchís ja hi havia construït una fàbrica l'any 1907, dedicada a productes químics, i als anys 30 del segle passat es van aixecar 26 cases per als treballadors, donant lloc a la coneguda "Barriada Sanchís".

Actualment, de l'antic complex fabril només se'n conserva una part. No obstant, per l'únic plànol preservat del projecte de 1915, es coneix que la parcel·la era de grans dimensions (2.250m²) de forma poligonal i que possiblement, al seu voltant es situaven les diferents edificacions i que envoltaven un jardí central amb dues fonts decoratives (vegeu *Imatge 07*).

L'antiga residència vacacional de la família Sanchís, objecte d'aquest estudi, s'ubicava adossada a un dels extrems d'una d'aquestes construccions de planta baixa i/o pis d'alçada. Una de les seves tres façanes donaven directament al carrer, mentre que les altres dues s'orientaven al jardí de la finca i en tenien sortida directe. A la *Imatge 02*, es mostra la única fotografia històrica que es conserva i a on s'aprecia en primer pla, les façanes en cantonada de l'antiga casa.

Amb el pas dels anys, la Casa Sanchis ha patit poques intervencions i gairebé es podria dir que ha estat "congelada en el temps", però malauradament, a dia d'avui, està molt deteriorada i això, especialment als interiors, degut a filtracions d'aigua continuada de la coberta. En canvi, les façanes es troben erosionades pel pas del temps, però en bon estat de conservació, des del punt de vista de la restauració. Aquestes són de gran senzillesa i sobrietat, respecte altres construccions de la mateixa època, però constructivament representatives de les construccions del tombant de segle XIX-XX.

L'estudi que es presenta s'ha estructurat en dues línies d'investigació complementaries. La primera línia, exposada al segon apartat del document, contempla la recerca històrica de la finca, el seu promotor i l'evolució de la propietat al llarg dels anys. Per altra banda, la segona línia, desenvolupada al tercer i quart apartat, es descriuen els resultats de la campanya de caracterització realitzada, tant dels exteriors com dels interiors de l'edifici, respectivament. En aquest sentit, cal apuntar, que la campanya de caracterització ha estat limitada per l'estat de ruïna de l'interior de l'edifici i per la manca de visibilitat, donat que totes les seves obertures han estat tapiades i, per exemple, algunes zones com la planta soterrani no s'han pogut gairebé documentar, pel que caldrà ampliar aquesta informació quan s'obri l'edifici. Al final del document, s'exposen les conclusions i algunes recomanacions de cara a la seva futura restauració.

CASA SANCHÍS- BARCELONA | ESTUDI HISTÒRIC-ARTÍSTIC I CROMÀTIC

2. Estudi històric.

2. ESTUDI HISTÒRIC

El Promotor.

Sobre l'origen i els primers anys d'Enrique Sanchís Ros, promotor i propietari d'aquest edifici, és tenen poques dades. Es coneix, per registre de naixement de les seves filles, que va nèixer a Valladolid l'any 1872, fill de Vicente Sanchís i Ramona Ros (vegeu Imatge 03).

En algun moment es trasllada a Barcelona, instal·lant-se a la Vila de Gràcia, on, sent molt jove, ja obrirà un primer negoci, tal com queda documentat en el permís atorgat per l'Ajuntament de la Vila de Gràcia l'any 1893, juntament amb un altre comerciant del poble, Pere Blanc, per imprimir en mida reduïda el plànol de la vila rere uns anuncis de les seves indústries.

L'any 1896, a l'*Anuario-Riera, guía general de Catalunya*, apareix Enrique Sanchís Ros com a propietari d'un negoci de *Comestibles i/o Ultramarinos* al carrer de Buenavista número 26 de Gràcia. Al mateix *Anuario* de 1899 consta que el negoci de *Comestibles i/o Ultramarinos* l'ha traslladat carrer Providència número 20, també de Gràcia, però ara ja barri de Barcelona, ja que el 20 d'abril de 1897 es va annexionar a la ciutat.

Entre 1896 i 1897, Enric es va casar amb Mercedes Sans Vidal, nascuda a Gràcia l'any 1872, filla d'Antoni Sans i Rosa Vidal, creant una gran família amb les cinc filles que va tenir la parella. Els naixements d'aquestes, pels registres que es conserven, serveixen per saber els llocs on vivien els Sanchís-Sans aquests primers anys.

La primera filla va ser la Ramona, nascuda al número 20 del carrer de Providència a Gràcia, el dia 1 de setembre de 1898; la segueix la Carmen, nascuda a ronda Universitat 371 de Barcelona el 22 de febrer de 1900, edifici que no tenim constància que fos habitatge de la família; la Rosita (es creu que va nèixer el 1902, però no es pot comprovar perquè no es conserven registres de naixement d'aquest any a l'Arxiu Contemporani de Barcelona); l'Enriqueta neix el 18 de gener de 1903 al carrer Bonavista número 20, i la Maria Lluïsa.

L'arribada a Santa Coloma de Gramenet.

Professionalment, Enric Sanchís fa un salt important l'any **1898** quan funda la fàbrica *"de Colores al Azufre para la tintura de Algodón"* a Gràcia.

Amb els anys va necessitar buscar una altra localització, instal·lant-la en uns terrenys a Santa Coloma de Gramenet, a la llera dreta del riu Besòs, limítrofs amb els antics municipis de Sant Andreu del Palomar i Sant Martí de Provençals, unes terres que, per la presència de sèquies i de rec, tradicionalment havien estat agràries.

Les primeres fàbriques que es van instal·lar en aquests terrenys van ser la d'Ignasi Sala i la d'Enric Sanchís. Els dos empresaris buscaven grans terrenys a bon preu, i amb facilitat per obtenir aigua, element necessari per a les seves produccions.

Segons explica R. Fernández Ontiveros al seu llibre *"A l'altra banda del Besòs. Els terrenys segregats de Santa Coloma el 1945"*, les primeres dades documentades de la fàbrica d'Enric Sanchís és la contribució industrial fiscal de Santa Coloma de Gramenet, quan el senyor Sanchís es dona d'alta, amb el número 76, el 10 d'abril de **1907**, per l'obertura d'una fàbrica de sulfurs amb capacitat de 100 decímetres cúbics i amb una caldera.

A la publicació *Indústria e intervenciones* del 20 d'abril de **1907** es llegeix *"40.254 Enrique Sanchís y Ros. Introducción. Un procedimiento para fabricar el producto industrial cachou o cato de Laval", 25 de febrero de 1907. Concedida"*

Aquesta indústria es va instal·lar en uns terrenys de la partida anomenada *"a l'altra banda del riu"*, i tenien una superfície de 36.659,92 metres quadrats, comprats entre **1906** i **1908** a Josep Magriñà Cartañà i a Ferran de Sagarra.

En un primer moment només es va construir la fàbrica i els tallers necessaris per a la seva producció. Es conserven pocs documents i llicències d'obra referent a aquest complex fabril, però a l'Arxiu Històric de Santa Coloma de Gramenet (AHSCG) se'n conserven tres d'importants, i a l'Arxiu del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (ACOAC) dos més.

El primer és un permís (AHSCG) concedit el 8 de novembre de **1908** a Enrique Sanchís per construir *"una pared de cerca"* per limitar la seva propietat (*vegeu Imatge 04*).

I no serà fins a **1914** que el senyor Sanchís decideix ampliar les instal·lacions de la fàbrica, així com construir una casa on poder viure amb la seva família. A AHSCG es troba un permís del 25 d'abril de **1914** concedit a Enric Sanchís per a construir una *casa-habitación* (*vegeu Imatge 05*).

A l'ACOAC es conserva un plànol de situació de la fàbrica a la llera del riu Besòs. Aquest document no està ni signat ni datat, però en ell ja s'hi situa el conjunt fabril del senyor Sanchís (*vegeu Imatge 06*).

PERMISO PARA EDIFICAR

De acuerdo con lo resuelto por el Ayuntamiento en sesión del día de ayer se autoriza a D. Burrique Sanchis para la ⁽²⁾ construcción del edificio que solicita con destino a ⁽³⁾ casa de sala en su escrito de fecha en las afueras de esta población, bajo las siguientes condiciones:

- 1.ª—La fachada del edificio se situará a la línea que le marque el arquitecto en armonía con la alineación que tiene el Ayuntamiento acordada ⁽⁶⁾ que plano especial.
- 2.ª—Las aguas sucias que recoja el edificio serán conducidas a los oportunos sumideros que se hayan practicado ó se practicarán al efecto, cuidando de que éstos no despidan nunca hediondez, ni mal olor, á cuyo efecto se hallen convenientemente tapados.
- 3.ª—Las aguas pluviales del tejado podrán conducirse á la calle, pero usando la cañería debidamente empotrada en la pared de fachada.
- 4.ª—Durante las obras del edificio no podrá interrumpirse la libre circulación de la vía pública con depósitos de materiales, andamages, ni otros análogos, á mayor distancia que la que se marque, teniendo en cuenta las necesidades de las obras referidas y las del tránsito público.
- 5.ª—La fachada será revocada, así como toda otra pared que mire á la vía pública.
- 6.ª—Queda obligado el propietario á construir una acera en todo el frente del edificio de que se trata, de la anchura de un metro

y conforme á la rasante establecida en la vía pública referida.

7.ª—Se señala el término de seis meses para dejar totalmente terminadas las obras mencionadas, pasado el cual sin verificarse, se entenderá caducado este permiso.

8.ª—Antes de principiar las obras, acreditará el solicitante haber satisfecho en la Depositaria de este Ayuntamiento la cantidad de cinco pesetas para pago del arbitrio municipal

Pago

- (1) La Jefatura de Obras públicas de la provincia, ó el ingeniero encargado de la carretera (tal), y lo resuelto por este Ayuntamiento en sesión de fecha (tanto).
- (2) Construcción ó reconstrucción.
- (3) Casa habitación ó a fábrica ó establecimiento de (tal clase).
- (4) El paseo, plaza ó calle (tal), número (tanto), ó entre los números (tal y tal).
- (5) El Arquitecto municipal, ó la Comisión de Policía urbana y ornato público de este Municipio.
- (6) Según el plano especial ó general correspondiente.
- (7) Para pago del arbitrio municipal sobre construcciones, dietas del Ingeniero ó Ayudante de obras públicas, etc. etc.
- Continúense las condiciones restantes que se deseen, terminando con la fecha y firma del Alcalde y del Secretario por A. D. A.

Imatge 04

PERMISO PARA EDIFICAR

De acuerdo con lo resuelto por el Ayuntamiento se autoriza a D. Burrique Sanchis Ros para la ⁽²⁾ construcción del edificio que solicita con destino á ⁽³⁾ casa habitación en su escrito de fecha en las afueras de esta población, bajo las siguientes condiciones:

- 1.ª—La fachada del edificio se situará á la línea que le marque el arquitecto municipal en armonía con la alineación que tiene el Ayuntamiento acordada ⁽⁶⁾ que plano especial.
- 2.ª—Las aguas sucias que recoja el edificio serán conducidas á los oportunos sumideros que se hayan practicado ó se practicarán al efecto, cuidando de que éstos no despidan nunca hediondez, ni mal olor, á cuyo efecto se hallen convenientemente tapados.
- 3.ª—Las aguas pluviales del tejado podrán conducirse á la calle, pero usando la cañería debidamente empotrada en la pared de fachada.
- 4.ª—Durante las obras del edificio no podrá interrumpirse la libre circulación de la vía pública con depósitos de materiales, andamages, ni otros análogos, á mayor distancia que la que se marque, teniendo en cuenta las necesidades de las obras referidas y las del tránsito público.
- 5.ª—La fachada será revocada, así como toda otra pared que mire á la vía pública.
- 6.ª—Queda obligado el propietario á construir una acera en todo el frente del edificio de que se trata, de la anchura de un metro con bordillo de piedra y conforme á la rasante establecida en la vía pública referida.

7.ª—Se señala el término de seis meses para dejar totalmente terminadas las obras mencionadas, pasado el cual sin verificarse, se entenderá caducado este permiso.

8.ª—Antes de principiar las obras, acreditará el solicitante haber satisfecho en la Depositaria de este Ayuntamiento la cantidad de ocho pesetas para pago del arbitrio municipal

- (1) La Jefatura de Obras públicas de la provincia, ó el ingeniero encargado de la carretera (tal), y lo resuelto por este Ayuntamiento en sesión de fecha (tanto).
- (2) Construcción ó reconstrucción.
- (3) Casa habitación ó a fábrica ó establecimiento de (tal clase).
- (4) El paseo, plaza ó calle (tal), número (tanto), ó entre los números (tal y tal).
- (5) El Arquitecto municipal, ó la Comisión de Policía urbana y ornato público de este Municipio.
- (6) Según el plano especial ó general correspondiente.
- (7) Para pago del arbitrio municipal sobre construcciones, dietas del Ingeniero ó Ayudante de obras públicas, etc. etc.
- Continúense las condiciones restantes que se deseen, terminando con la fecha y firma del Alcalde y del Secretario por A. D. A.

Imatge 05

I un plànol del 22 de febrer de 1915 signat per l'arquitecte Josep Domènech Mansana (1885-1973) on es pot veure les diverses construccions que composaven aquesta fàbrica. Destaca el jardí amb font al mig del complex (vegeu *Imatges 07 i 08*).

No es pot confirmar que l'autor del projecte de la casa Sanchís sigui Josep Domènech Mansana, però al mateix arxiu del COAC es conserva un projecte d'agost de 1914, per a rehabilitar la finca del número 10 del carrer Encarnació de Gràcia, Barcelona, propietat del mateix senyor Sanchís, per aixecar un pis més, projecte que encarrega al mateix arquitecte Josep Domènech Mansana (vegeu *Imatge 09*).

El darrer document que es conserva està al AHSCG, un permís del 17 de març de 1918 per a la construcció “*de unos cobertizos para la fábrica*” (vegeu *Imatge 10*).

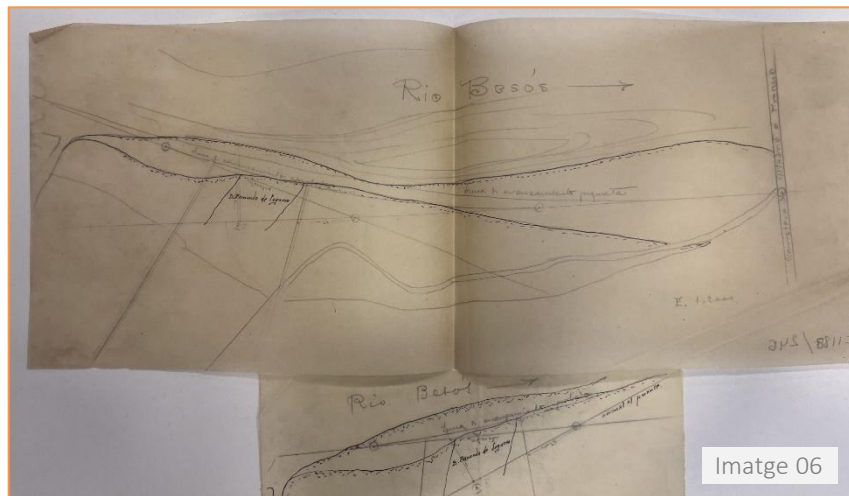
A *El Mundo Financiero* del 10 de novembre de 1918 es llegeix “*Se ha concedido autorización a D. Enrique Sanchís Ros para proceder al encauzamiento, entre los límites de los terrenos de su propiedad, del rio Besós, en la provincia de Barcelona, con arreglo al proyecto formulado por el Arquitecte D. Salvador Puiggròs*”.

Es tenen dos noms com a possibles arquitectes de la casa: l'arquitecte modernista Salvador Puiggròs Figueras (?- Barcelona, 3 de setembre de 1934), el qual va obtenir el títol d'arquitecte a 1899, i el jove Josep Domènech Mansana (1885-1973).

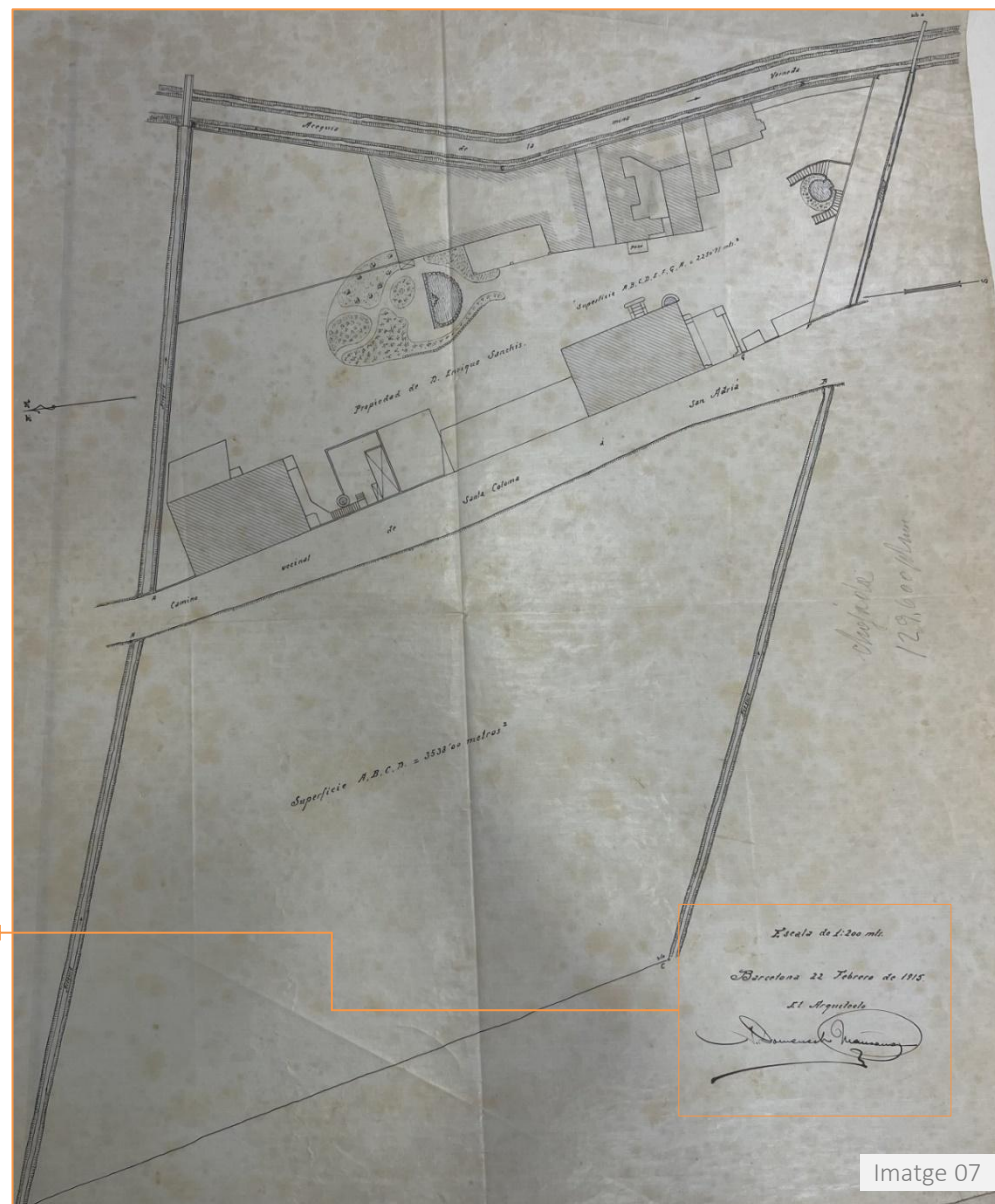
No es conserven els plànols de la casa-habitatge Sanchís, una casa que popularment es coneix com a casa Verònica, nom que no se sap gaire bé d'on procedeix, tot i que hi ha qui diu que es deu al nom d'una de les serventes de la casa, un casa que, per les fonts orals recollides pel mateix R. Fernández Ontiveros, comptava amb unes cuines situades en un semisoterrani, amb finestres al nivell del sòl, i amb entrades pel carbó sota l'accés heptagonal de la planta baixa, on hi havia les sales d'estar, el menjador, algunes habitacions com ara una sala de fumadors o una sala amb la llar de foc i un piano. A la primera planta hi havia les habitacions. Destaquen l'excel·lent decoració interior de tota la casa (vegeu *Imatge 11*).

Annexa a la casa Sanchís es va aixecar una altra casa, que es creu que era destinada al servei, que se'n diferenciava per tenir només una coberta amb doble vessant en comptes de terrat com la primera, i que es comunicava amb les habitacions de la primera casa mitjançant una galeria.

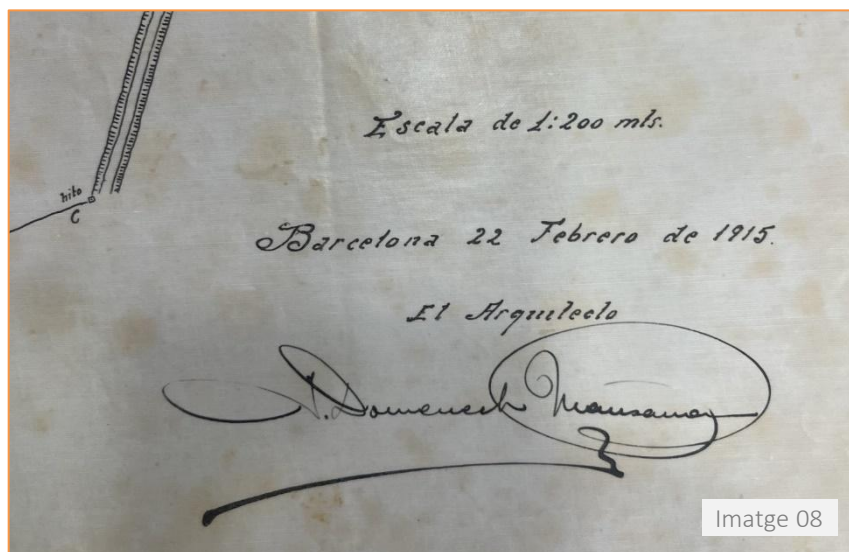
La finca comptava amb un jardí amb arbres, alguns encara es conserven, i amb fonts i un estany i una gruta que contenia una imatge que alguns diuen que era la Verge de Lourdes i altres la Verge de Montserrat (vegeu *Imatge 12*).

Imatge 06

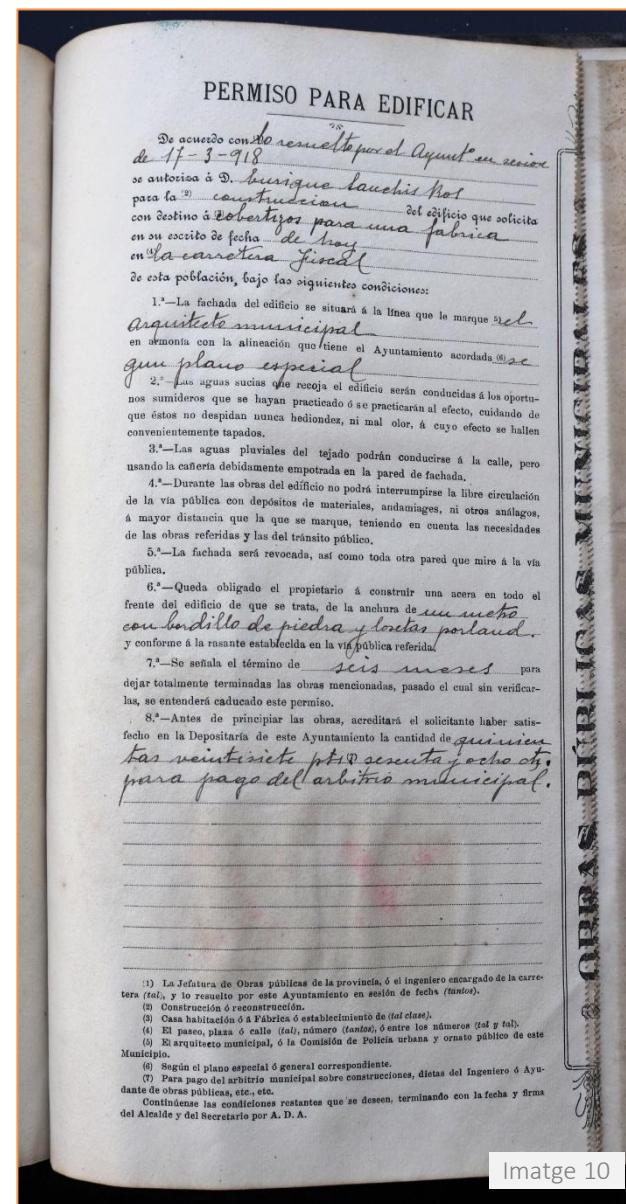
Imatge 07

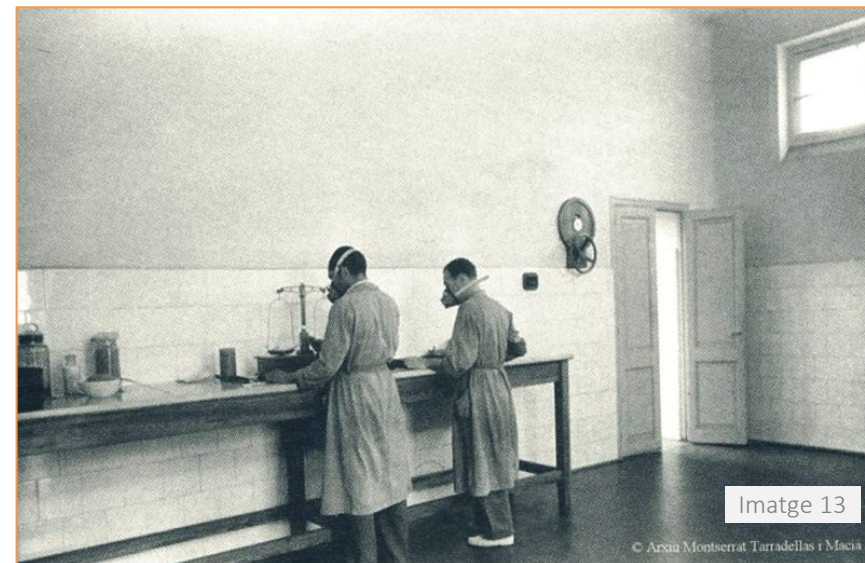
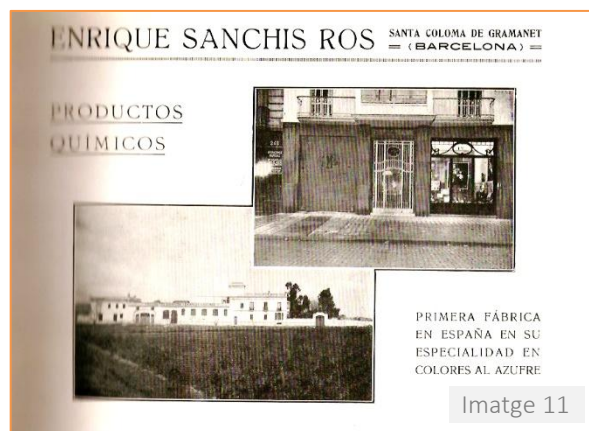
Imatge 08

Imatge 09

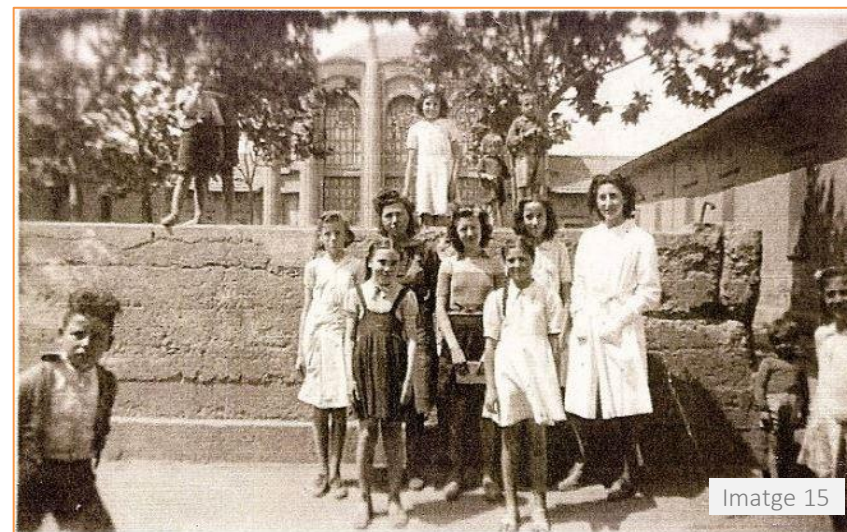
Imatge 10

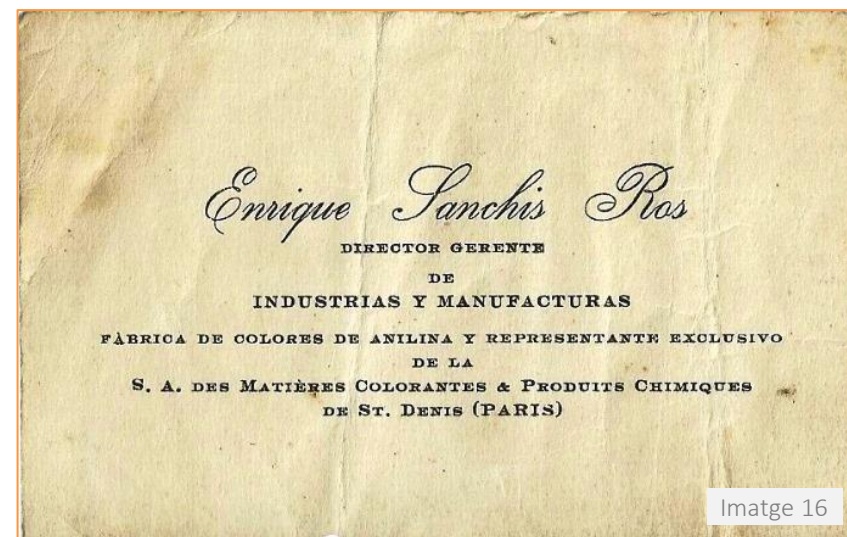
Un cop construïda la casa de la fàbrica la família hi deuria començar a passar algunes temporades, tot i que seguien vivint a la ciutat de Barcelona, tal com queda publicat a octubre de 1916 i a gener 1917 al Boletín oficial de la propiedad industrial on es diu que Enrique Sanchís Ros resideix a Barcelona, a Ronda Universitat 17, una casa propietat del comte de Serra i Sant-Isclé aixecada entre 1892 i 1893 a la cantonada amb carrer Balmes (vegeu Imatge 13 i 14).

Si es fa un salt en el temps. L'any 1930 s'inicia la construcció d'una sèrie de 26 cases davant de la fàbrica adreçades als treballadors, cases que van ser batejades com la *barriada Sanchís*.

Aquestes tenien una superfície similar a les Cases Barates estàndard que s'estaven construint a diversos municipis de Catalunya, i mantenien un pati davant vorejat per una tanca de ferro. Al mig del conjunt va construir un edifici dissenyat per l'arquitecte Josep Alemany Juvé, pensat primer com a església i més tard com escola, que no va arribar a funcionar mai. Quan l'any 1945 el barri del Bon Pastor es va annexionar a Barcelona, aquest edifici es va reconvertir en espai social, sent conegut pels veïns com el *Centro Blanco* o *El Dispensario*. A principis dels 70's, quan es va construir un dispensari nou, l'edifici va ser ocupat per l'associació de veïns del barri, fent-s'hi reunions sindicals i obreres. Va ser enderrocat l'any 1976 i en el solar s'hi va construir l'actual Centre Cívic del barri (vegeu Imatge 15).

Imatge 15

Imatge 16

Tornant al senyor Sanchís. A la Guia Industrial y artística de Catalunya de 1930, Enrique Sanchís consta que té indústria a Santa Coloma de Gramenet, sense indicar lloc de residència, però al Boletín Oficial de la propiedad Industrial de 1932 Sanchís segueix constant com resident a Barcelona i amb una nova direcció a Consell de Cent 246, entre Aribau i Muntaner, un edifici on des del 30 d'octubre de 1915 hi havia la seu social d'una altra de les seves societats, les "Indústrias y Manufacturas", dedicada a la confecció, rentat i planxat de roba.

A març de 1930 també va comprar casa al número 17 del carrer Perill, cantonada amb Llibertat 16, enderrocant-la per fer-ne una de nova, projecte de Salvador Puigros.

Va ser durant la dictadura de Primo de Rivera, quan Sanchís va entrar a política local com a regidor d'hisenda a Santa Coloma de Gramenet, sent membre de la *Unión Patriótica* que donava suport a la dictadura. Entre octubre de 1930 i abril de 1931, Sanchís va ser alcalde de Santa Coloma, però a les eleccions locals del 12 abril 1931, les que van suposar la proclamació de la República, Sanchís va presentar-se com a coalició conservadora. Només en va sortir regidor, quedant a l'oposició fins 1934. Durant aquests anys es va afiliar a la Lliga Regionalista.

Pel cens de 1930 se sap que a la casa hi vivia el Sr. Sanchis, la seva esposa, les dues filles petites, la Maria Lluïsa i l'Enriqueta, i la gran, la Ramona amb el marit i les dues filles grans. També hi viu Rafael Casimiro Sanchís, oncle patern, de 79 anys que mor 1933.

La Ramona (Barcelona, 1898-12 de març de 1997) s'havia casat l'any 1923 amb Hermenegildo Ribó Suñol (Santa Coloma, 1896-Barcelona, +13/2/1957) i eren pares de la Mercedes (1925), l'Ángeles (1928) i en Ramon, que pel cens podem pensar que va néixer cap a 1931.

Les filles que no consten vivint a la casa de Santa Coloma són la Carmen (Barcelona, 1900- Niza, França, març de 1995) casada amb Francesc Salsas, i la Rosita (Barcelona, c.1902-13 de novembre de 1953) casada l'any 1925 amb Jaume Castells Canal, pares d'Enric i Montserrat.

L'Enriqueta (Barcelona, 1903-?) es va casar amb Miquel Riera i la Lluïsa que sembla que va ser soltera.

Al diari El Dia Gráfico del 16 de gener de 1935, es llegeix:
"Santa Coloma de Gramanet. En la morada del fabricante de productos químicos y ex alcalde de la localidad don Enrique Sanchís Ros, tuvo lugar la tradicional fiesta de Reyes, con un reparto de juguetes y golosinas a dos centenares de niños y niñas de la barriada de su propio nombre, por cuyo rasgo el señor Sanchís y familia ha recibido muchas felicitaciones"

En algunes biografies es diu que Enrique Sanchís va morir el 24 de setembre de 1935 a la casa de Santa Coloma de Gramanet, però a les esqueles que es publiquen es diu que la casa mortuòria era al principal del número 246 del carrer de Consell de Cent de Barcelona (vegeu Imatge 17).

En el seu testament, dictat el 25 de juliol de 1935, Sanchís ordenava que a la seva mort es realitzés la liquidació d'actius i la venda de la firma acabant la trajectòria de la fàbrica Sanchís. Pel que fa a la casa i la resta d'edificis de Santa Coloma de Gramanet, la filla gran, la Ramona, que era la que hi vivia amb la família, en queda com usufructuària, tot i que la propietat era de totes les germanes.

Imatge 17

Nova etapa de la Fàbrica Sanchís. La Guerra Civil i la F11.

Però l'arribada de la Guerra Civil va impedir complir el manat pel senyor Sanchís, ja que la fàbrica va ser col·lectivitzada abans de poder ser venuda, passant a ser la fàbrica número 11 dedicada a la producció de municions i material explosiu, sent bombardejada el 26 de maig de 1937, produint la destrucció de 12 de les cases de la barriada, les situades al carrer Bassella, danys en altres 43, i nou morts (vegeu Imatge 18).

Mossèn Joan Cortines, a les seves memòries, recorda que els Sanchís van retornar a la finca a novembre de 1939, i a octubre 1940, el Patronat Escolar Nicolás Barré es va instal·lar en unes dependències de la casa que la Ramona els hi havia cedit, sent aquest l'inici de l'activitat escolar privada al barri. Es creu que el Mossèn Cortines fa aquesta afirmació i que es refereix a la Ramona i la seva família.

La mort de la Rosa Sanchís Sans el 13 de novembre de 1953 va suposar un nou gir a la casa, ja que el seu marit i els fills, com hereus legítims, van interposar demandes per poder optar a la seva part de la propietat de la casa, que es recorda que, tot i tenir a Ramona com a usufructuària, era propietat de totes les germanes.

La decisió judicial va arribar el 16 de desembre de 1954, quedant la finca immobilitzada i malgrat l'arbitratge, la transmissió va quedar bloquejada. La família de Ramona la van haver de deixar, i a partir d'aquest moment la finca va quedar oblidada, iniciant un llarg procés de degradació.

Aquest fet va coincidir amb que en aquells anys de post-guerra, les instal·lacions de la fàbrica havien estat llogades a la firma *Indústrias y Manufacturas S.A*, una empresa creada el 1922, dins òrbita de la *Fàbrica Nacional de Colorantes y Explosivos* (FNCE), empreses que a finals dels anys cinquanta es van fusionar, deixant lliures les instal·lacions.

Hermenegild Riera, marit de Ramona, va morir el 13 de febrer de 1957, i després ho va fer la mare, Mercedes Sans Vidal, a Barcelona el 2 de desembre de 1962.

Fou en aquest final de 1962 principis de 1963, quan Ramona va posar a mans de l'administrador de finques Antonio Sacristán Alegre la gestió de les seves propietats, el qual les va gestionar sense autorització de la propietat, llogant i rellogant espais de la vella fàbrica i executant obres les obres i diverses modificacions d'aquests espais.

El 12 de març de 1977 moria Ramona Sanchís Sans, i la seva part de la propietat va passar als seus tres fills. I la petita, la Maria Lluïsa, moriria a Barcelona el 5 de gener de 1978.

Imatge 18

Però la història de la fàbrica no s'havia acabat, i el 27 d'abril de 1981 i el 25 de juliol de 1982 es van produir dues explosions a la fàbrica que van suposar cinc morts i diversos ferits. Hi havia dues versions sobre els fets. Una que diu que havien explotat bombes oblidades durant Guerra Civil, qual es va reconvertir en la Fàbrica 11, i una altra versió que explica que l'explosió la va provocar una canonada de gas que passava per allà, un dret acceptat pels hereus Ribó Sanchís el 16 de juliol de 1973.

Actualment es conserven poques peces originals de la fàbrica: la bàscula de terra a l'entrada d'accés pel passeig Enric Sanchís, una petita sala amb aparador de vidre i finestrals de fusta. Els magatzems posteriors han estat molt reformats i són recents.

A l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona es conserven expedient d'obres corresponents a aquesta darrera etapa de l'edifici, llicències sol·licitades per la copropietària Ramona Sanchís, per ampliar el magatzem interior d'una nau inexistent actualment, així com d'addició de 3 plantes, 5 habitatges al passeig d'Enric Sanchís 17-27 (vegeu *Imatges 19 i 20*).

Evolució i estat actual.

La casa familiar d'Enric Sanchís és l'únic edifici original que es conserva de tot aquell conjunt industrial i residencial, i es troba actualment en estat d'abandó, tot i ser propietat de l'Ajuntament de Barcelona des del 2019.

L'edifici s'ha degradat molt internament i possiblement només es podran conservar les façanes per qüestions de seguretat estructural.

El consistori té previst rehabilitar-la com a equipament públic destinat principalment a usos culturals, associatius i per a joves, dins el Pla de Barris, i afegir un edifici annex amb sales polivalents insonoritzades per a usos musicals. El calendari previst és que la recuperació comenci el 2027, amb una inversió pressupostada d'uns 2,5 milions d'euros.

Imatge 19

Imatge 20

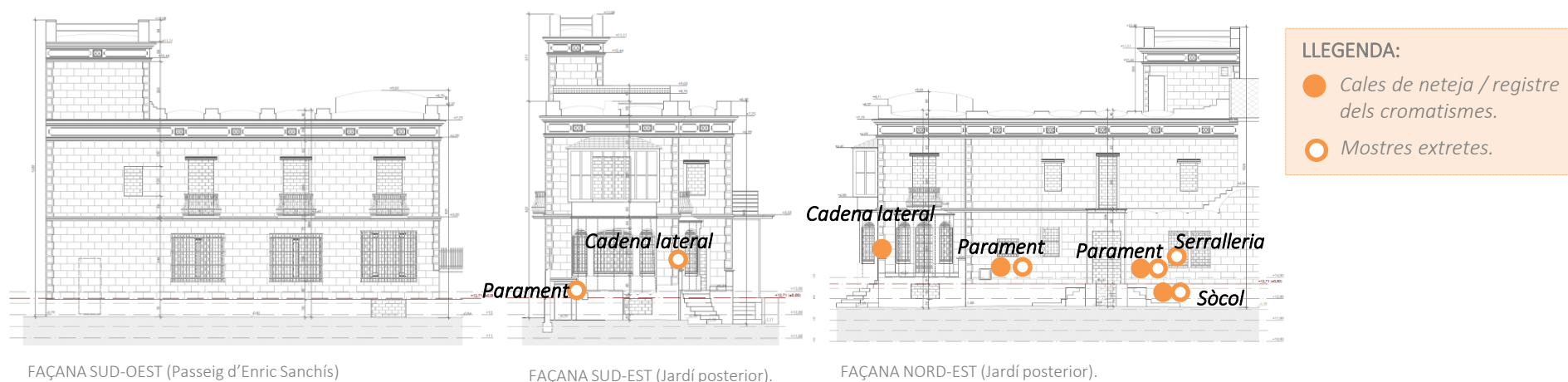
CASA SANCHÍS- BARCELONA | ESTUDI HISTÒRIC-ARTÍSTIC I CROMÀTIC

3. Campanya de caracterització FAÇANES EXTERIORS.

3. CAMPANYA DE CARACTERITZACIÓ DE LES FAÇANES EXTERIORS.

En aquest apartat es presenta la campanya de caracterització realitzada de les façanes exteriors conservades de l'edifici. En aquest sentit, es mostra un reportatge fotogràfic del seu estat actual a on es destaquen i descriuen els elements i/o acabats considerats amb valor patrimonial a salvaguardar. A la vegada, de manera combinada, s'exposen els resultats de les cales efectuades in situ i també de les mostres extretes pel seu posterior anàlisi (*vegeu localització als diferents alçats de la Imatge 21*). Ambdós casos, la seva localització s'ha determinat en base a l'experiència i coneixement d'obres similars. Cal indicar que, al final de l'aparat, es presenta la caracterització de les fusteries exteriors conservades a l'interior de l'edifici.

Al tractar-se de façanes sense repintats i gairebé "intactes", la campanya de caracterització ha contemplat majoritàriament l'extracció de mostres, per a la seva observació posterior amb microscopi electrònic 100x, i cales de neteja in situ, registrar-ne els cromatismes visualment o amb un colorímetre. En aquest sentit, és important apuntar, que els cromatismes descoberts, al tractar-se d'obra històrica, no solen tenir una sola tonalitat, atès que el seu envelliment, composició (mineral, orgànica, etc...), entre altres factors, implica que es generin diferents tonalitats d'una mateixa superfície i per aquesta raó, s'ha documentat una gamma de tonalitats d'un mateix vestigi. Totes les referències de color que s'exposen a l'estudi es troben desglossades amb els codis internacionals RGB i CMYK a l'Annex 1 del document. Addicionalment, també s'ha fet un estudi granulomètric d'una de les mostres, segons el procediment que estableix la normativa UNE-EN 1015-1:1999/A1:2007. La informació obtinguda permetrà formular morters i estucs similars als existents en una futura intervenció. Per últim, a mostres de les capa pictòriques s'han analitzat al laboratori per determinar-ne la seva composició. A l'annex 3 del document es presenten aquests resultats.

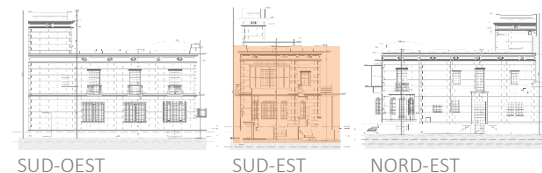

Font alçats: Aixecament planimètric realitzat l'arquitecte superior i tècnic Albert Pérez.

Imatge 21

Coronament configurat per cornises motllurades, amb una franja central on es conserven els **respiradors decoratius** de la coberta a la catalana i un mur cec superior.

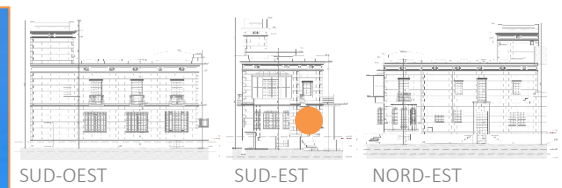
LOCALITZACIÓ

La façana està revestida amb un **revestiment d'estuc de calç** amb juntes de punxó i textures per simular diferents tipus de carreus de pedra. El cromatisme és unitari a tot el conjunt d'una tonalitat ocre-sorra (vegeu mostres i cales)

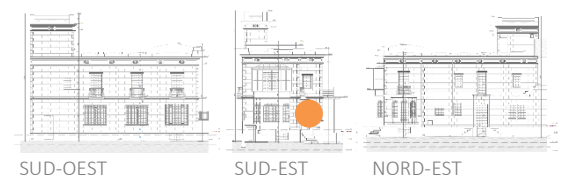
Escales exteriors d'accés a la tribuna de la planta baixa. El paviment està substituït, però es creu que la forma és original, tot i que no apareixen grafiades al plànol d'emplaçament de 1915 (vegeu Imatge 07). Possiblement aquestes anaven acompanyada d'unes baranes de forja decorativa avui desaparegudes.

Porta i escala d'accés cap a la planta soterrani.

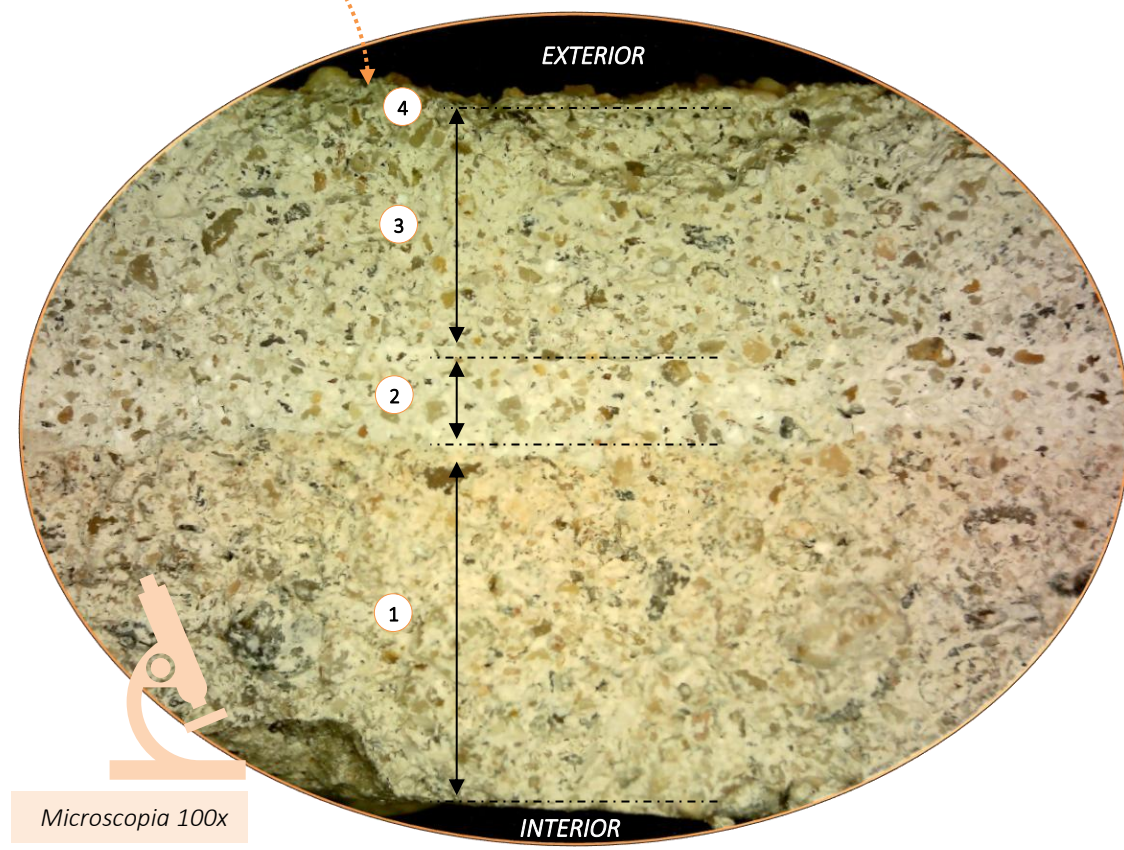

LOCALITZACIÓ

CALA CADENA D'ESTUC	
Localització	Cantonada entre les Façanes orientades a Sud a nivell PB.
Estat actual	En bon estat de conservació.
Procés seguit	Documentació de cromatisme visual in situ i extracció de mostra pel seu posterior anàlisis amb microscopi electrònic 100x.
Descripció vestigi	Ref. cromàtica
Revestiment decoratiu de la cantonada entre façanes d'estuc de calç policromat al sec de tonalitats ocre. Mitjançant juntes de punxó es simula una cadena de carreus de pedra amb un perímetre lliscat de 3,9cm aprox. i l'interior texturitzat amb la punta del paletí. És un acabat característic del modernisme de principis de segle XX. (vegeu mostra i el seu anàlisis posterior)	9087 9245 9248

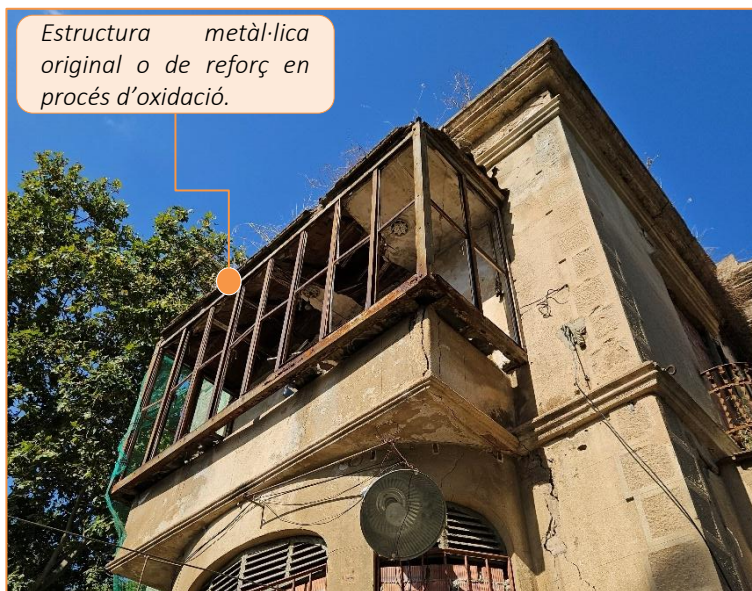
LOCALITZACIÓ

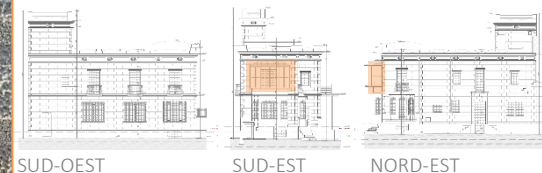
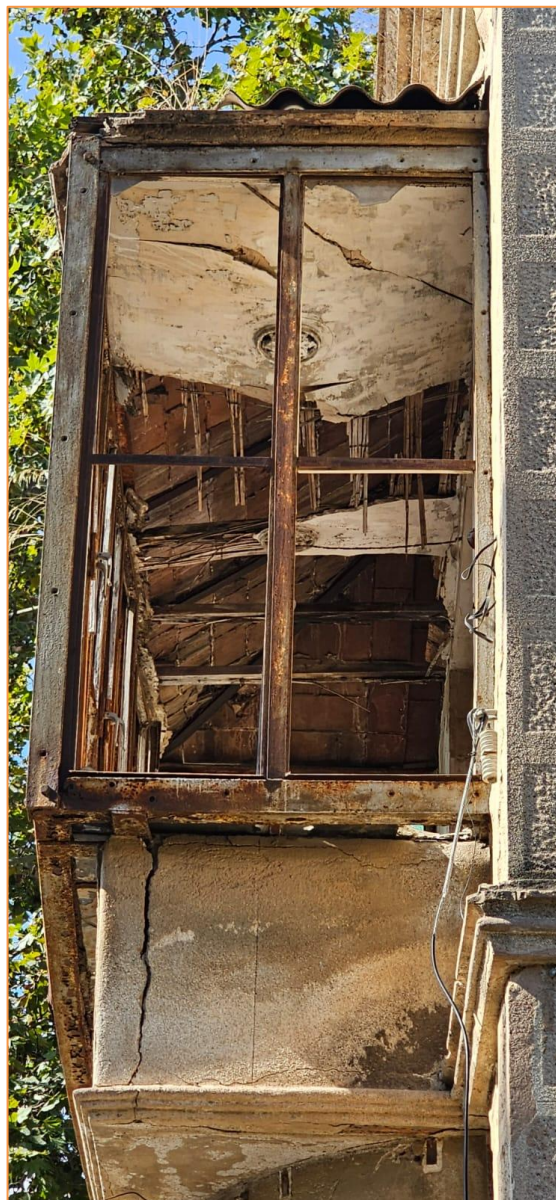
MOSTRA CADENA	
EXTERIOR	Descripció
4	Policromia aplicada al sec de tonalitats ocre. (vegeu Cala anterior).
3	Capa d'estuc d'1cm d'espessor corresponent a la cadena en sobre volum, respecte el pla del parament, que imita una cadena carreus de pedra amb un marc perimetral lliscat de 3,9cm i l'interior texturitzat.
2	Capa d'acabat d'estuc de 3mm d'espessor.
1	Capa de regularització o trepa, de tonalitat d'1cm d'espessor d'un revestiment tradicional d'estuc de calç aèria i de tonalitat rosada.
INTERIOR	

Respirador decoratiu del fals sostre encanyissat de guix.

Estructura metàl·lica original o de reforç en procés d'oxidació.

LOCALITZACIÓ

La tribuna de la planta pis està en molt mal estat de conservació i es creu que va ser intervinguda i/o modificada en algun moment, donat que a l'única fotografia que és té de l'edifici, sembla que aquest element sobresortint, disposa d'una coberta amb el perfil ondulant i d'estil modernista (vegeu Imatge 02). Així mateix, es desconeix si l'estructura metàl·lica existent és original, on anaven col·locades les antigues fusteries o bé, un reforç posterior que es va incorporar al treure-les. Caldrà analitzar-ho en profunditat quan s'hi pugui accedir.

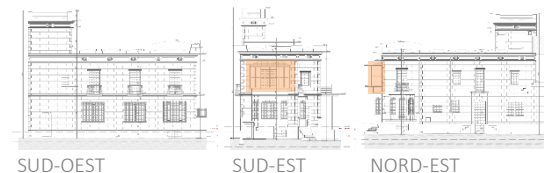
Malgrat el seu mal estat, conserva alguns elements corresponents a la construcció original. En aquest sentit, per la seva part inferior, manté la barana opaca i revestida amb un estuc llis i la llosa del balcó, per on discorre la imposta motllurada que envolta totes les façanes de l'edifici. Per la part superior, s'aprecien restes del antic fals sostre encanyissat. Cal destacar, que aquest disposa de respiradors decoratius que com es mostrarà més endavant, es troben a tots els fals sostres de l'interior de la casa.

Barana del balcó de la tribuna cega revestida amb estuc i amb juntes de punxó verticals i textura rentada per simular plafons de pedra.

Cadena d'estuc en sobre volum respecte el pla del parament amb juntes de punxó per simular carreus de pedra. Cada carreu disposa d'un perímetre lliscat i l'interior texturitzat amb una buixarda.

Respiradors decoratius del fals sostre encanyissat de guix del mateix tipus que la resta dels fals sostres de la P1.

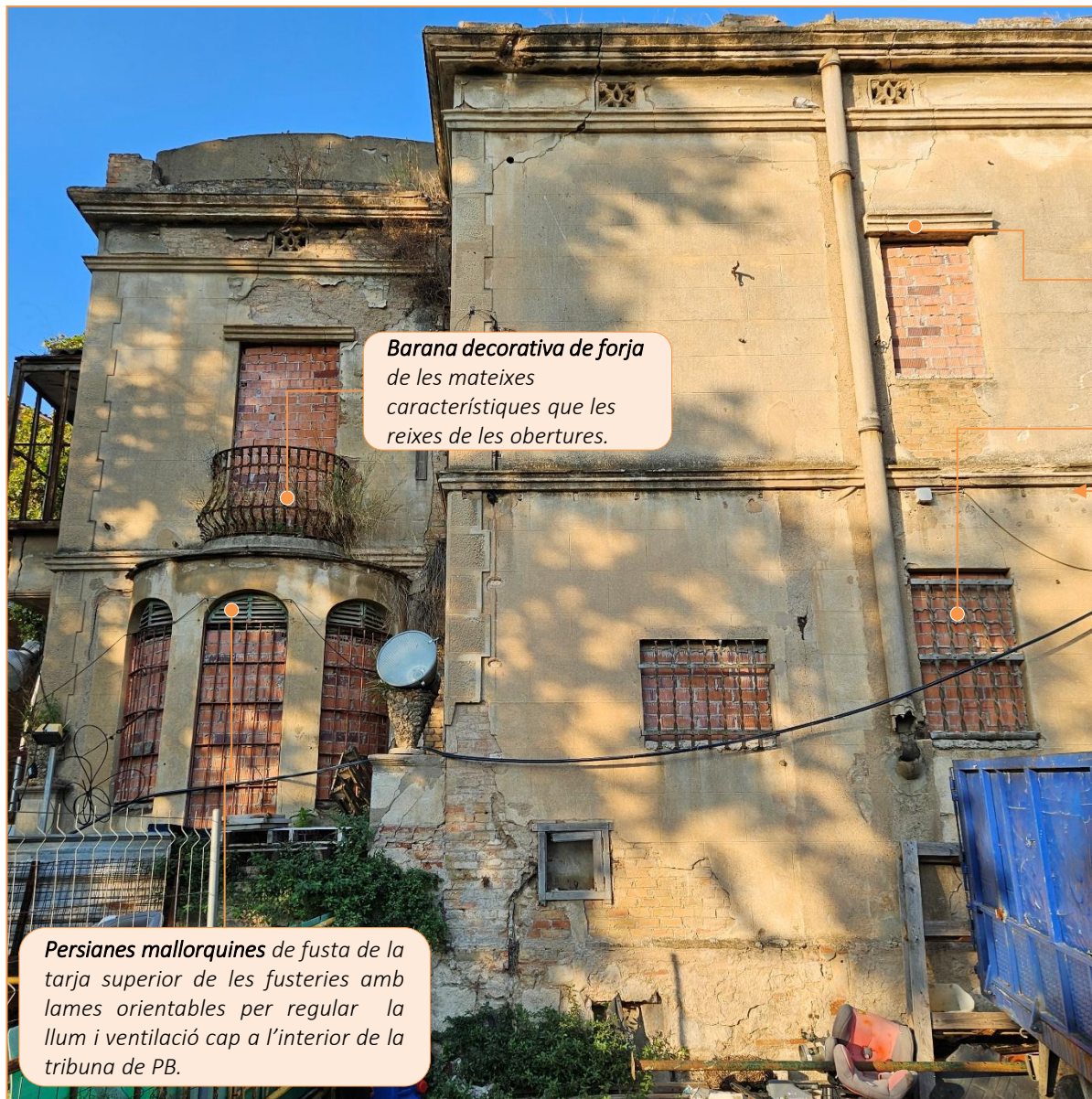

LOCALITZACIÓ

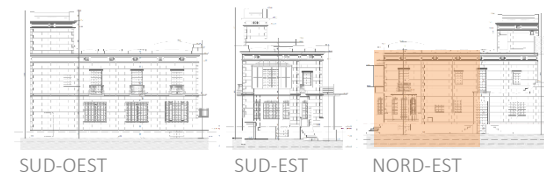
Parament revestit amb un estuc de calç amb juntes de punxó i textura rentada, en sentit vertical, per simular carreus de pedra.

Imposta motllurada i revestida amb l'estuc de calç.

Barana decorativa de forja de les mateixes característiques que les reixes de les obertures.

Persianes mallorquines de fusta de la tarja superior de les fusteries amb lames orientables per regular la llum i ventilació cap a l'interior de la tribuna de PB.

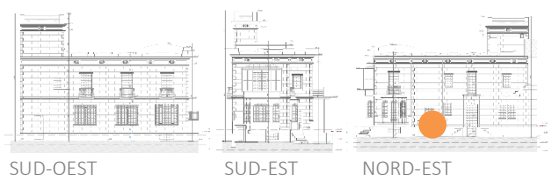
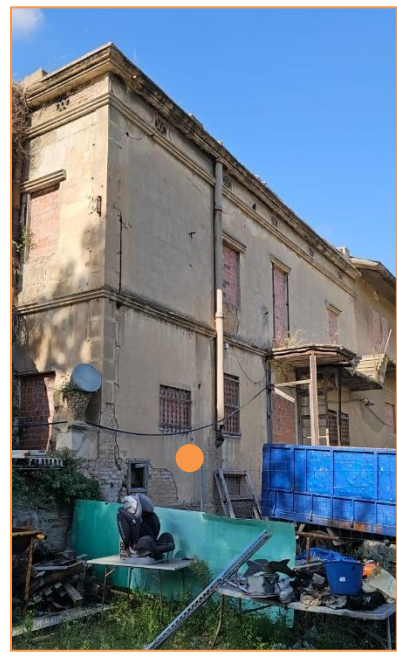

LOCALITZACIÓ

Llindes de les finestres amb peces motllurades i revestides d'estuc, igual que la impostes, que sobresurten del pla del parament.

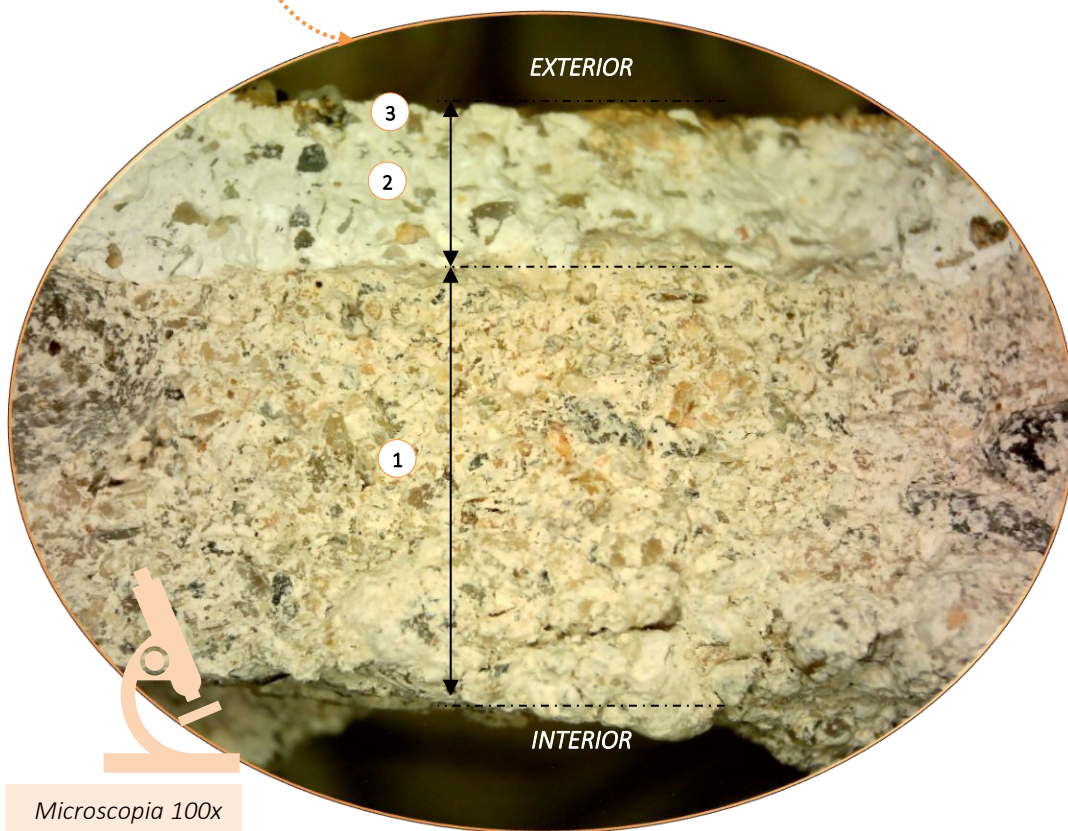
Reixes decoratives de forja configurades amb passamans helicoidals cargolades a passamans horitzontals.

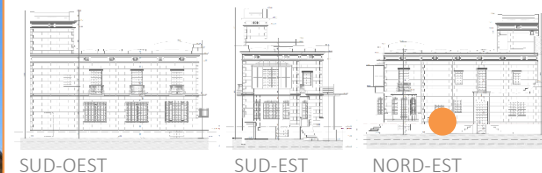

LOCALITZACIÓ

CALA PARAMENT GENERAL	
Localització	Façana nord est a nivell de PB.
Estat actual	Erosionat pels efectes dels agents atmosfèrics i meteorològics.
Procés seguit	Registre visual del color. Extracció de mostra pel seu posterior anàlisi amb microscopi electrònic 100x i estudi granulomètric.
Descripció vestigi	Ref. cromàtica
Revestiment d'estuc tradicional de calç aèria amb juntes de punxó per simular carreus de pedra i textura rentada en sentit vertical i policromat al sec de tonalitats ocre. A partir de l'estudi granulomètric, es creu que en origen tindria una dosificació magre 1:8 (baix contingut de calç) i una barreja d'àrids de mida 0-4mm.	9091
	9087
	9090

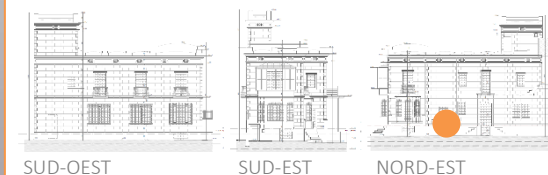
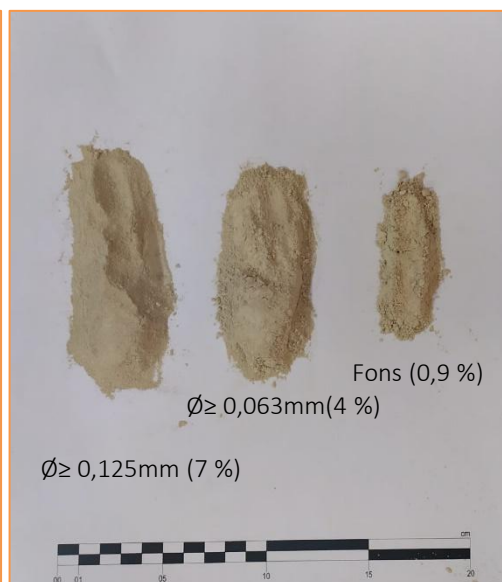
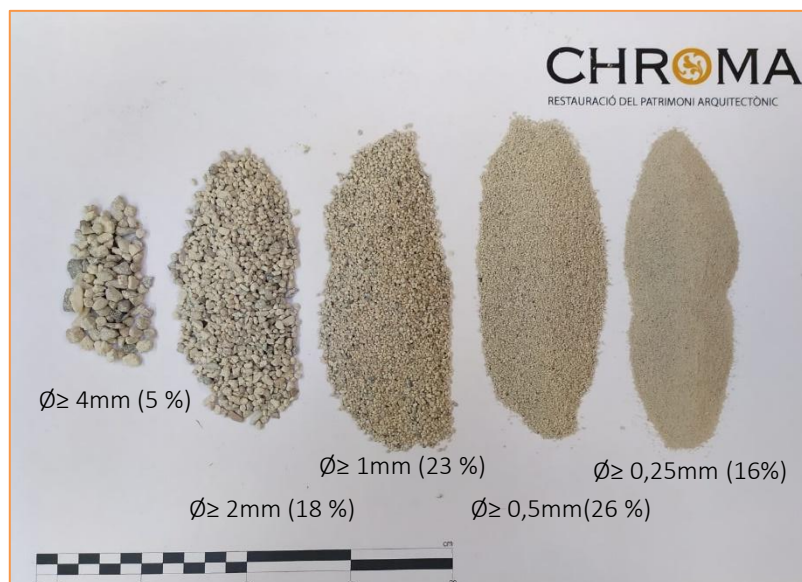

Microscopia 100x

LOCALITZACIÓ

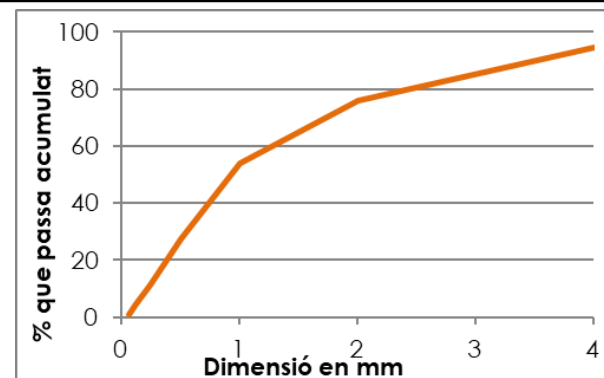
MOSTRA PARAMENT	
EXTERIOR	Descripció
3	Capa policromia aplicada als sec de tonalitats ocre (vegeu Cala anterior).
2	Capa d'acabat d'estuc de 4mm d'espessor. (vegeu Cala anterior).
1	Capa de regularització o trepa, de tonalitat d'9mm d'espessor d'un revestiment tradicional d'estuc de calç aèria i de tonalitat rosada.
INTERIOR	

LOCALITZACIÓ

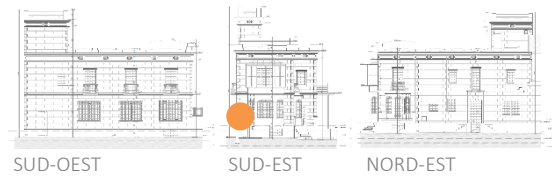
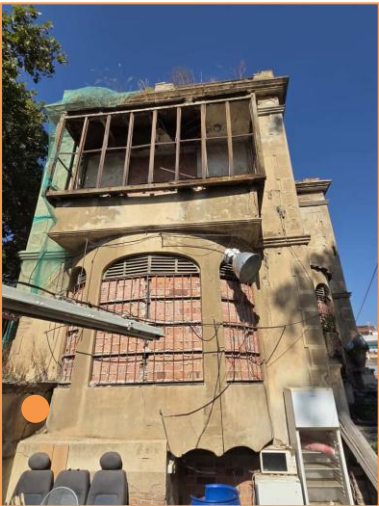

GRANULOMETRIA – MOSTRA ESTUC PARAMENT				
Tamisos (mm)	Passa (%)	Pes (g)		
Fons	—	3,19		
0,063	0,9	13,58		
0,125	4,7	23,57		
0,25	11,3	57,83		
0,5	27,6	94		
1	54,0	80,93		
2	75,9	63,9		
4	94,7	18,69		
Pes total sec	355,7	c/a	1/8	

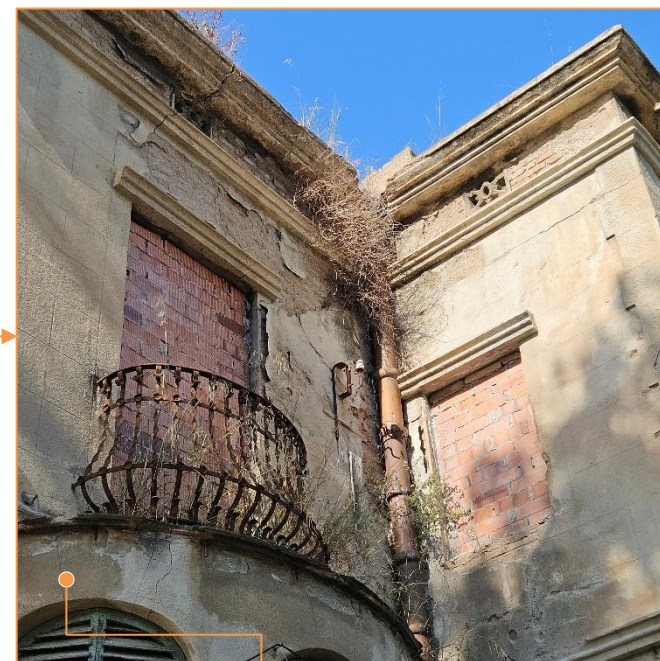
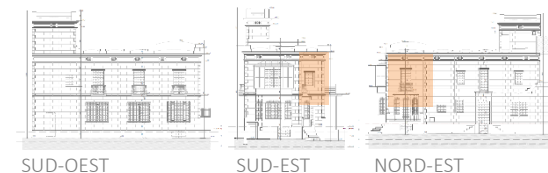
Assaig realitzat segons la norma UNE-EN 1015-1:1999/A1:2007

(*) Per estimar la relació c/a de la mostra (conglomerant /àrid) s'ha considerat com a conglomerant la fracció fina igual o inferior a 0,125 mm.

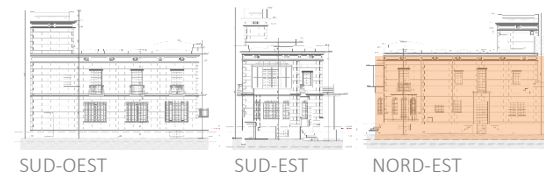
LOCALITZACIÓ

CALA PARAMENT		
Localització	Cantonada de la Façana Sud-Est.	
Estat actual	Erosionat pels efectes dels agents atmosfèrics i meteorològics.	
Procés seguit	Registre visual del color.	
Descripció vestigi		Ref. cromàtica
Revestiment d'estuc de calç aèria amb juntes de punxó per simular carreus de pedra i textura rentada en sentit vertical i policromat al sec de tonalitats ocres.		9084
		9087
		9089

Vestigis de plafons decoratius esgrafiats i en baix relleu marcats sobre l'estuc de la franja llisa del coronament.

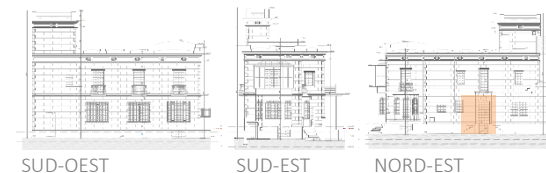
LOCALITZACIÓ

Antiga tribuna de sortida al jardí posterior de la casa. Actualment només es conserven restes de la seva estructura. Molt probablement en origen estava tancada per una fusteria de fusta amb divisòries amb quarterons i vidres decoratius. Per la part superior, disposava d'una barana de forja molt senzilla amb brèndoles de secció circular (vegeu Imatge 20).

Antiga casa destinada al servei (o antiga part de la fàbrica) i que es comunicava amb les habitacions de la primera planta mitjançant una galeria. Actualment, només es conserva la llosa del balcó en voladís, però incorporava baranes de forja molt senzilles actualment desaparegudes (vegeu Imatge 20).

LOCALITZACIÓ

Antiga passera o galeria de comunicació de la planta superior amb la casa del servei annexa a la casa.

Restes de la fusteria de l'antiga tribuna de sortida al jardí posterior. Aquesta disposa de divisòries amb quarterons i possiblement incorporava vidres decoratius impresos texturitzats i/o de colors.

Antic forjat de la coberta de la tribuna realitzat amb biguetes metàl·liques en voladís i revoltons ceràmics. Cal destacar que el cantell de la llosa és de la mateixa dimensió i motllurat com la imposta de les façanes.

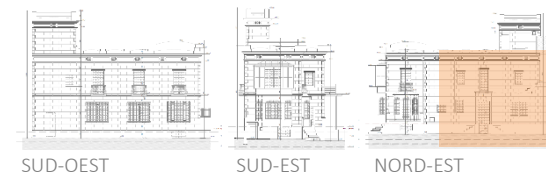

Vestigis de plafons decoratius esgrafiats i en baix relleu marcats sobre l'estuc de la franja llisa del coronament. També es conserven els respiradors decoratius de la coberta ventilada a la catalana.

Com es podrà veure a l'apartat de caracterització dels espais interiors, les obertures relacionades amb la passera o galeria són les corresponents a les estances del servei.

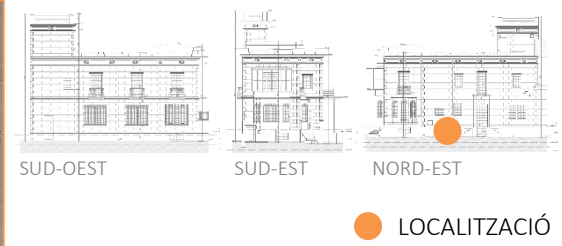
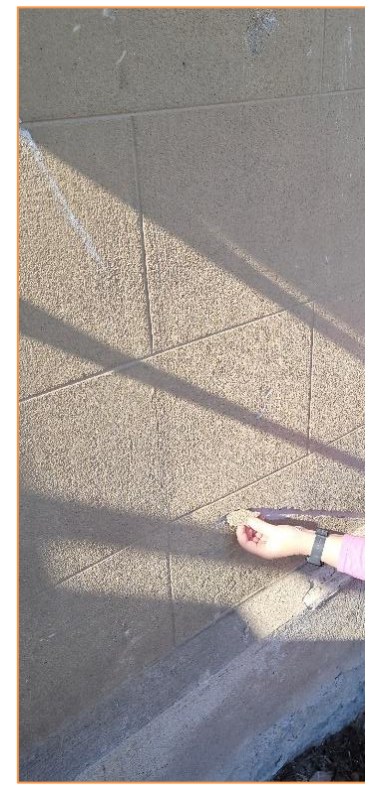
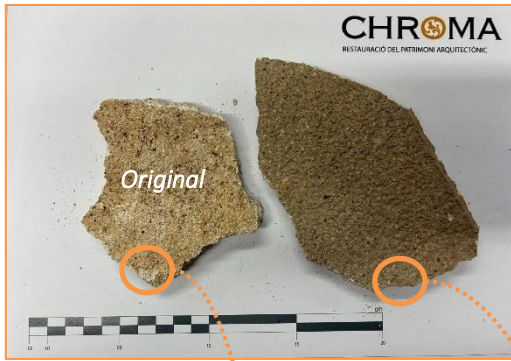
Límit de l'àmbit d'estudi i de la residència de la família Sanchís amb la casa destinada al servei i/o part de la fàbrica.

LOCALITZACIÓ

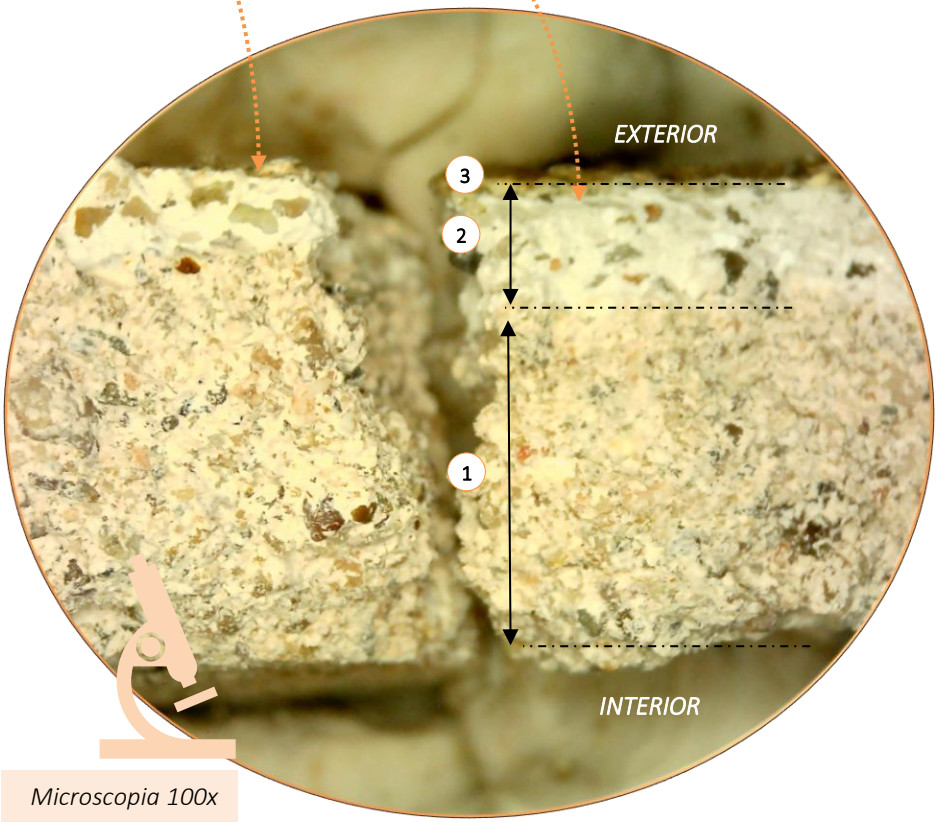
Revestiment d'estuc de calç tradicional amb juntes de punxó i textura rentada en sentit vertical per simular carreus de pedra aplicada sobre els murs portants de maçoneria ceràmica i morter de calç. S'extreu una mostra donat que s'aprecia un acabat lleugerament diferent al de les façanes sud i considerades com els acabats originals. No obstant, a través de les anàlisis comparatives es conclou que és el mateix material.

OBSERVACIONS

S'extreu mostra del revestiment de la Façana nord-est, donat que s'aprecia un acabat lleugerament diferent al de les façanes sud i considerades com els acabats originals. No obstant, a través de les anàlisis comparatives de mostres al microscopi s'estableix que es tracta del mateix revestiment, capes i materials.

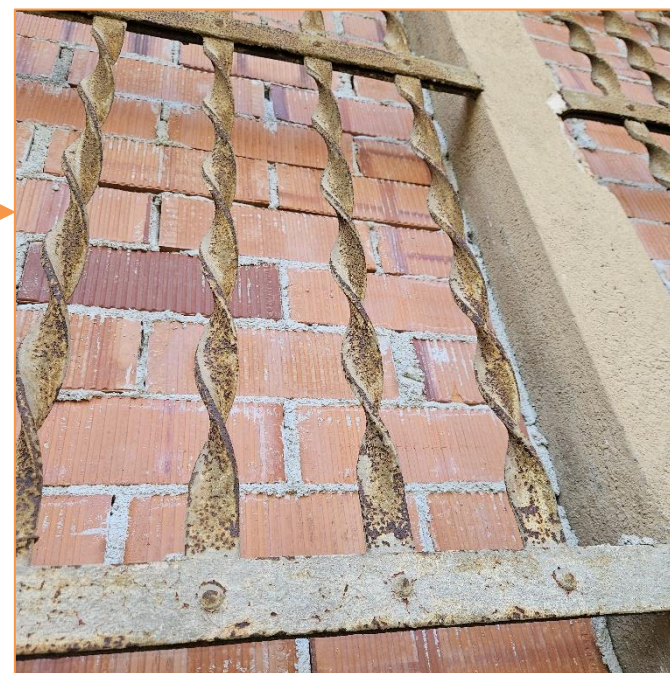
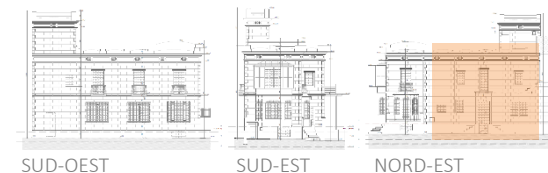

Microscopia 100x

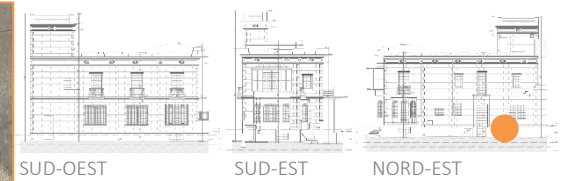
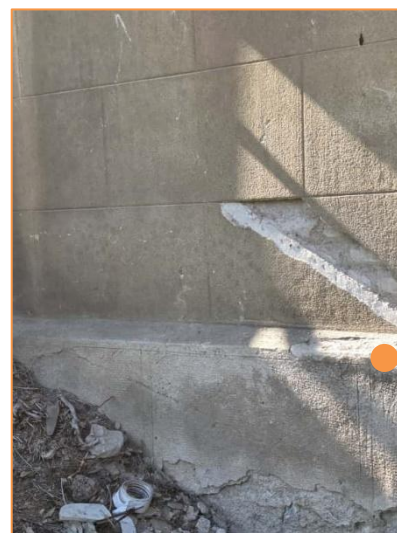
MOSTRA PARAMENT	
EXTERIOR	Descripció
3	Capa policromia aplicada als sec de tonalitats ocre (vegeu Cala anterior).
2	Capa d'acabat d'estuc de 4mm d'espessor.
1	Capa de regularització o trepa, de tonalitat d'9mm d'espessor d'un revestiment tradicional d'estuc de calç aèria i de tonalitat rosada.
INTERIOR	

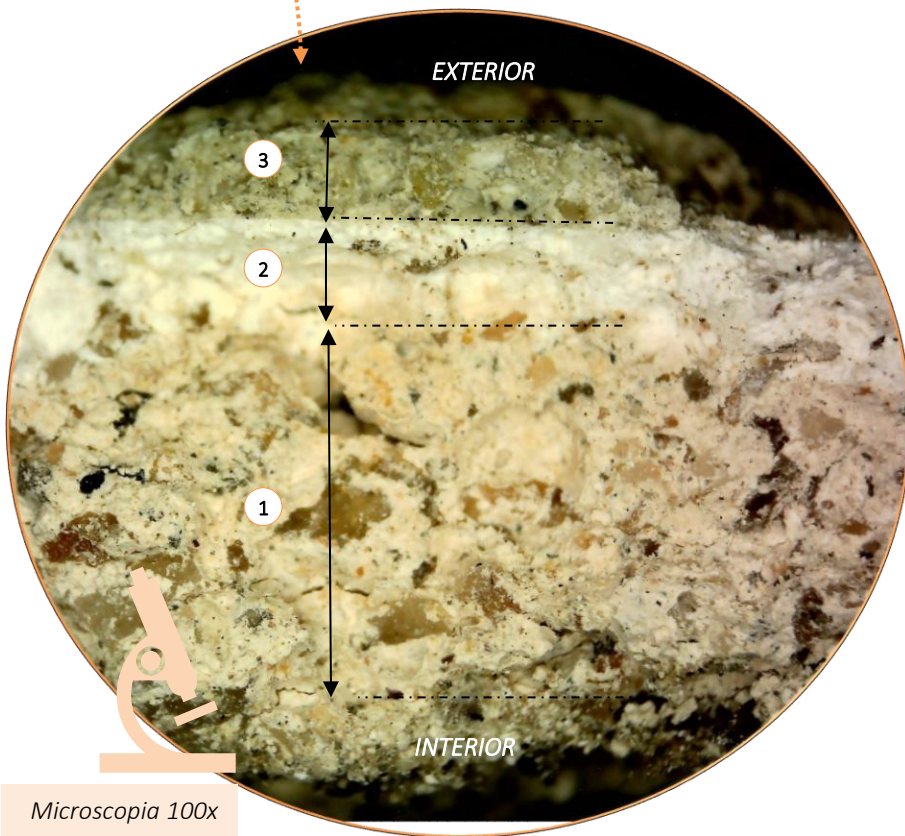
El sòcol de les façanes presenta revestiments de dues etapes. La primera, de la capa més interna, és un estuc de calç lliscat i que es considera l'acabat original de la Casa. Per altra banda, la segona capa i que és l'acabat actual molt deteriorat, és un morter hidràulic amb juntes i texturitzat per simular plafons de pedra.

Reixes decoratives de forja d'estil modernista configurades amb passamans helicoidals cargolats a passamans horitzontals.

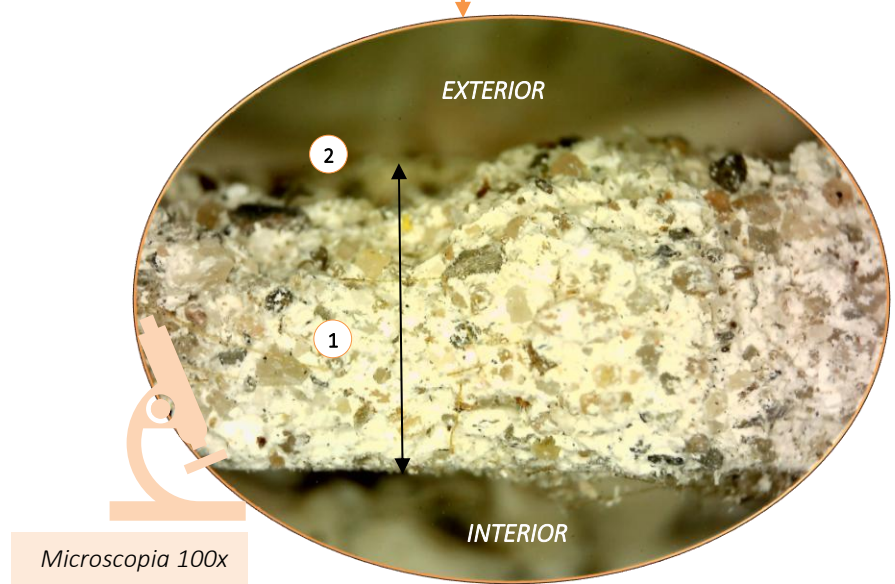
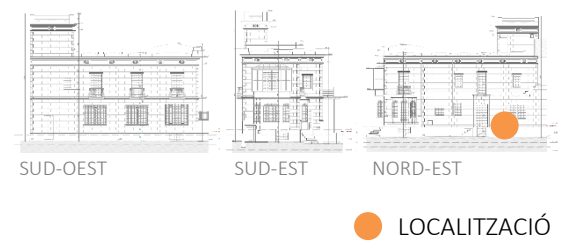
LOCALITZACIÓ

Microscopia 100x

MOSTRA SÒCOL ORIGINAL LLISCAT	
EXTERIOR	Descripció
3	Revestiment afegit i/o substituït, possiblement de naturalesa hidràulica, i que correspon a la capa d'acabat del sòcol actual.
2	Capa d'acabat lliscada sense vestigis de policromia. Es considera que es tracta de l'acabat original del sòcol.
1	Capa de regularització o trepa, de tonalitat d'9mm d'espessor d'un revestiment tradicional d'estuc de calç aèria i de tonalitat rosada. Igual que les mostres anterior dl parament general.
INTERIOR	

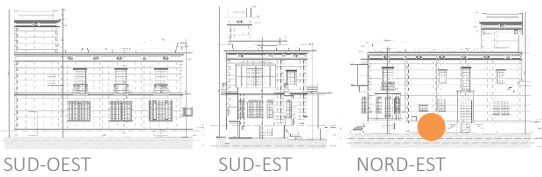
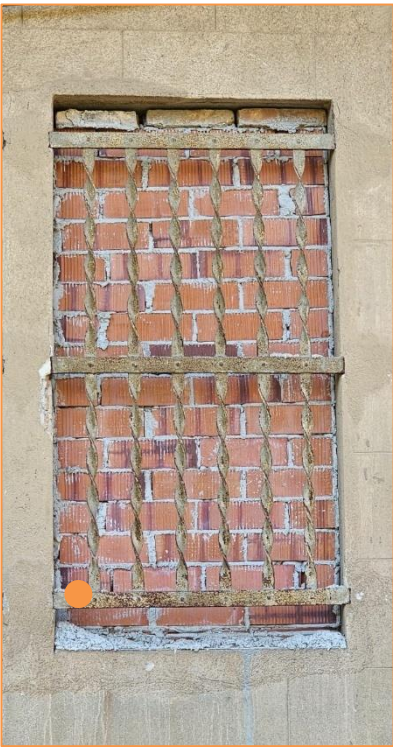
Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

Microscopia 100x

MOSTRA SÒCOL AFEGIT ACTUAL		
Localització	Sòcol de la planta baixa de la façana nord-est.	
Estat actual	Erosionada i amb lesions provocades per filtracions d'aigua per capil·laritat.	
Procés seguit	Registre visual del cromatisme i extracció de mostra per la seva anàlisi al laboratori.	
EXTERIOR	Descripció	Ref. Cromàtica
2	Capa de policromia aplicada al sec de tonalitats ocre-verdoses.	9265
		9263
		9245
1	Revestiment substituït i/o afegit sobre l'acabat d'estuc original, de 7mm d'espessor, que disposa de juntes de punxó, per simular un aplacat de pedra amb peces amb un marc perimetral lliscat i l'interior texturitzat amb una buixarda.	
INTERIOR		

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

LOCALITZACIÓ

7033

Page: 33

$\Delta E: 2,1$

☆☆☆

7002

Page: 29

$\Delta E: 3,0$

☆☆☆

6013

Page: 24

$\Delta E: 3,8$

☆☆☆

7034

Page: 34

$\Delta E: 3,8$

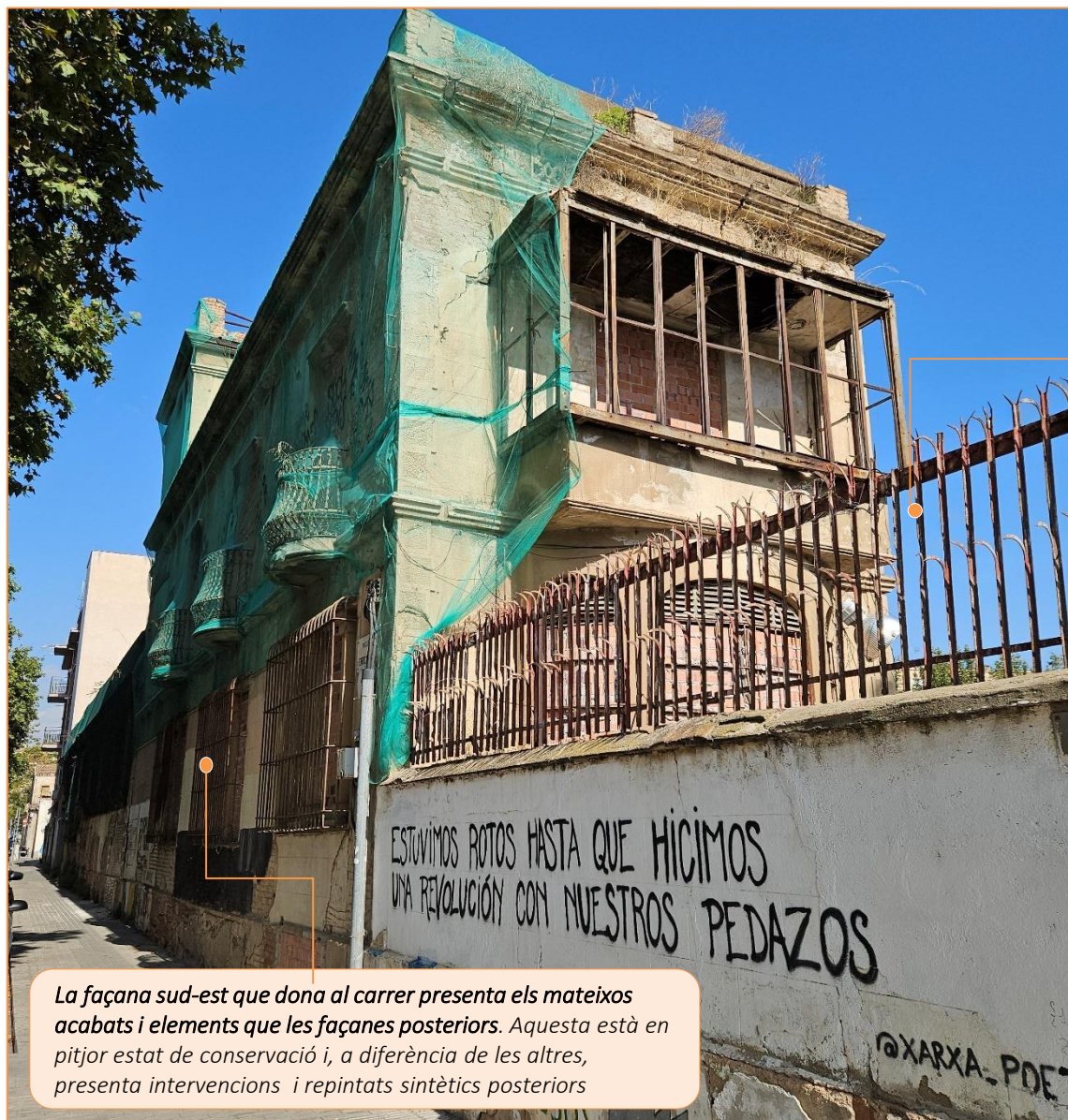
☆☆☆

?

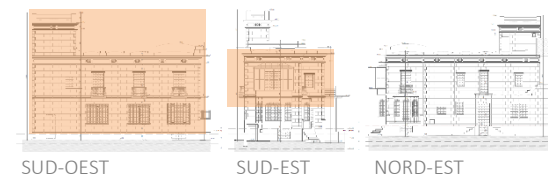
Lab: 55,4 -3,3 13,9

sRGB: 134 134 108 LRV:23

CALA SERRALLERIA – REIXES FORJA	
Localització	Finestra de la PB de la façana Nord-est.
Estat actual	En bon estat de conservació.
Procés seguit	Decapat en sec amb ajuda d’un bisturí i registre del color.
Descripció vestigi	
Al damunt del ferro, es documenta una primera capa de protecció ataronjada de mini o plom vermell i després, una capa de preparació clara i una d’acabat verdosa de pintures tradicionals grasses.	
Ref. cromàtica	
RAL 7033	
RAL 7002	
RAL 6013	
RAL 7034	

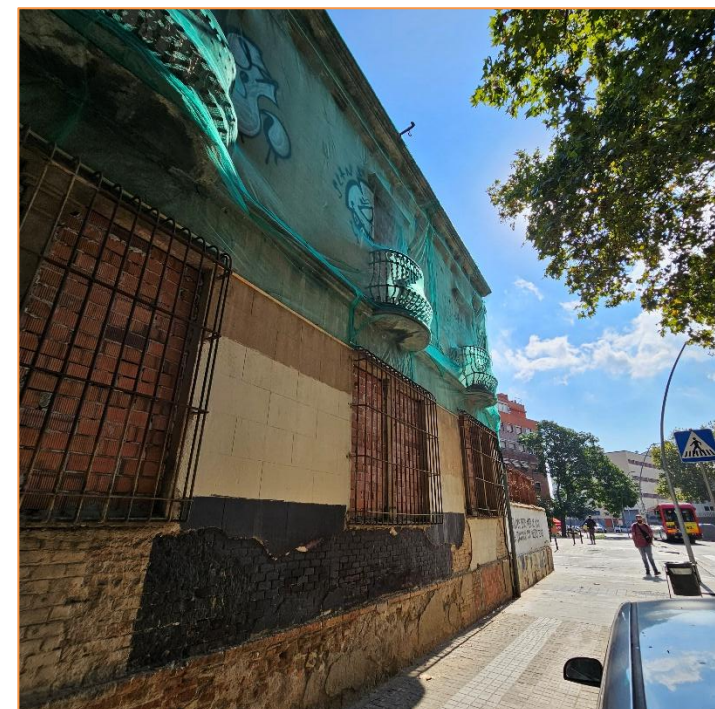

La façana sud-est que dona al carrer presenta els mateixos acabats i elements que les façanes posteriors. Aquesta està en pitjor estat de conservació i, a diferència de les altres, presenta intervencions i repintats sintètics posteriors

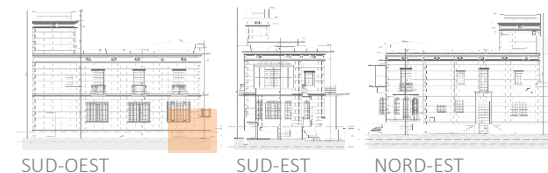
LOCALITZACIÓ

Reixa de forja decorativa original configurada amb muntants d'angles metàl·lics simulant espigues amb fulles d'estil modernista. Aquesta no apareix a la única fotografia històrica de l'edifici pel que es creu que pot ser un afegit posterior (vegeu Imatge 02).

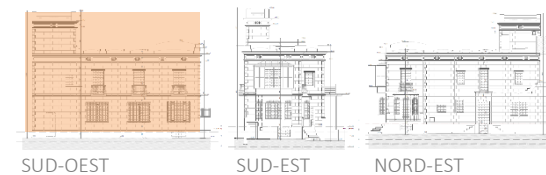

Sòcol afegit de morter hidràulic amb juntes i texturitza per simular plafons de pedra. Si bé es tracta d'una intervenció posterior, es considera una pell històrica de la casa que es podria arribar a conservar, donat que en aquesta façana no s'han localitzat vestigis de l'acabat lliscat inicial.

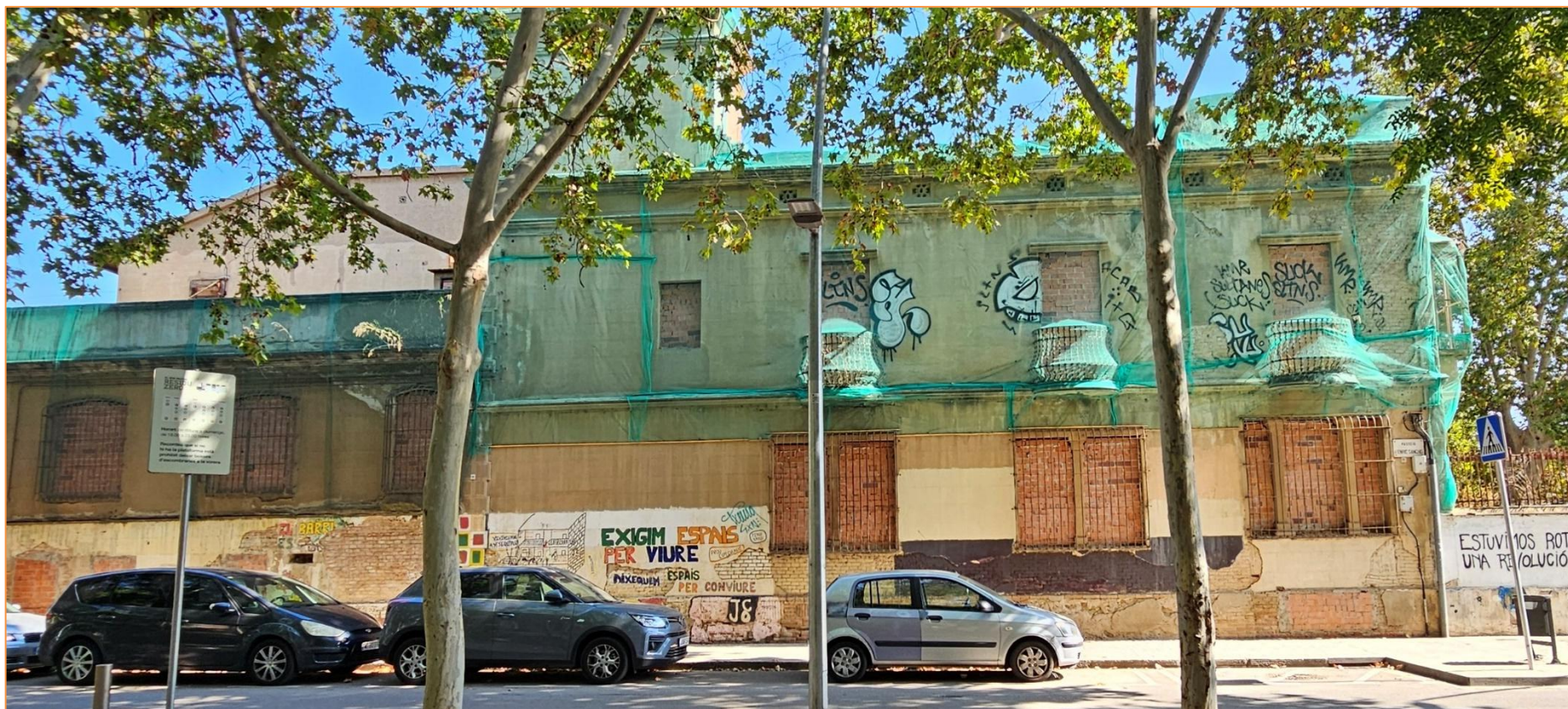
LOCALITZACIÓ

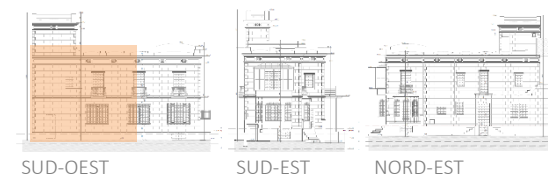
LOCALITZACIÓ

Façanes sud-est de la Residència Sanchis i la construcció annexionada de servei i/o part de l'antiga fàbrica. Aquestes presenten els mateixos acabats i elements que les façanes posteriors, però estan en pitjor estat de conservació.

Reixes de forja de la planta baixa afegides i/o substituïdes. Les reixes originals de PB son decoratives com les baranes dels balcons superiors o com les de la façana posterior.

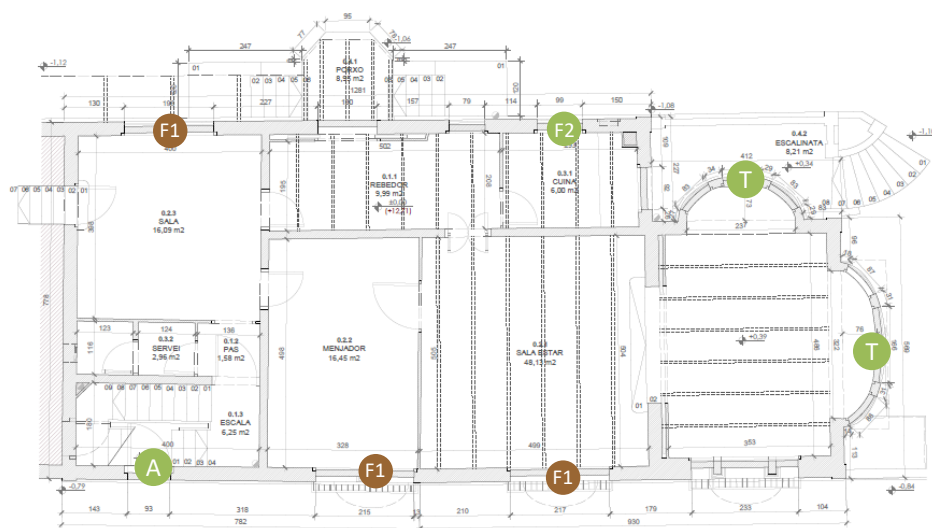
LOCALITZACIÓ

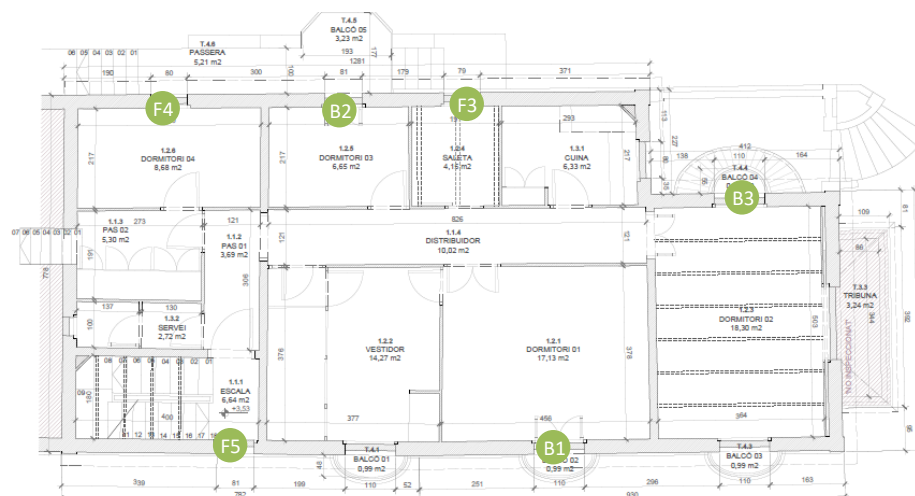
FUSTERIA EXTERIOR

En aquest apartat, s'exposa una síntesis dels resultats de la campanya de caracterització realitzada i que fa referència a les **FUSTERIES EXTERIORS** de l'edifici. A mode de resum, al final de la pàgina es mostra un esquema dels diferents tipus de fusteries documentades sobre les plantes de l'edifici.

En general, totes elles son característiques del tombant de segle XIX-XX, amb divisòries de quarterons a les parts translúcides i amb plafons decoratius motllurats a la part opaca inferior. Així mateix, incorporen elements de protecció solar com les persianes exteriors amb les lames regulables i porticons interiors amb plafons motllurats. En base a les cales realitzades, s'estableix que aquestes estaven protegides i pintades per dues capes de pintura tradicionals d'una tècnica grassa. La primera capa a sobre la fusta, incorporava òxid de ferro que li conferia la protecció enfront les radiacions UV. En canvi, la segona capa era la d'acabat i en aquest cas, de tonalitat verdosa (vegeu cales i mostres posteriors i als Annexos 2 i 3).

PLANTA BAIXA

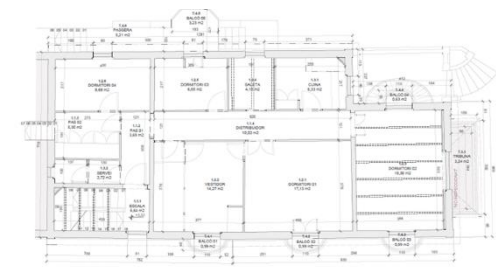

PLANTA BAIXA

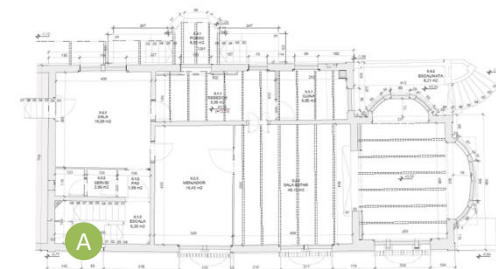
LLEGENDA FUSTERIA exterior:

- A** PORTA D'ENTRADA
- T** TRIBUNA.
- B** BALCONERES P1
- F** FINESTRES PB I P1

F1 Fusteria exterior modificada per a la incorporació de persianes enrotllables. Acabat a la cervesa, per imitar fusta, a les cares interiors del marc.

PLANTA PIS

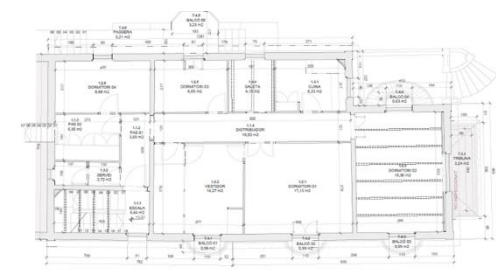

PLANTA BAIXA

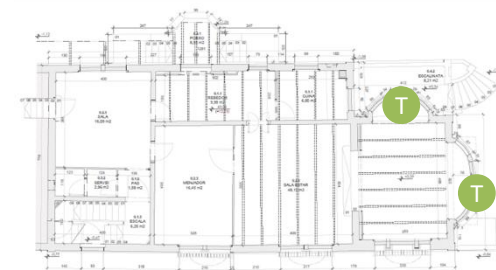
● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA EXTERIOR PORTA D'ENTRADA

La porta d'entrada d'accés des del carrer li manca el plafó d'acabat trasdossat posterior. No obstant això, conserva alguns dels seus elements característics com son les tarja superior translúcida amb vidres decoratius impresos (tipus catedral) i reixes de forja decoratives, així com l'espill i pany d'entrada de la fulla batent.

PLANTA PIS

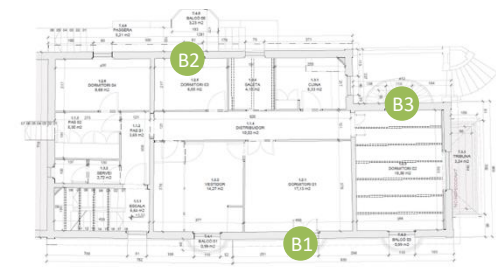

PLANTA BAIXA

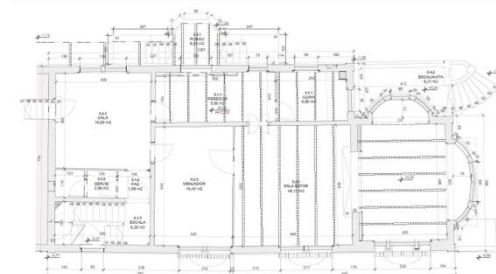
● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA EXTERIOR TRIBUNA

De les restes de la fusteria exterior de la tribuna es destaquen les decoracions de talla de les franges semi-circulars superiors i les divisòries amb quarterons de les fulles dels vidres. Aquest especejament consistia en dos petits vidres quadrats a la part superior i un de gran a l'inferior.

PLANTA PIS

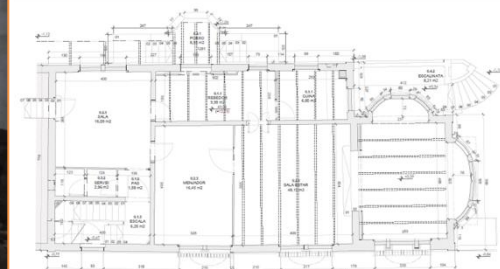
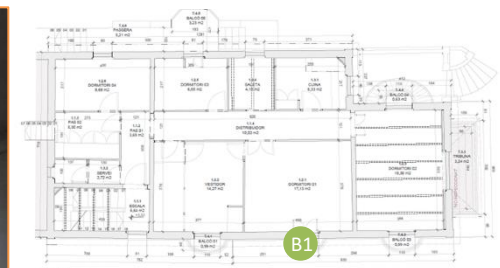
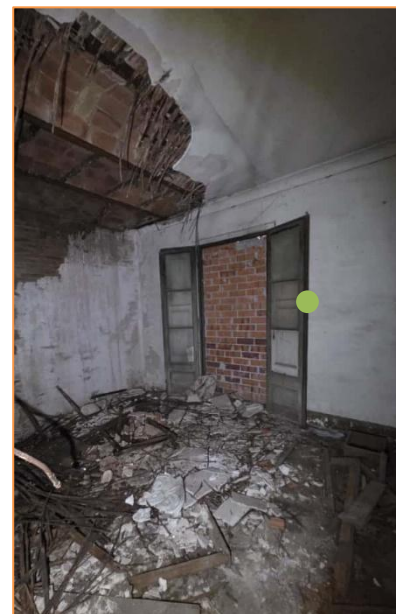

PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA EXTERIOR BALCONERA

Les balconeres exteriors, son característiques del tombant de segle XIX-XX, amb divisòries de quarterons a les parts translúcides i amb plafons decoratius motllurats a la part opaca inferior. Així mateix, incorporen elements de protecció solar com les persianes exteriors amb les lames regulables i porticons interiors amb plafons motllurats. En base a les cales realitzades, s'estableix que aquestes estaven protegides i pintades per dues capes de pintura tradicional d'una tècnica grassa. La primera capa a sobre la fusta, incorporava òxid de ferro que li conferia aquest color grana característic i que les protegia de les radiacions UV. En canvi, la segona capa era la d'acabat i en aquest cas, de tonalitat verdosa (vegeu cales i mostres posteriors i a l'Annex 2).

LOCALITZACIÓ

8004

Page: 37

ΔE:1,8

☆☆☆

8003

Page: 37

ΔE:3,4

☆☆☆

8029

Page: 40

ΔE:3,5

☆☆☆

8002

Page: 37

ΔE:3,5

☆☆☆

Lab: 40,5 27,6 26,4

sRGB: 144 76 54 LRV:12

1020

Page: 4

ΔE:5,7

☆☆☆

6021

Page: 26

ΔE:6,4

☆☆☆

7034

Page: 34

ΔE:7,4

☆☆☆

1019

Page: 4

ΔE:7,7

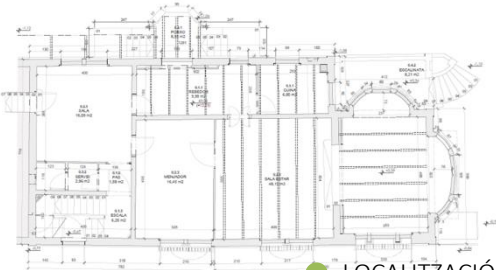
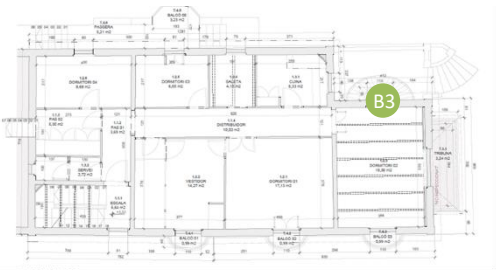
☆☆☆

Lab: 66,1 -3,6 19,1

sRGB: 164 162 126 LRV:35

CALA FUSTERIA EXTERIOR	
Localització	Habitació de la P1.
Estat actual	Deteriorades i amb la capa pictòrica gairebé despresada.
Procés seguit	Registre del color mitjançant un colorímetre.
Descripció vestigi	
Capa pictòrica i de protecció de la fusta, realitzada amb una pintura a l'oli amb òxid de ferro que li confereix aquest color grana característic i el protegeix de les radiacions UV.	Ref. cromàtica
	RAL 8004
	RAL 8003
	RAL 8029
	RAL 8002
Capa pictòrica d'acabat de la fusteria exterior realitzada amb una pintura tradicional grassa (olis, farina o sueca, etc...) de tonalitat verdosa.	RAL 1020
	RAL 6021
	RAL 7034

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

6021

Page: 26

ΔE:4,0

☆☆☆

1020

Page: 4

ΔE:8,4

☆☆☆

6018

Page: 25

ΔE:9,0

☆☆☆

7034

Page: 34

ΔE:11,1

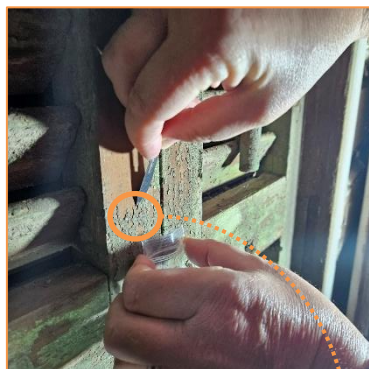
☆☆☆

?

Lab: 66,1 -11,1 27,8

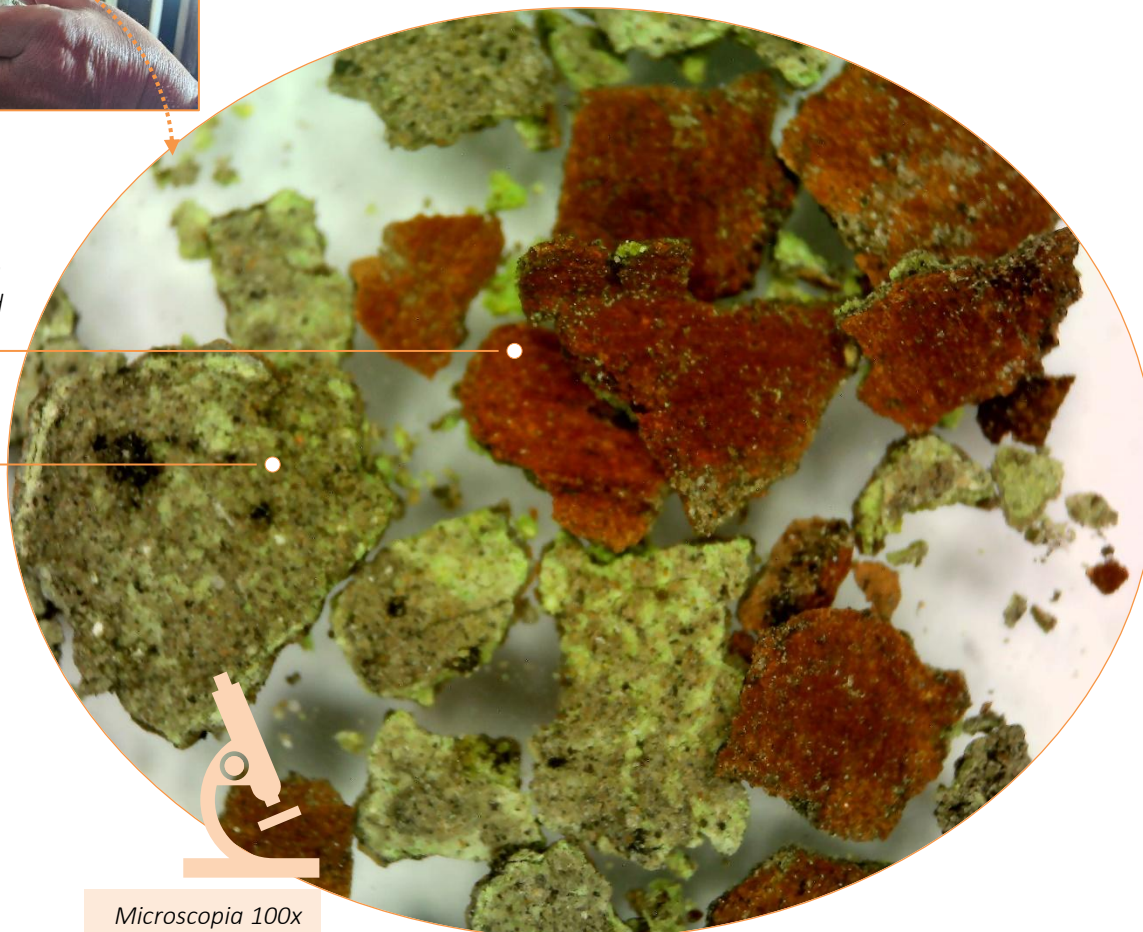
sRGB: 155 166 109 LRV:35

CALA LLIBRETS EXTERIORS	
Localització	Menjador de P1.
Estat actual	Deteriorats, amb la capa pictòrica craquejada i amb desprendiments.
Procés seguit	Registre del color mitjançant un colorímetre. Extracció de mostra de la capa pictòrica per el seu anàlisi amb un microscopi electrònic 100x.
Descripció vestigi	Ref. cromàtica
Fusteria exterior protegida i pintada en origen amb una pintura tradicional grassa (olis, farina o sueca, etc...) de tonalitat verdosa. Cal destacar, que es detecta una primera capa pictòrica i de protecció sobre la fusta, realitzada amb una pintura a l'oli amb òxid de ferro que li confereix aquest color grana característic i el protegeix de les radiacions UV (vegeu anàlisi microscopi següent).	RAL 6021

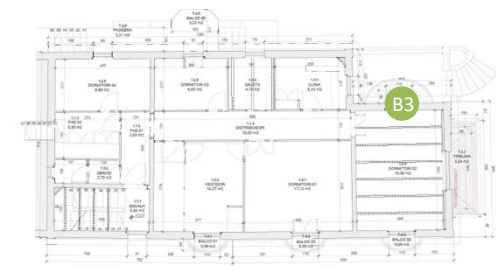

Capa de protecció de la fusta amb òxid de ferro.

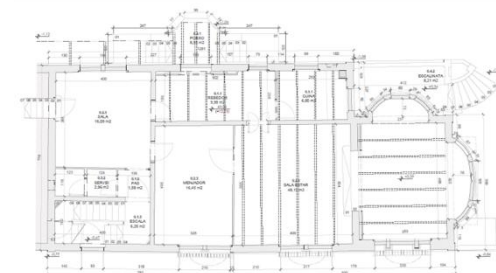
Capa pictòrica d'acabat.

Microscopia 100x

PLANTA PIS

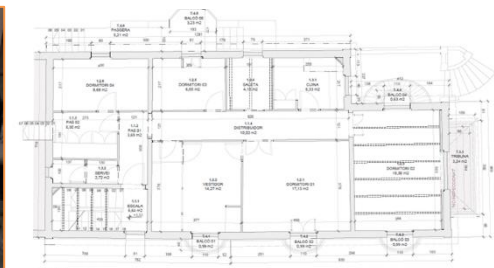
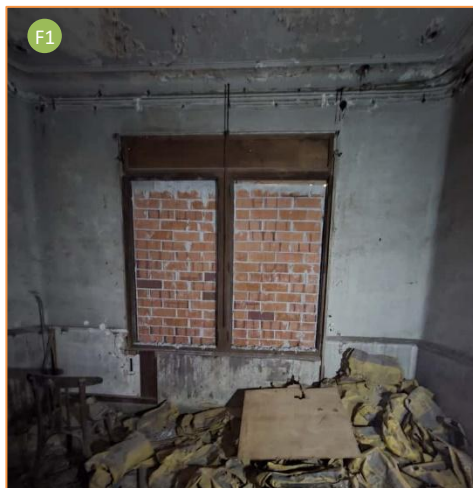

PLANTA BAIXA

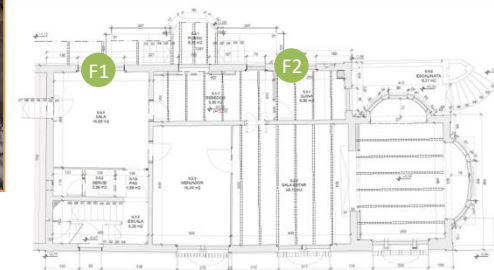
● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA EXTERIOR LLIBRETS EXTERIORS

A través del anàlisi microscòpic de la capa pictòrica de la fusteria exterior, es pot apreciar com aquesta és bi-capa. La primera capa sobre la fusta de tonalitat grana és la de protecció i està realitzada amb una pintura a la farina amb òxid de ferro que li confereix aquest color característic i el protegeix de les radiacions UV. En canvi, la segona capa de tonalitat verda és la capa d'acabat d'oli pigmentat (vegeu annex 3).

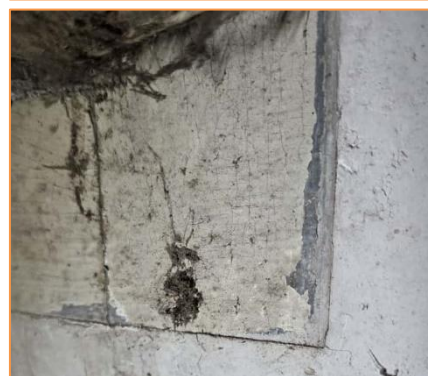

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

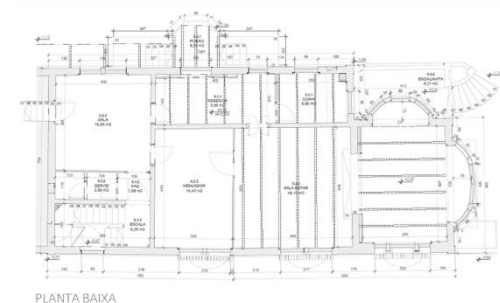
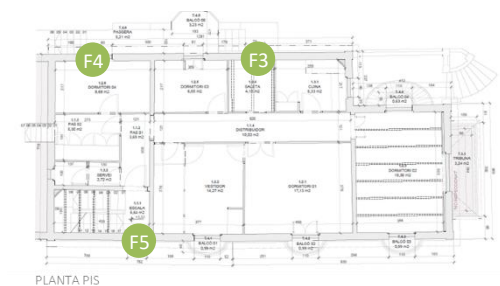
● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA EXTERIOR FINESTRES MODIFICADES- PB

La major part de les fusteries de les finestres de la PB van ser modificades en algun moment, per tal d'incorporar persianes enrotllables a la seva part superior (tipus **F1**). No obstant això, els marcs preserven l'acabat a la cervesa imitació fusta original. Cal indicar també, que les fulles d'aquestes fusteries, es creu que tenien en origen una divisòria en quarterons, que consistia en dos petits vidres a la part superior i un de gran a l'inferior.

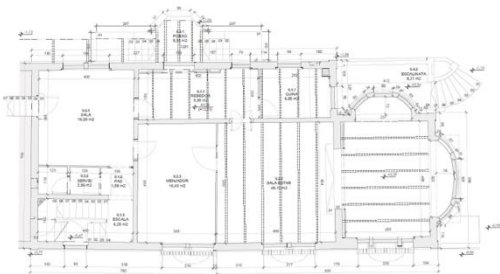
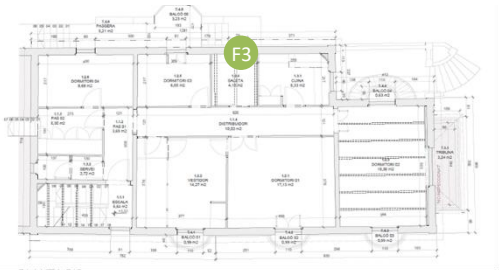
Per altra banda, es documenta la fusteria original de l'antiga cuina (**F2**) a on les fulles estan dividides verticalment amb dos quarterons de vidre. En aquest cas, es documenta una capa.

● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA EXTERIOR FINESTRES - P1

Les fusteries exteriors de les finestres disposen d'un marc perimetral motllurat. Les fulles son batents i presenten divisòries amb quarterons amb 3 vidres per fulla. Així mateix, incorporen porticons interiors, per fer fosc les estances, amb decoracions de plafons motllurats.

● LOCALITZACIÓ

1020
Page: 4
 $\Delta E: 5,7$
☆☆☆

6021
Page: 26
 $\Delta E: 6,1$
☆☆☆

7034
Page: 34
 $\Delta E: 9,5$
☆☆☆

1024
Page: 5
 $\Delta E: 9,6$
☆☆☆

?

Lab: 65,7 -5,7 31,1
sRGB: 164 162 103 LRV:35

CALA FUSTERIA – BANY P1	
Localització	Estança del bany de la P1.
Estat actual	Deteriorades. Extrems de la seva posició d'origen.
Procés seguit	Registre del color mitjançant un colorímetre.
Descripció vestigi	
Fusteria exterior protegida i pintada en origen amb una pintura tradicional grassa (olis, farina o sueca, etc...) de tonalitat verdosa.	
Ref. cromàtica	
RAL 6021 	

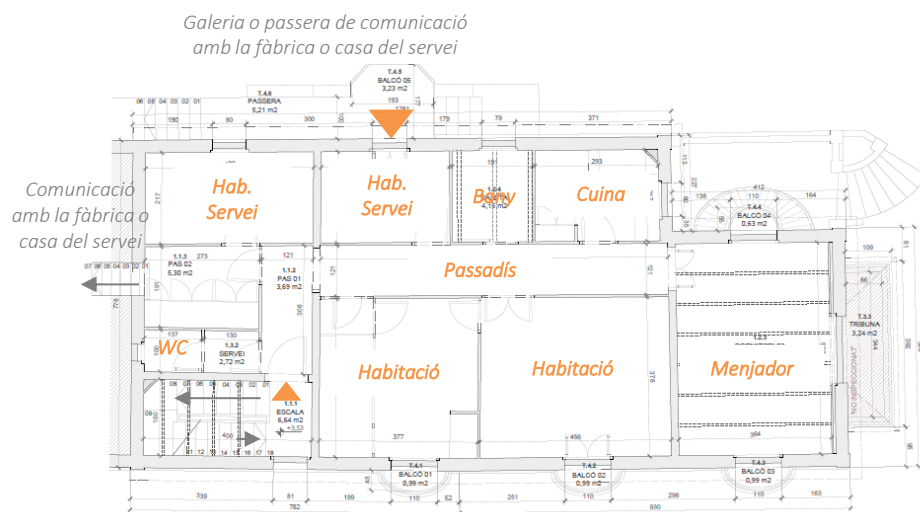
CASA SANCHÍS- BARCELONA | ESTUDI HISTÒRIC-ARTÍSTIC I CROMÀTIC

4. Campanya de caracterització INTERIORS.

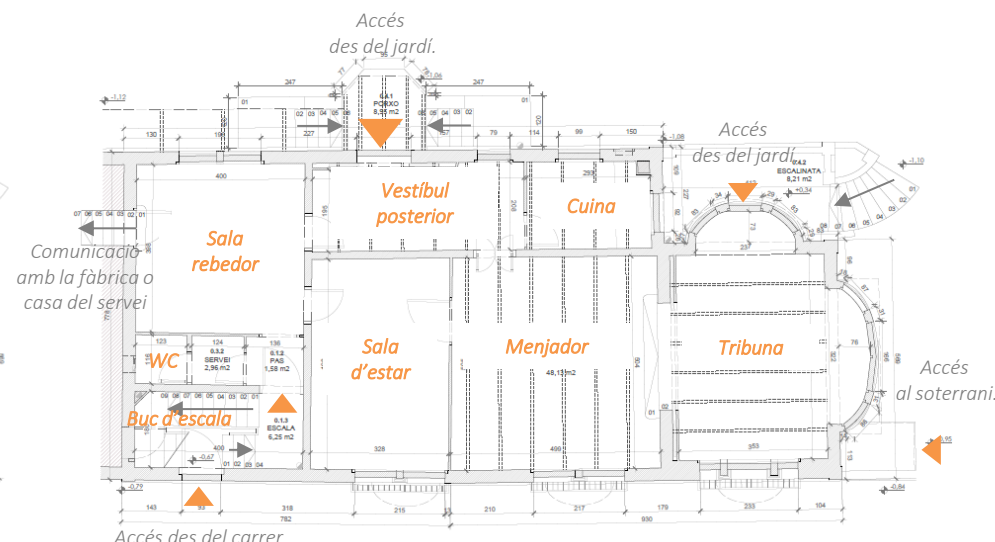
En aquest apartat, s'exposen els resultats de la campanya de caracterització que fan referència als **ACABATS INTERIORS** de l'edifici. Aquests es presenten estructurats per quatre grans blocs que són: paviments; paraments, fals sostres i fusteries interiors.

Abans de la seva descripció, és important tractar la distribució interior de l'edifici, donat que és una informació rellevant en el tractament i decoració dels espais, però en aquest cas, té especial singularitat al tractar-se d'un habitatge que forma part d'un complex fabril. En base la documentació històrica recopilada, es coneix que la planta baixa estava destinada a la zona de dia, mentre que la planta pis, era a on se situaven les habitacions de la família. Aquestes, a més a més, es comunicaven amb les dependències del servei annexes, a través d'una passera o galeria exterior situada a la façana posterior.

Malgrat aquesta informació, al no conservar-se plànols del projecte, es desconeix el detall de la seva distribució. Al final de la pàgina, en base l'anàlisi i la visió global de l'edifici, es presenten les seves plantes amb el que es creu que seria l'ús original de les seves estances i sales, els seus accessos, des del carrer o jardí, i les comunicacions internes i amb el complex fabril o de servei. En aquest sentit, cal indicar que tot i tractar-se d'un edifici unifamiliar, les plantes podien quedar independitzades i cadascuna d'elles disposava d'una cuina econòmica, menjador i comuna. La comunicació entre plantes es realitzava a través d'un buc d'escala paral·lel a una de les façanes i amb accés directe des del carrer. Així mateix, la comunicació amb les edificacions annexes es produïa per aquest espai, com també per l'interior de les diferents plantes, a través d'una porta amb diversos graons.

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

PAVIMENTS

En aquest apartat, s'exposa una síntesis dels resultats de la campanya de caracterització realitzada i que fa referència als **PAVIMENTS INTERIORS** de l'edifici. En aquest sentit, a la següent pàgina i a mode de resum, es mostra un esquema dels diferents acabats documentats sobre les plantes de l'edifici, mentre que el detall de cadascuna de les estances i cales realitzades per la seva caracterització s'adjunten a l'annex 2 del present document.

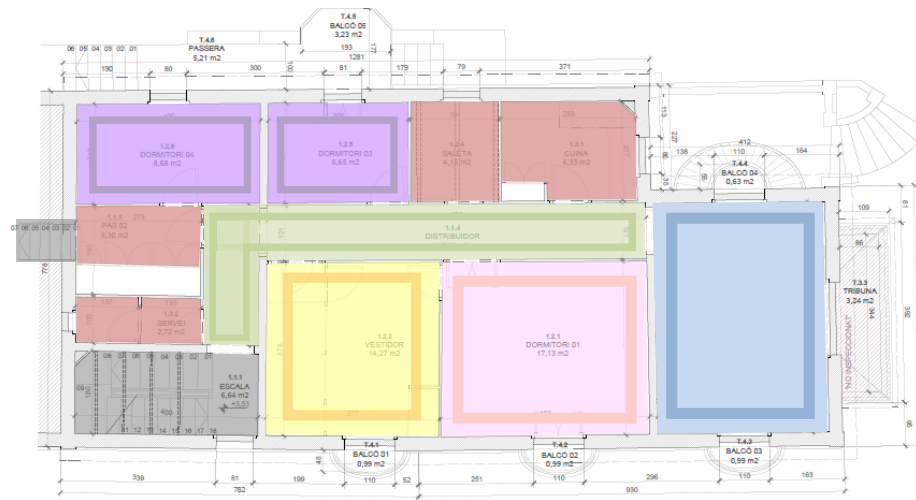
Als espais interiors es documenten **4 tipus de paviments** considerats amb valor patrimonial i que es relacionen amb els diferents usos de les sales o estances. Tots ells, malgrat la situació actual de l'edifici, es troben en general en bon estat de conservació degut a la seva alta duresa. Aquests son:

Paviments hidràulics: Diferents tipus de paviments hidràulics amb peces de 20x20cm policromades formant una catifa en cadascuna de les estances, passadissos o sales. Únicament a la petita estança del rebedor de planta baixa les peces son iguals i disposades en forma de retícula (vegeu documentació a l'annex 2). A la part posterior d'una de les peces extreteres no es detecta cap marca o senyal que indiqui la seva fàbrica de procedència, però es creu que podria correspondre a l'antiga fàbrica Barcelonina "Vidua e hijos de Juan Vila" de 1900-1920.

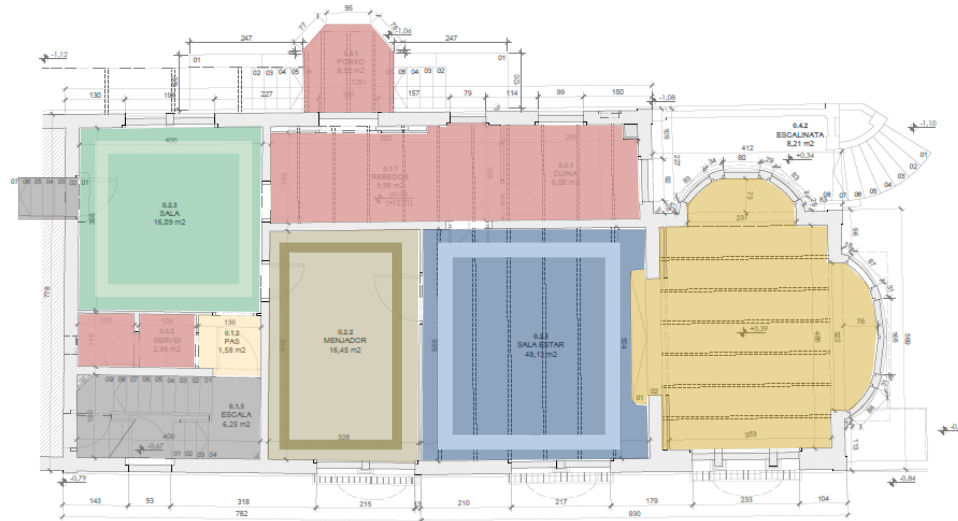
Paviment de marbre del país: Únicament a l'espai de la tribuna de la planta baixa es localitza un paviment de marbre del país amb peces de 30x30 cm de tonalitat clara i disposades en retícula a 45º. Es tracta d'una estança singular i vinculada amb el jardí de la finca i que disposa un accés directe. Cal indicar que els dos graons de l'espai del menjador cap a la tribuna son del mateix material i tonalitat. D'aquestes peces es destaca l'estesa arrodonida i en voladís dels graons.

Paviment ceràmic: Paviment ceràmic amb peces de 13x13cm de tonalitat terracota i disposades en retícula. Aquests es troben en estances humides (cuina o banys) de les diferents plantes o al vestíbul posterior i tribuna de sortida al jardí de la planta baixa.

Paviment de pedra artificial: Tot el paviment del buc d'escala de les diferents plantes està realitzat amb peces de pedra artificial de tonalitat grisa. Per una banda, els paviments dels replans estan realitzades amb peces de 20x20cm i disposades en retícula. Per altra banda, els graons de les escales estan fets amb el mateix material i tonalitat. Cal destacar, el llavi arrodonit i en voladís de les esteses dels graons.

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

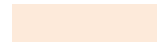
LLEENDA PAVIMENTS:

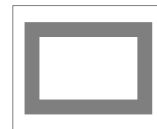
Paviment de marbre del país amb peces de 30x30 cm de tonalitat clara i disposades en retícula a 45°. Cal indicar que els dos graons cap a la tribuna son del mateix material i tonalitat.

Paviment ceràmic amb peces de 13x13cm de tonalitat terracota i disposades en retícula.

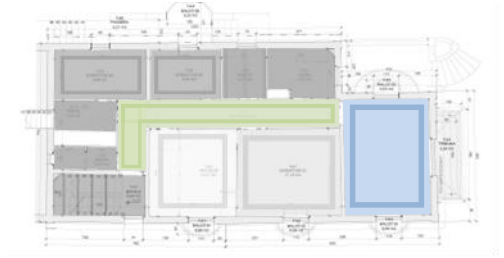
Paviment hidràulic amb peces de 20x20cm policromades i disposades en retícula.

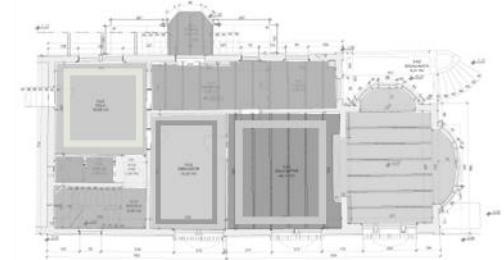
Diferents tipus de paviments hidràulics amb peces de 20x20cm policromades formant una catifa en cadascuna de les estances.

Paviment de pedra artificial amb peces de 20x20cm de tonalitat grisosa i disposades en retícula. Cal indicar que els graons de les escales estan fets amb el mateix material i tonalitat.

PLANTA PIS

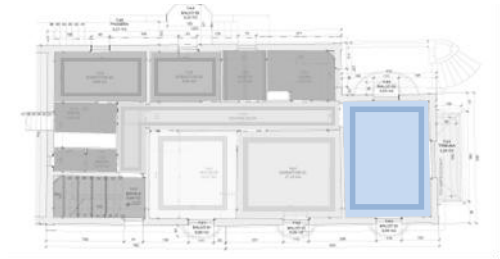
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

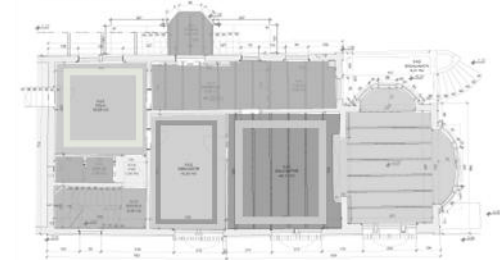
PAVIMENTS

Exemple PAVIMENTS HIDRÀULICS

Diferents tipus de paviments hidràulics amb peces de 20x20cm policromades formant una catifa en cadascuna de les estances.

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

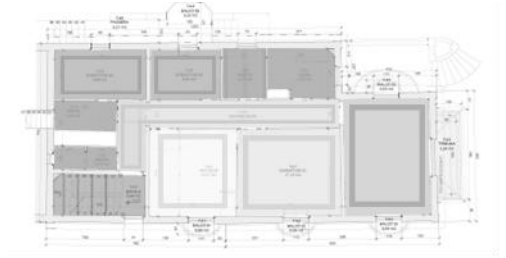
LOCALITZACIÓ

PAVIMENTS

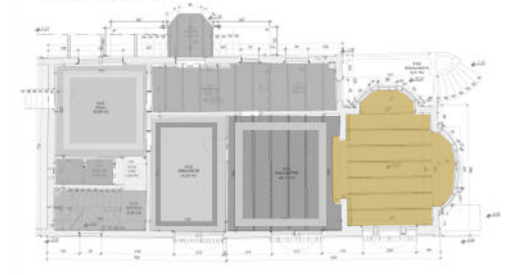
PAVIMENT HIDRÀULIC

Mostra netejada d'una de les peces hidràuliques de la part central de la catifa.

A la part posterior de la peça no es detecta cap marca o senyal que indiqui la seva fàbrica de procedència. Es creu que podria correspondre a l'antiga fàbrica Barcelonina "Vidua e hijos de Juan Vila" de 1900-1920 al nº 534 del seu catàleg.

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

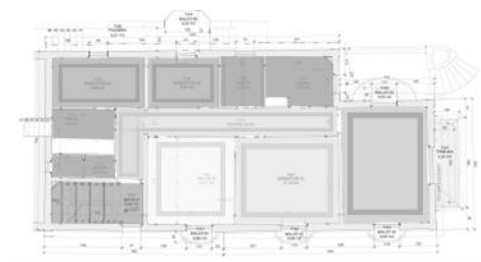
LOCALITZACIÓ

PAVIMENTS

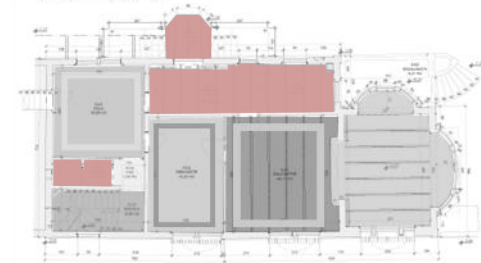
PAVIMENT DE MARBRE

Paviment de marbre del país amb peces de 30x30 cm de tonalitat clara i disposades en retícula a 45º.

Cal indicar que els dos graons cap a la tribuna son del mateix material i tonalitat. D'aquests es destaca l'estesa arrodonida i en voladís.

PLANTA PIS

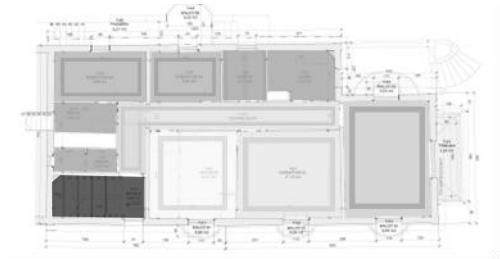
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

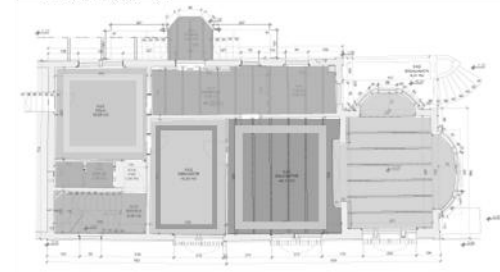
PAVIMENTS

Exemple PAVIMENT CERÀMIC

Paviment ceràmic amb peces de 13x13cm de tonalitat terracota i disposades en retícula. Aquests es troben en estances humides (cuina o banys) o de pas de entrada/sortida cap a l'exterior.

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

PAVIMENTS

PEDRA ARTIFICIAL

Les contra petges i esteses dels graons del buc d'escala estan realitzades amb peces motllurades de pedra artificial. Es destaca el cantell arrodonit en voladís de l'estesa del graó.

Cal recordar que els replans estan realitzats amb el mateix tipus de material conformat en peces de 20x20cm.

PARAMENTS

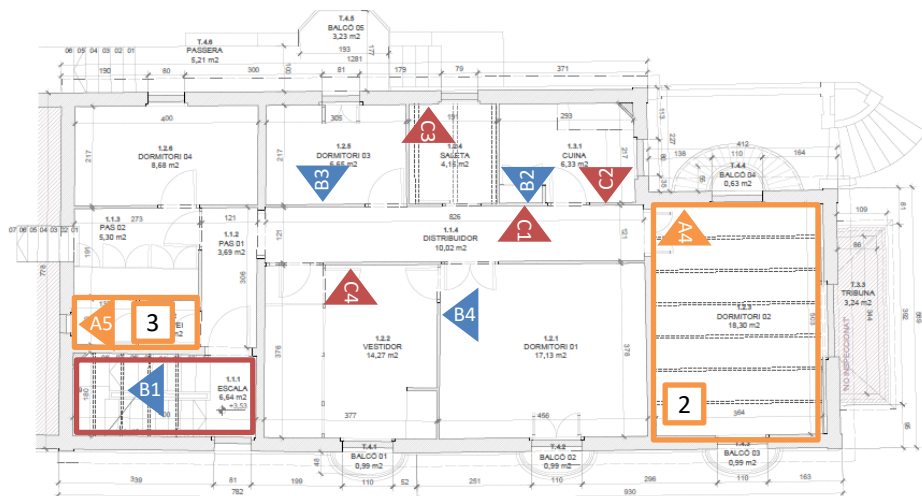
En aquest apartat, s'exposa una síntesis dels resultats de la campanya de caracterització realitzada i que fa referència als **PARAMENTS INTERIORS** de l'edifici. En aquest sentit, a la següent pàgina i a mode de resum, es mostra un esquema dels diferents revestiments i acabats documentats sobre les plantes de l'edifici, mentre que el detall dels resultats de les cales i mostres analitzades s'adjunten a l'annex 2 del present document.

A diferència de moltes construccions barcelonines de principis de segle XX, els **revestiments interiors son de guix**, enlloc d'un estuc tradicional de calç. Aquests estan pintats al sec amb pintures minerals de tres tonalitats diferents, en funció del possible ús o caràcter (públic/privat) de les antigues sales o estances. Aquests cromatismes documentats son:

A *Pintura de calç de tonalitats ocre.* Es documenta aquest acabat a diferents sales de la planta baixa (*vegeu cales A1, A2 i A3*) i a l'antic menjador/sala de la planta pis estances on es creu que es podrien rebre visites (*vegeu mostra/cala A4*). Així mateix, també es documenta a l'espai de l'antic wc de la planta pis (*vegeu cala A5*). Cal indicar, que a les cales realitzades no s'ha documentat cap capa prèvia de preparació del suport com en altres acabats.

B *Pintura de calç de tonalitats blavoses o també conegut popularment com a "blauet".* Aquest acabat es documenta a les parts altes de tots els paraments del buc d'escala (*vegeu cales B1*) i a diferents estances privades de la planta pis (*vegeu cales B2, B3 i B4*). Es tracta d'un acabat tradicional d'alta senzillesa i que habitualment s'aplicava com a tractament desinfectant. Com en el cas anterior, cal indicar que a les diferents cales/mostres documentades no s'ha documentat una capa de preparació prèvia.

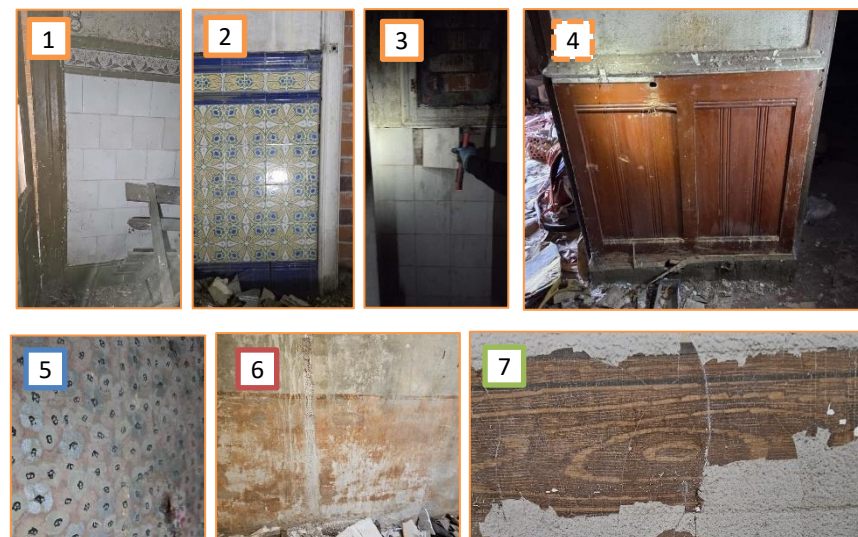
C *Pintura mineral de tonalitats vermelloses considerada com a capa de preparació per a reduir l'alta absorció dels suports de guix i prèvia a una capa d'acabat pictòrica o de paper pintat.* Aquest acabat es documenta preferentment a les estances de la primera planta (passadissos, habitacions o estances humides com la cuina i bany) (*vegeu cales i mostres C1, C2, C3 i C4*) i es localitza, tant en paraments, com els fals sostres de guix encanyissat. Cal destacar, que a les zones documentades de la planta pis, només s'ha registrat un repintat de calç posterior sobre aquesta capa de preparació, el que podria indicar que aquest tractament previ quedés exposat durant molt temps sense el seu acabat i per tant, el repintat és un afegit.

PLANTA BAIXA

LLEENDA REVESTIMENTS/ARRIMADORS:

- A** Revestiment de guix policromat al sec amb una pintura de calç tonalitats ocre.
- B** Revestiment de guix policromat al sec amb una pintura de calç de tonalitats blaves, també conegut popularment com a "blauet".
- C** Revestiment de guix policromat al sec amb una capa de preparació de pintura mineral de tonalitats vermelloses per a reduir l'absorció del suport.
- Arrimador aplacats de ceràmica esmaltada decorativa.
- Arrimador aplacat de fusta amb decoracions de talla en forma de burenc característic de les decoracions d'estil modernistes.
- Arrimador policromat amb la tècnica de la cervesa per imitació fusta.
- Arrimador policromat al sec amb pintures minerals.
- Paper pintat de l'època adherit sobre els suports de guix.

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

1001

Page: 1

ΔE:4,9

☆☆☆

1000

Page: 1

ΔE:6,2

☆☆☆

1035

Page: 6

ΔE:6,9

☆☆☆

1014

Page: 3

ΔE:8,5

☆☆☆

Lab: 79,3 3,6 17,5

sRGB: 213 193 164 LRV:55

LOCALITZACIÓ

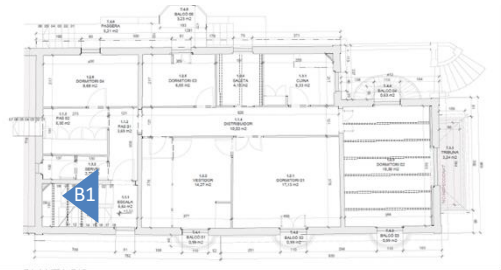
PARAMENTS

exemple cala d'una CAPA PICTÒRICA OCRE (A)

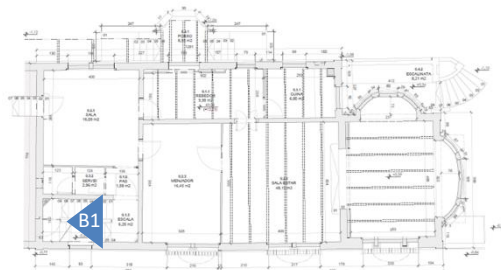

Microscopia 100x

CALA / mostra PARAMENT A1 – SALA D'ESTAR PB	
Localització	Part superior del parament de una de les sales de PB
Estat actual	Capa pictòrica craquejada i en estat pulverulent. Amb 1 capa pictòrica de calç afegida aplicada en rodet.
Procés seguit	Registre visual del color i extracció de mostra.
Descripció vestigi	
Revestiment de guix policromat al sec amb una pintura de calç de tonalitats ocre. Cal indicar, que els resultats de l'anàlisi del laboratori s'ha localitzat un component proteic que podria indicar que la pintura estigués enriquida amb llet o amb alguna proteïna, tal com es feia antigament, amb l'objectiu d'aconseguir una major resistència dels acabats. (vegeu Annex 3).	
9332	

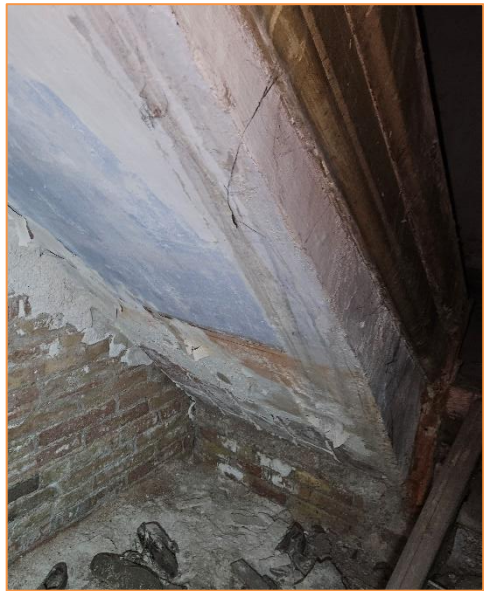

PLANTA PIS

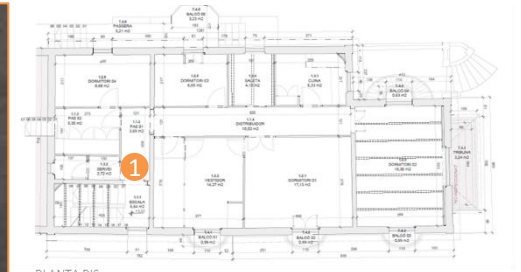
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

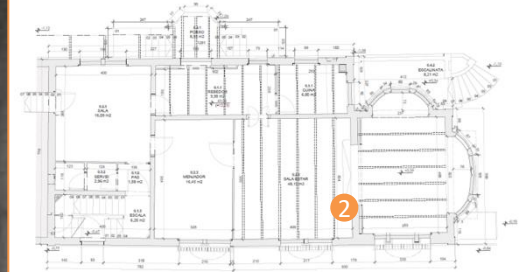

PARAMENTS
exemple cales PINTURA DE CALÇ "BLAUET" (B)

CALA PARAMENTS BUC DESCALA	
Localització	Diferents localitzacions dels paraments i voltes del buc d'escala.
Estat actual	Erosionat i amb 1 capa pictòrica de calç afegida aplicada en rodet.
Procés seguit	Registre visual del color.
Descripció vestigi	
Revestiment de guix policromat al sec, per la part superior de l'arrimador, amb una pintura de calç de tonalitats blavoses, també coneguda popularment com a "blauet".	
Ref. cromàtica	
9585	
9486	
9488	
9490	

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

PARAMENTS CAPA DE PREPARACIÓ PICTÒRICA

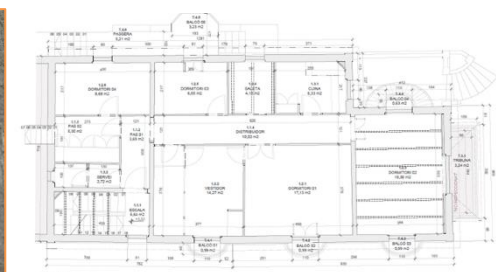
Pintura mineral de tonalitats vermelloses considerada com a capa de preparació per a reduir l'alta absorció dels suports de guix i prèvia a una capa d'acabat pictòrica o de paper pintat. Aquest acabat es localitza, tant en paraments, com els fals sostres de guix encanyissat.

Així mateix, a sobre dels revestiments de guix anteriorment descrits, es documenten diferents tipus d'arrimadors en funció de l'ús o caràcter de la sala o estança interior. Aquests son:

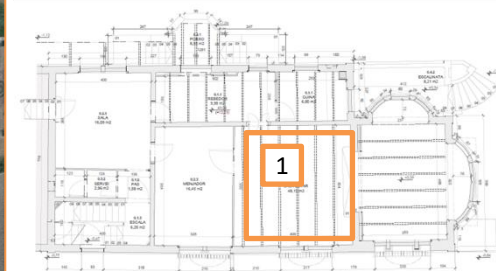
Arrimadors de ceràmica esmaltada: Aquest tipus d'arrimador es localitzen en el que es creu que eren els antics menjadors de les dues plantes i a l'antic wc de la primera planta. Els dels menjador, destaquen per estar configurats amb peces esmaltades de diferents mides, relleus (llises o motllurades), cromatismes i amb motius decoratius florals característics de l'estil modernista de l'època. En canvi, l'arrimador del wc està realitzat amb peces blanques monocromes i llises. Totes elles es troben en bon estat de conservació i es consideren acabats d'alt valor patrimonial a salvaguardar. En base les fonts consultades s'estableix que van ser fabricades a població d'Onda (València) al voltant de 1920.

Arrimadors policromats: Es documenten dos tipus d'arrimadors policromats amb diferents tècniques pictòriques.

- **Pintura mineral:** Aquest tipus d'arrimador realitzat amb pintures minerals aplicades al sec es documenta exclusivament a l'àmbit del buc d'escala. En aquest sentit, cal destacar, que fins hi tot s'ha localitzat a dins de l'espai del badalot de la planta coberta, com també a sota la de la primera volta de l'escala de Pb. Aquest és de tonalitat taronja-vermellosa i està rematat per la part superior amb una línia o franja de poc gruix d'una tonalitat grana més fosca. Per la part inferior, es detecta un sòcol de tonalitat fosca però es troba molt erosionat/desgastat. Com s'ha comentat amb anterioritat, la resta del parament i sota voltes d'escala està policromat amb una pintura de calç de tonalitats blavoses (B). *(vegeu cales a l'annex 2).*
- **Pintura a la cervesa imitació fusta:** Aquest tipus d'arrimador es documenta a dues de les antigues sales de la planta baixa i que creu que serien de caràcter públic on es rebien visites. Es tracta d'un acabat policromat amb la tècnica a la cervesa per imitar un plafonat de fusta. Actualment es troben molt deteriorats, però es creu que s'han pogut documentar per a poder-los reproduir si es creu convenient en futures intervencions. Cal indicar que el que s'ha documentat a sala rebedor, més propera als espais fabrils, es trobava sota un altre arrimador aplacat de fusta modernista incorporat amb posterioritat *(vegeu cales i mostra a l'annex 2).*

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

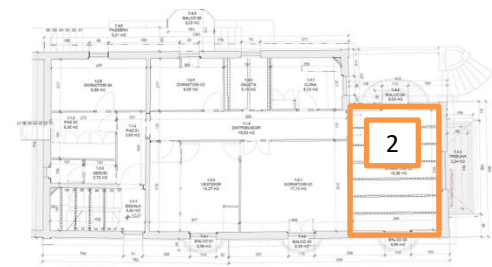
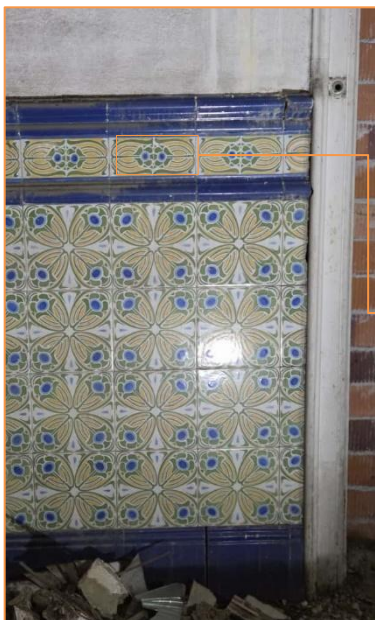
● LOCALITZACIÓ

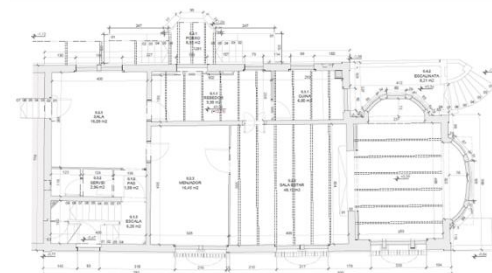
PARAMENTS

ARRIMADORS DE CERÀMICA ESMALTADA

Arrimador de l'antic menjador de PB, configurat amb peces esmaltades de diferents mides, relleus (llises o motlurades), cromatismes i amb motius decoratius florals característics de l'estil modernista de l'època. Cal destacar, l'encaix de la fusteria amb la peça motllurada de l'arrimador.

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

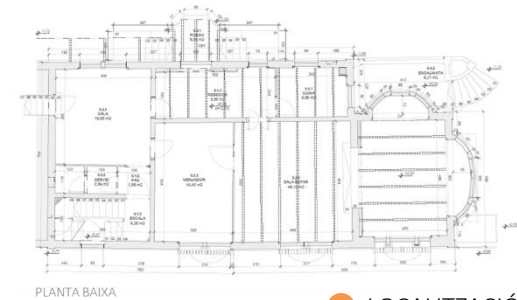
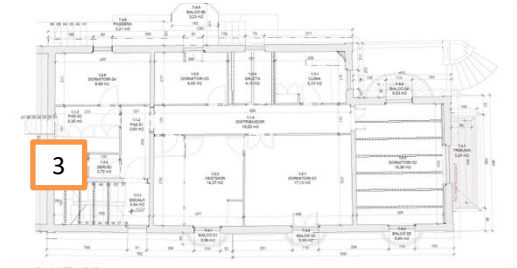
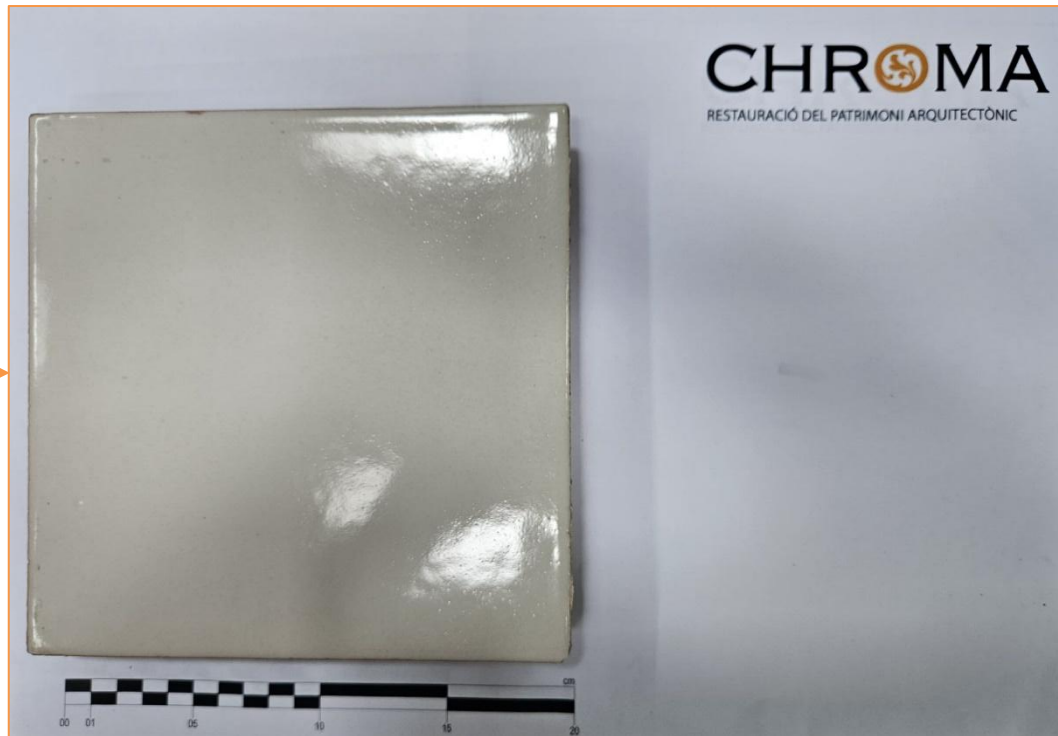
● LOCALITZACIÓ

PARAMENTS ARRIMADORS DE CERÀMICA ESMALTADA

En base les fonts consultades s'estableix que van ser fabricades a l'empresa de Juan Bautista Segarra i Bernat a població d'Onda (València) al voltant de 1920.

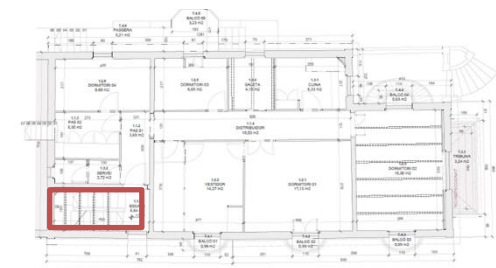
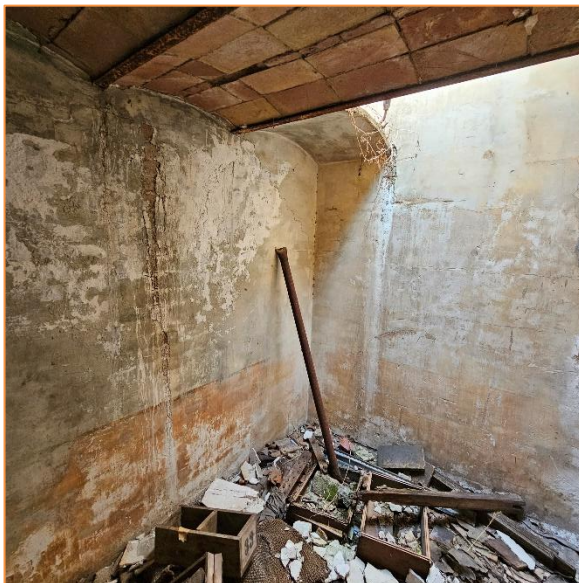
Cal indicar que a la part superior del parament es documenta una capa pictòrica de calç de tonalitat ocre (vegeu Cala A4).

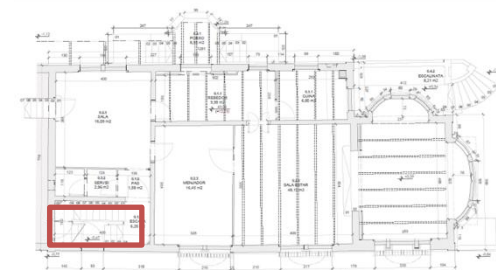
● LOCALITZACIÓ

PARAMENTS ARRIMADORS DE CERÀMICA ESMALTADA

Arrimador de ceràmica esmaltada monocrom i llisa. Cal indicar que a la part superior del parament es documenta una capa pictòrica de calç de tonalitat ocre (vegeu Cala A5).

PLANTA PIS

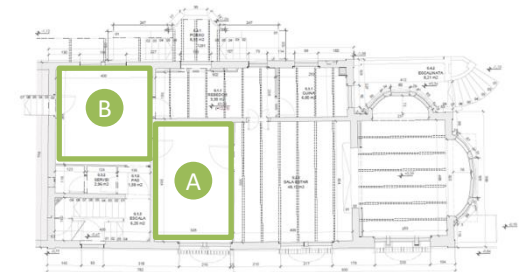
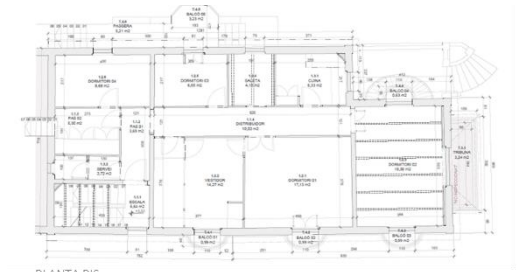

PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

PARAMENTS ARRIMADOR POLICROMAT

Arrimador del buc d'escala policromat el sec tonalitats taronja-vermellosa que està rematat per la part superior amb una línia o franja de poc gruix d'una tonalitat grana més fosca. Per la part inferior, es detecta un sòcol de tonalitat fosca però es troba molt erosionat/desgastat. Com s'ha comentat amb anterioritat, la resta del parament i sota voltes d'escala està policromat amb una pintura de calç de tonalitats blavoses (B) (vegeu cala a l'annex 2).

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

PARAMENTS ARRIMADOR POLICROMAT ACABAT A LA CERVERSA

Aquest tipus d'arribador es localitza a les antigues estances d'estar de la PB. Es tracta d'un acabat policromat amb la tècnica a la cervesa, per imitar un plafonat de fusta (vegeu cales i mostra annex 2 i annex 3).

Cal indicar que el documentat a sala rebedor (B) es trobava sota un altre arribador de fusta modernista incorporat amb posterioritat. Aquest es destacava per tenir juntes verticals.

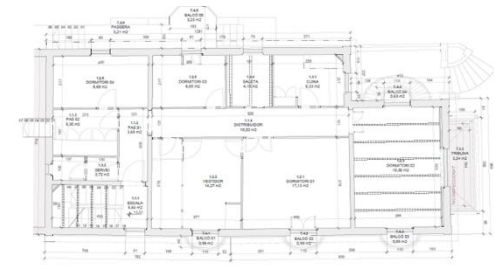
Arrimador de fusta aplacada: Aquest tipus d'arrimador es documenta exclusivament a la sala de recepció de la planta baixa i es troba col·locat al damunt d'un antic arrimador policromat a la cervesa. Tot i ser un acabat afegit amb posterioritat, es considera amb valor patrimonial donat que incorpora decoracions de talla, en forma de burenc, característiques de les decoracions d'estil modernistes de l'època.

Arrimador de paper pintat: Aquest acabat decoratiu es localitza exclusivament a la zona de la tribuna de PB. Una estança vinculada amb el jardí de la finca i que es disposa un accés directe cap a l'exterior. Els motius florals del paper pintat de l'arrimador fan referència aquesta estreta vinculació amb la natura. Es tracta d'un arrimador de gran alçada i es troba rematat amb una motllura, per la seva part superior, i un sòcol policromat, per la part inferior.

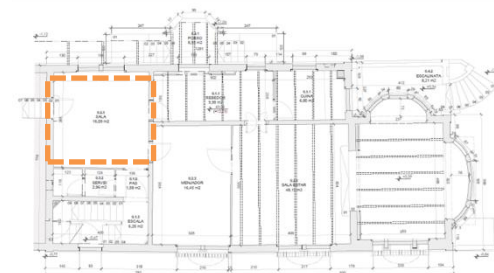
Per altra banda, cal indicar, que a una de les estances de la P1 s'ha documentat una franja decorativa de paper pintat de l'època a la part superior del parament. A més a més, aquest estava policromat amb la capa vermellova de preparació i podria indicar un acabat de paper pintat similar al de la tribuna.

Als espais interiors documentats també s'han localitzat elements de marbre de l'època, aplacats als paraments, i que aporten informació sobre l'ús de les diferents estances. Per una banda, a l'antiga cuina de la planta baixa, s'ha documentat una antiga pica de marbre a una de les cantonades. D'aquest element, considerat amb valor patrimonial, es destaca un llavis perimetral motllurat molt singular en piques de marbre de l'època.

Per altra banda, al bany i wc del primer pis, es localitzen les marques als paraments i antigues restes de diferents aplacats de marbre de l'època amb el perfil ondulant. Aquests aplacats anirien relacionats amb un petit moble de fusta on es situaria la pica o rentamans.

PLANTA PIS

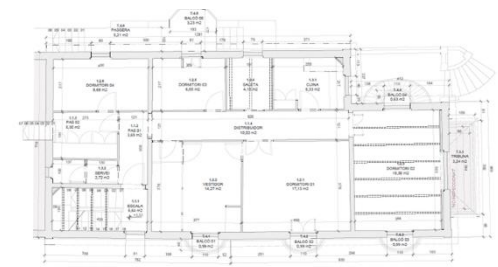
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

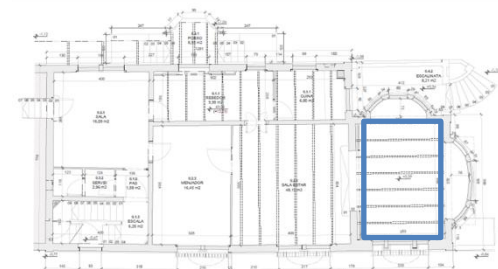
PARAMENTS

ARRIMADOR FUSTA

Aquest tipus d'arrimador es documenta exclusivament a la sala de recepció de la planta baixa i es troba col·locat al damunt d'un antic arrimador policromat a la cervesa. Tot i ser un acabat afegit amb posterioritat, es considera amb valor patrimonial donat que incorpora decoracions de talla, en forma de burenc, característiques de les decoracions d'estil modernistes de l'època.

PLANTA PIS

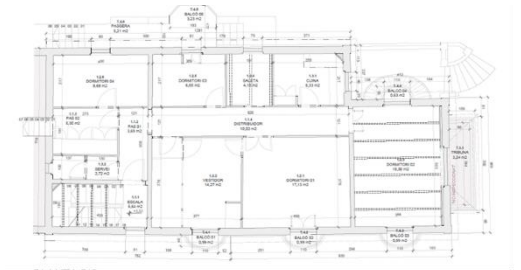

PLANTA BAIXA

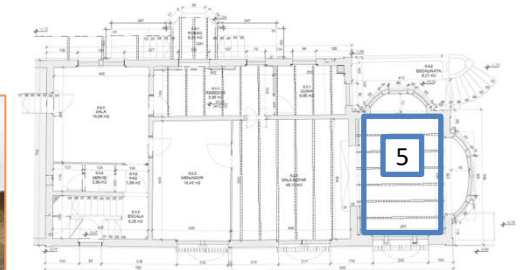
LOCALITZACIÓ

PARAMENTS ARRIMADOR DE PAPER PINTAT

Aquest acabat decoratiu es localitza exclusivament a la zona de la tribuna de PB. Una estança vinculada amb el jardí de la finca i que es disposa un accés directe. Els motius florals del paper pintat de l'arimador fan referència aquesta estreta vinculació amb la natura. Es tracta d'un arimador de gran alçada i es troba rematat amb una motllura, per la seva part superior, i un sòcol policromat, per la part inferior.

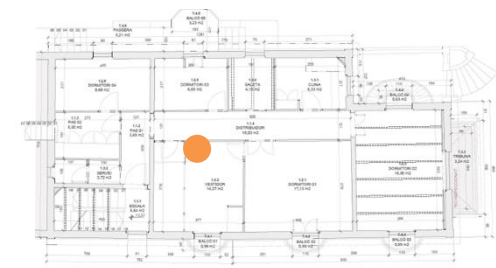

PLANTA PIS

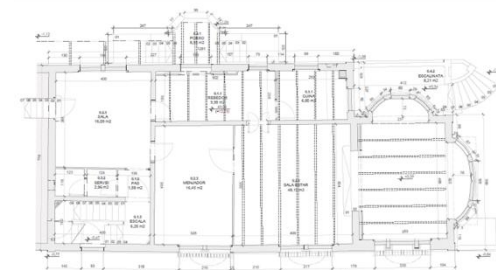

PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

PLANTA PIS

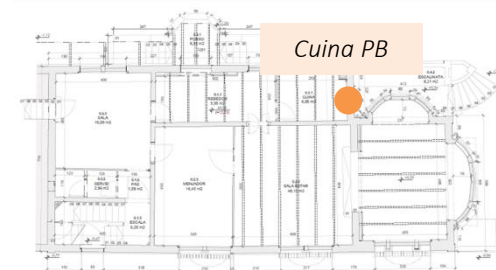
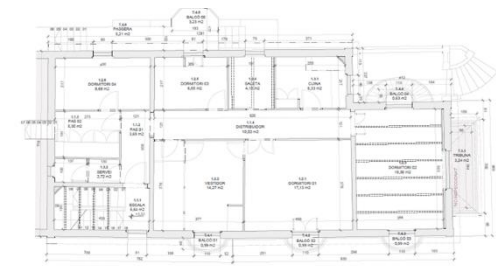

PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

PARAMENTS FRANJA PAPER PINTAT

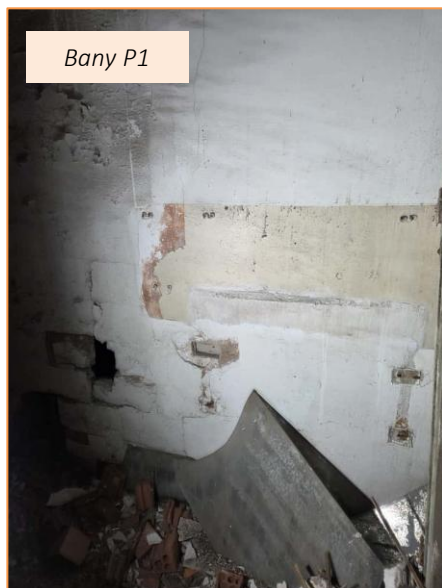
A una de les estances de la P1 s'ha documentat una franja decorativa de paper pintat de l'època a la part superior del parament. A més a més, aquest estava policromat amb la capa vermellosa de preparació i podria indicar un acabat de paper pintat similar al de la tribuna de la PB (vegeu cales Annex 2).

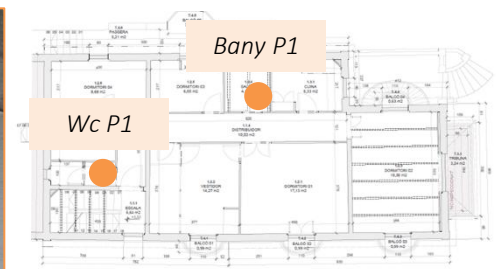
● LOCALITZACIÓ

PARAMENTS ELEMENTS DE MARBRE APLACAT

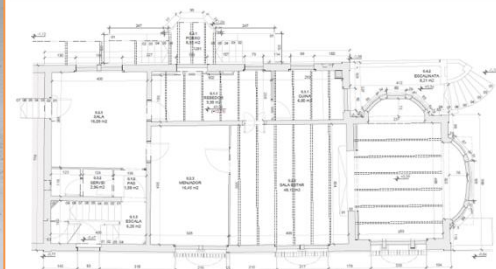
Antiga pica de marbre amb un singular motllura o llavi perimetral situada a una de les cantonades de l'antiga cuina.

Bany P1

PLANTA P1

PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

Wc P1

PARAMENTS ELEMENTS DE MARBRE APLACAT

Al bany i wc del primer pis, es localitzen les marques als paraments i antigues restes de diferents aplacats de marbre de l'època amb el perfil ondulant. Aquests aplacats anirien relacionats amb un petit moble de fusta on es situaria la pica o rentamans.

FALS SOSTRES

En aquest apartat, s'exposa una síntesis dels resultats de la campanya de caracterització realitzada i que fa referència als **FALS SOSTRES INTERIORS** de l'edifici. En aquest sentit, a la següent pàgina i a mode de resum, es mostra un esquema dels diferents acabats i elements documentats sobre les plantes de l'edifici, mentre que el detall dels resultats de les cales i mostres analitzades s'adjunten a l'annex 2 del present document.

Actualment, degut a la filtració d'aigua per la coberta i l'esfondrament d'alguns dels seus fals sostres, es pot conèixer el sistema constructiu dels forjats i la configuració dels diferents elements i acabats dels sostres originals. En aquest sentit, s'estableix que els forjats estan formats per biguetes metàl·liques d'ala estreta i revoltos ceràmics adherits amb morter de calç. En tots els casos, els forjats estan tapats per **fals sostres decoratius de plafons de guix encanyissats**, característics de l'època, a on s'incorporen elements decoratius emmotllats de guix o escaiola, en funció dels diferents usos o categories dels diferents espais. Exemple d'aquests elements, són els florons o motlures perimetrals.

A partir de l'estudi realitzat, s'han pogut documentar **tres tipus de motlures perimetrals de combinacions diferents**, amb les cantonades arrodonides o ortogonals, simples o dobles. Així mateix, s'han documentat **6 models de florons decoratius i de temàtica vegetal** i característics del modernisme. Malgrat no s'ha pogut establir la vinculació amb el catàleg del reconegut artista de la època Antoni Ollé, per les característiques i art valor artístic de les peces, es creu que podrien ser seves. En tots els casos, es consideren elements d'alt valor patrimonial que cal salvaguardar.

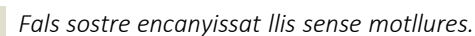
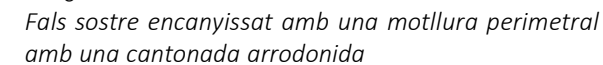
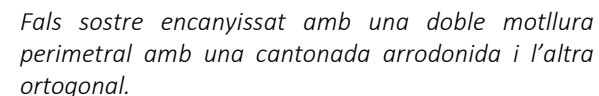
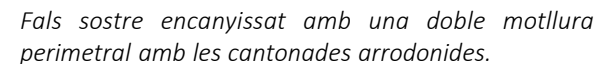
Per altra banda, una de les singularitats dels fals sostres de l'edifici, és que disposen de **respiradors ceràmics decoratius** per a ventilar o aclimatar les sales i estances interiors. Aquestes peces es distribueixen per tots els fals sostres i s'ha documentat un model diferent a cadascuna de les dues plantes. Habitualment aquest tipus de peça i solució constructiva, es troba a les façanes per a ventilar la coberta a la catalana, però en aquest cas, també s'ha extrapolat a l'interior. No obstant, a l'anàlisi de l'edifici fet fins al moment, no s'ha localitzat cap orifici exterior que garanteixi la ventilació de l'espai o cambra que existeix entre el forjat i els fals sostres. Per aquesta raó, es planteja que sigui un sistema de calefacció, caldrà analitzar-ho amb profunditat quan s'hi pugui accedir.

Pel que fa al cromatisme o tècnica pictòrica d'aquests fals sostres, s'estableix que en tots els casos estaven **pintats al sec**. En general es documenten acabats homogenis, sense decoracions, amb **pintura de calç** de tonalitats com els paraments descrits amb anterioritat. Cal indicar que aquests cromatismes, també se'n detecten vestigis a sobre els respiradors ceràmics (*vegeu mostres i cales a l'annex 2*). Per altra banda, a les restes del fals sostre esfondrat de la tribuna de planta baixa, també s'ha documentat que els plafons d'aquella sala tenien una doble capa de guix i que la capa d'acabat estava policromat amb una **pintura proteica**, de gran resistència i brillantor, de tonalitat ocre. Aquest acabat diferent a la resta de les estances o sales interiors es pot relacionar amb el caràcter semi-exterior d'aquest espai.

Així mateix, cal indicar que en restes d'un floró decoratiu esfondrat, d'una de les estances de la P1, s'han localitzat vestigis de cromatismes de tonalitats verdoses i blaves. Aquest fet, podria indicar que els florons, a diferència dels plafons llisos, disposaven de diferents policromies.

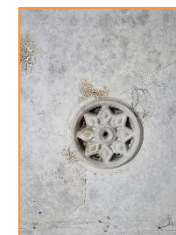
Plafons de guix encanyissat:

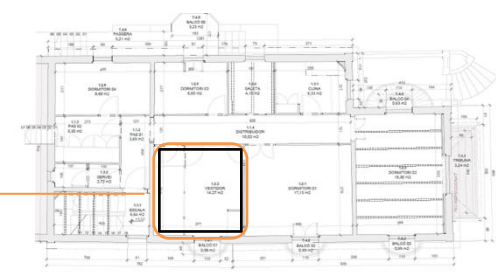

Florons.

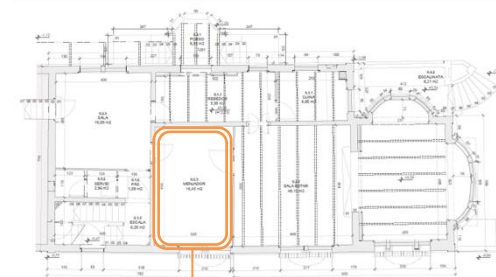

Respiradors:

PLANTA PIS

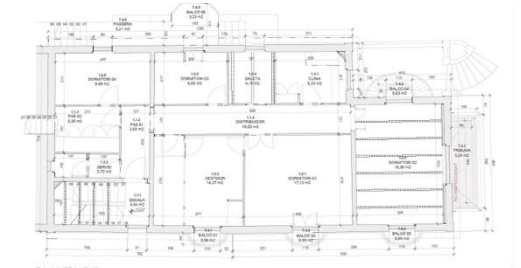
PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

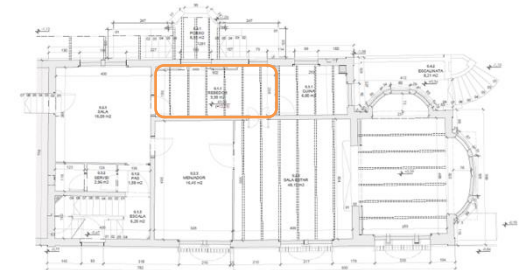
FALS SOSTRES

Exemple MOTLLURES PERÍMETRALS DOBLE

Fals sostres encanyissats amb una doble motllura perimetral amb les cantonades arrodonides, situades a les sales de caràcter més públic, o arrodonides i ortogonals en espais de caràcter més privat.

PLANTA PIS

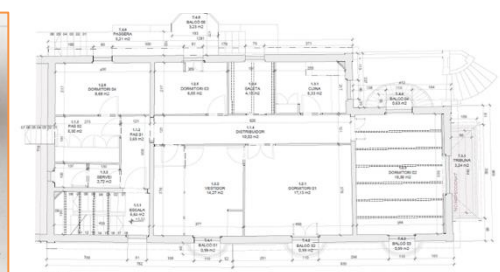
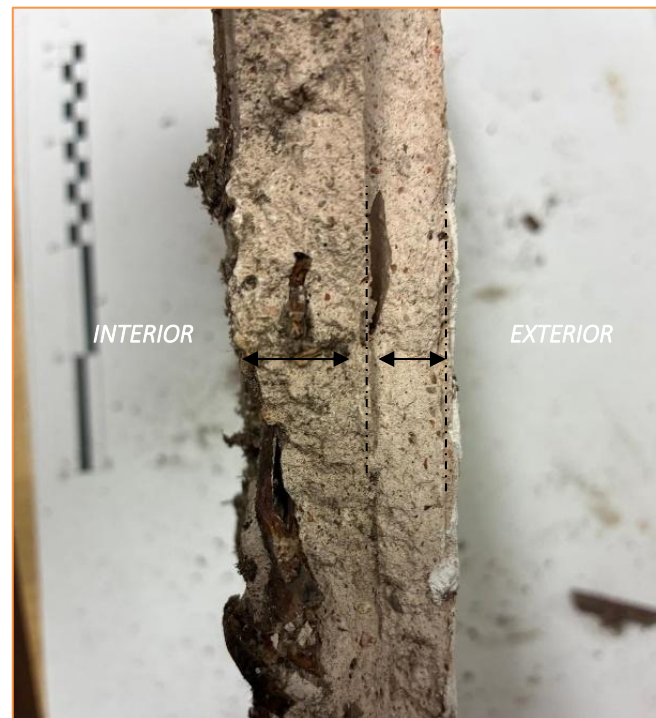
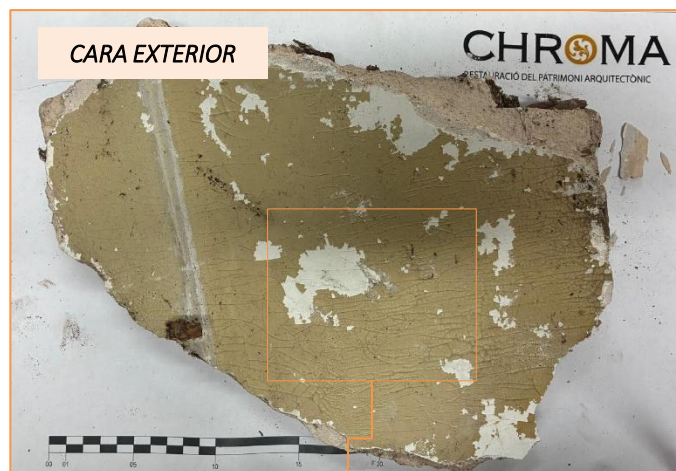
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

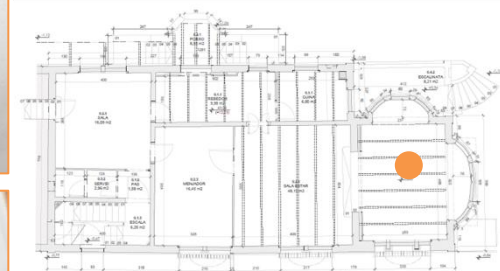
FALS SOSTRES

Exemple MOTLLURA SIMPLE

Al fals sostre de l'espai de l'entrada del jardí de la PB on es documenta un fals sostre amb una motllura perimetral simple. Així mateix, s'aprecia un revestiment de guix policromat sobre els revoltons que es relaciona amb una antiga intervenció.

PLANTA PIS

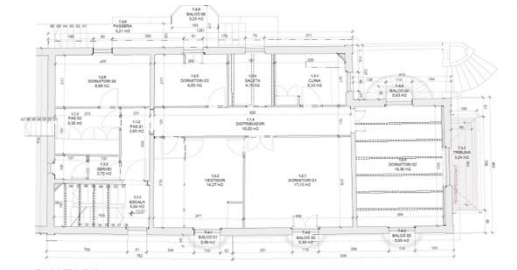

PLANTA BAIXA

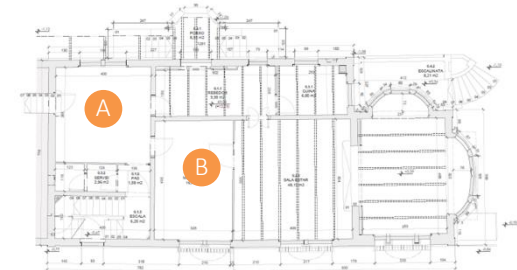
● LOCALITZACIÓ

FALS SOSTRES Exemple CAPA PICTÒRICA

A les restes del fals sostre esfondrat de la tribuna de planta baixa, també s'ha documentat que els plafons d'aquella sala tenien una doble capa de guix i que la capa d'acabat estava policromat amb una pintura proteica, de gran resistència i brillantor, de tonalitat ocre. Aquest acabat diferent a la resta de les estances o sales interiors de l'edifici es pot relacionar amb el caràcter semi-exterior d'aquest espai.

PLANTA PIS

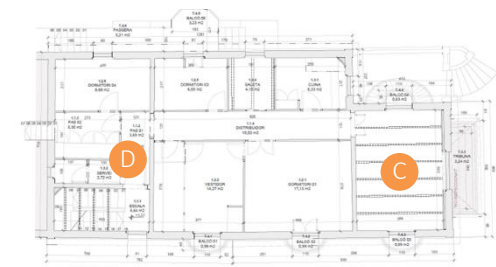
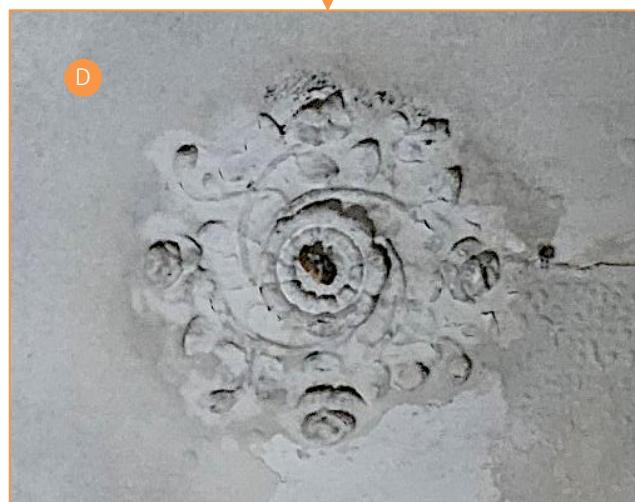

PLANTA BAIXA

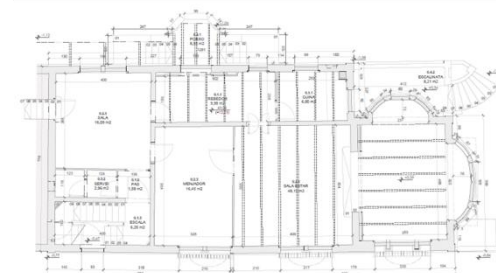
● LOCALITZACIÓ

FALS SOSTRES FLORONS

Florons decoratius de temàtica vegetal i característics del modernisme. Malgrat no s'ha pogut establir la vinculació amb el catàleg del reconegut artista de la època Antoni Ollé, per les característiques i art valor artístic de les peces, es creu que podrien ser seves. En tots els casos, es consideren elements d'alt valor patrimonial que cal salvaguardar.

PLANTA PIS

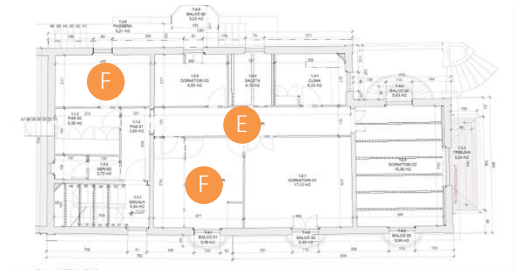

PLANTA BAIXA

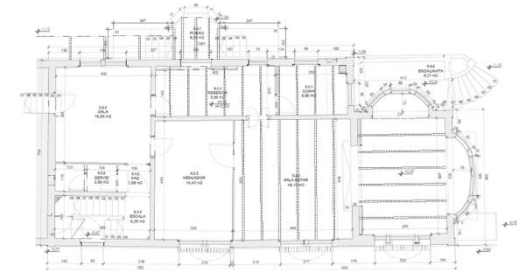
● LOCALITZACIÓ

FALS SOSTRES FLORONS

Florons decoratius de temàtica vegetal i característics del modernisme. Malgrat no s'ha pogut establir la vinculació amb el catàleg del reconegut artista de la època Antoni Ollé, per les característiques i art valor artístic de les peces, es creu que podrien ser seves. En tots els casos, es consideren elements d'alt valor patrimonial que cal salvaguardar.

PLANTA PIS

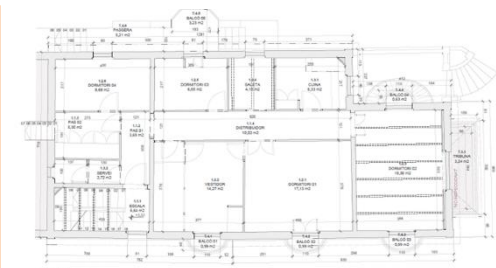

PLANTA BAIXA

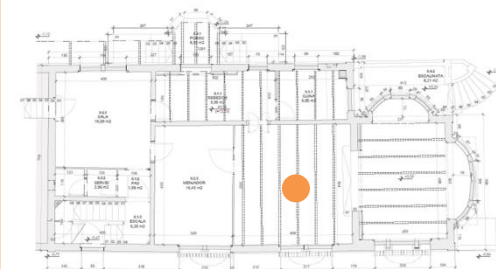
● LOCALITZACIÓ

FALS SOSTRES FLORONS

Florons decoratius de temàtica vegetal i característics del modernisme. Malgrat no s'ha pogut establir la vinculació amb el catàleg del reconegut artista de la època Antoni Ollé, per les característiques i art valor artístic de les peces, es creu que podrien ser seves. En tots els casos, es consideren elements d'alt valor patrimonial que cal salvaguardar.

PLANTA P1

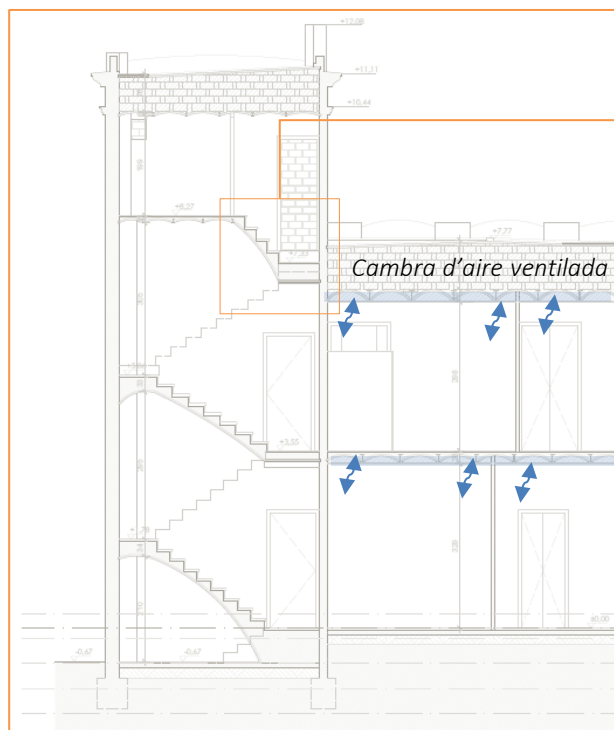

PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

FALS SOSTRES FLORONS

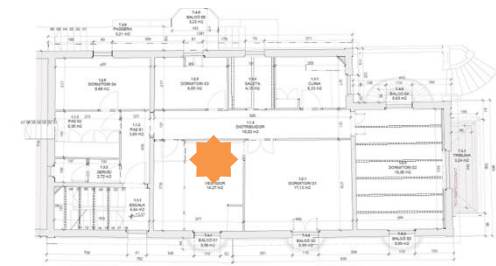
Restes d'un floró decoratiu esfondrat, d'una de les estances de la P1, s'han localitzat vestigis de cromatismes de tonalitats verdoses i blaves. Aquest fet, podria indicar que els florons, a diferència dels plafons, disposaven de diferents policromies.

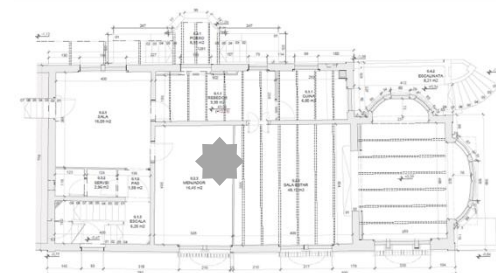
Respirador tipus
PLANTA BAIXA

Respirador tipus
PLANTA PIS

PLANTA PIS

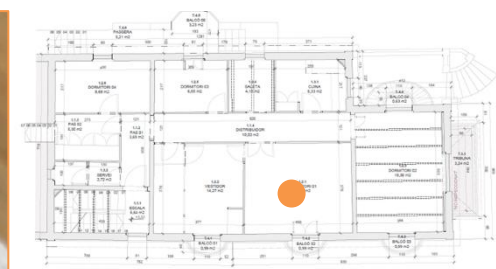

PLANTA BAIXA

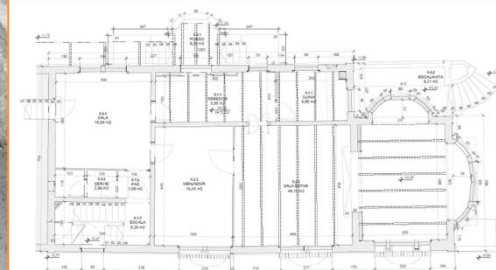
LOCALITZACIÓ

FALS SOSTRES RESPIRADORS

Actualment, des d'una petita obertura situada a dalt del buc d'escala, es pot apreciar la cambra ventilada de la coberta a la catalana de l'edifici. Aquesta solució, garanteix l'asseccament de qualsevol possible filtració d'aigua de la coberta a través de l'entrada i sortida d'aire a través de respiradors distribuïts al voltant de la façana. Singularment, en aquest cas, s'ha extrapolat aquesta solució a tots els falsos sostres interiors. No obstant, fins al moment, no s'ha localitzat cap orifici exterior que garanteixi la ventilació d'aquests espais o cambres que existeixen entre el forjat i els falsos sostres. Per aquesta raó, es planteja que sigui un sistema de calefacció. Caldrà analitzar-ho amb profunditat quan s'hi pugui accedir.

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

FALS SOSTRES RESPIRADORS

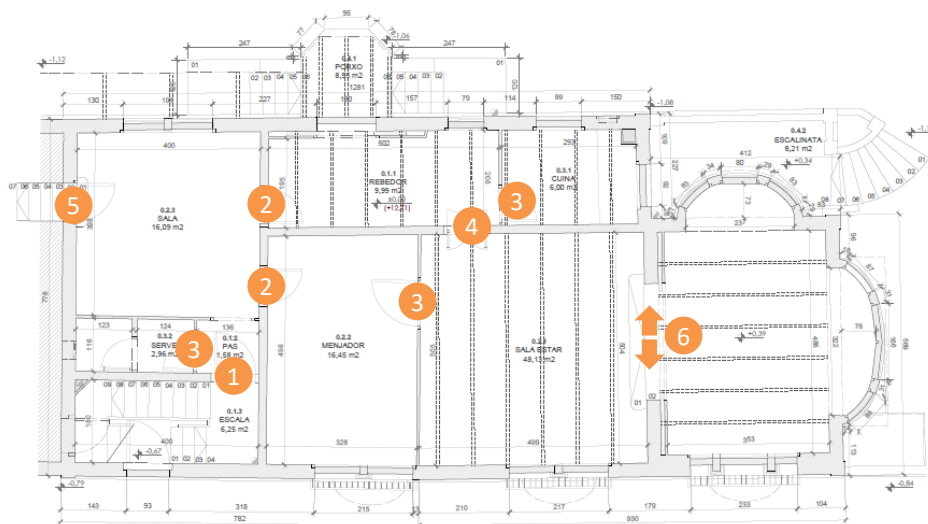
S'agafa una mostra dels respiradors d'un dels fals sostres de la planta pis. Per la seva part posterior es pot apreciar, com aquests disposen d'una reixa metàl·lica al seu revers per evitar l'entrada de rosegadors o altres animals a dins de les cambres d'aire dels fals sostres.

FUSTERIA INTERIOR

En aquest apartat, s'exposa una síntesis dels resultats de la campanya de caracterització realitzada i que fa referència a les **FUSTERIES INTERIORS** de l'edifici. A diferència dels apartats anteriors, les fusteries es presenten estructurades per plantes. En primer lloc, es detallen i es descriuen els diferents tipus de fusteries de la planta baixa i a continuació, les de la primera planta a on s'inclou també la del buc d'escala. Ambdós casos, abans de la descripció en detall i a mode de resum, es mostra un esquema i catalogació dels diferents tipus de fusteries documentada en cadascuna de les plantes. Com es podrà comprovar, totes les fusteries son bastant similars i responen a la construcció del tombant de segle XIX-XX. No obstant, a partir de les cales realitzades, s'ha establert que existeixen dos tipus d'acabats diferents. Aquests son:

Pintura amb la tècnica a la cervesa (PB): Aquest tipus d'acabat es documenta a totes les fusteries de la planta baixa i a la porta d'entrada de la planta pis. Es tracta d'una tècnica que s'utilitzava per imitar una fusta d'una major qualitat, possiblement les bases eren de fusta de pi, i va ser una tècnica pictòrica molt utilitzada a principis del segle XX.

Pintura tradicional grassa (P1): Aquest tipus de pintura i acabat tradicional (poden ser pintures d'olis pigmentats, pintura a la farina o sueca, entre d'altres) es documenta a totes les fusteries de la planta pis (portes de pas i armaris) i a l'entornpeu del buc d'escala. A l'estudi realitzat es documenten dos cromatismes diferents. Mentre que a les fusteries interiors de la planta pis, és de tonalitat beige al buc d'escala és de tonalitat verdosa com les fusteries exteriors.

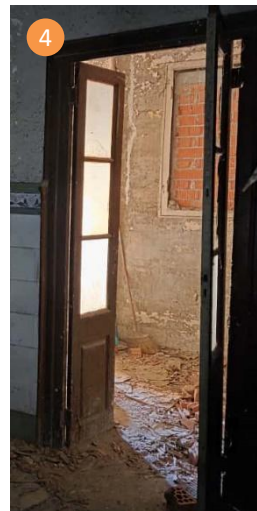

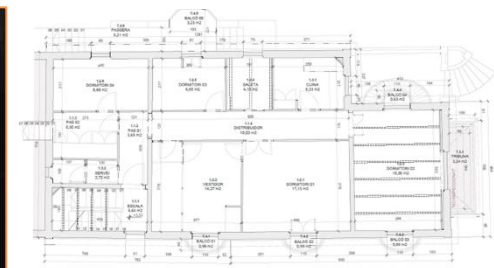
PLANTA BAIXA

LLEENDA FUSTERIES INTERIORS PB:

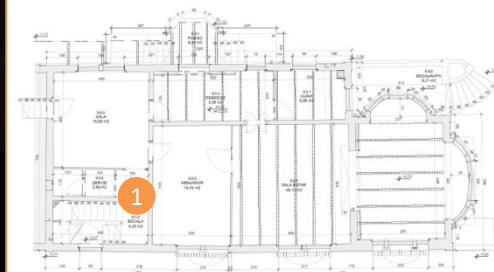
PORTES

- 1 Porta d'entrada amb una fulla batent i amb plafons decoratius motllurats amb decoracions de talla.
- 2 Portes batents llises i sense cap tipus de decoració.
- 3 Portes batents amb plafons decoratius motllurats.
- 4 Porta de dues fulles semi translúcides batents, amb vidres amb divisòries en quarterons i plafons decoratius motllurats.
- 5 Porta de dues fulles plegables i plafons decoratius motllurats.
- 6 Gran porta corredissa de dues fulles i plafons decoratius motllurats.

PLANTA PIS

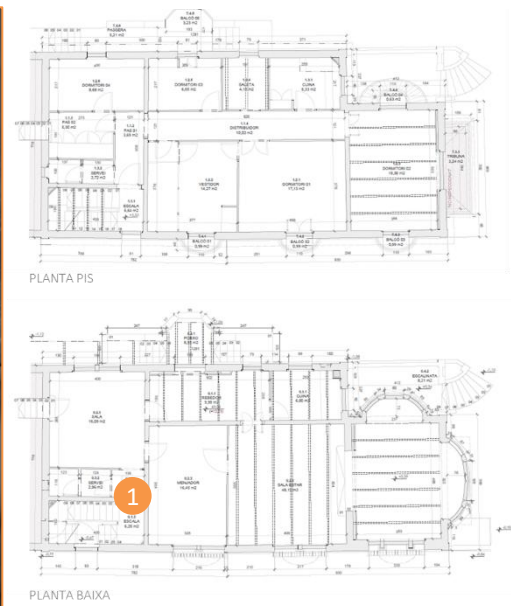
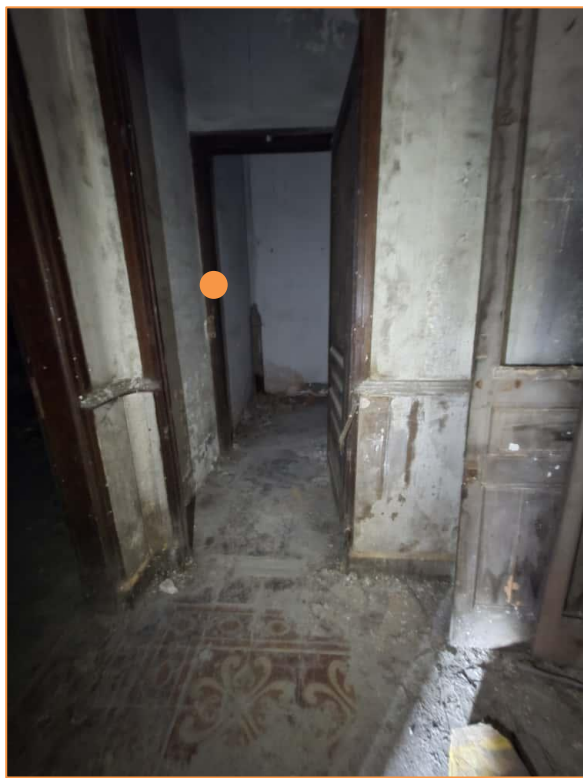
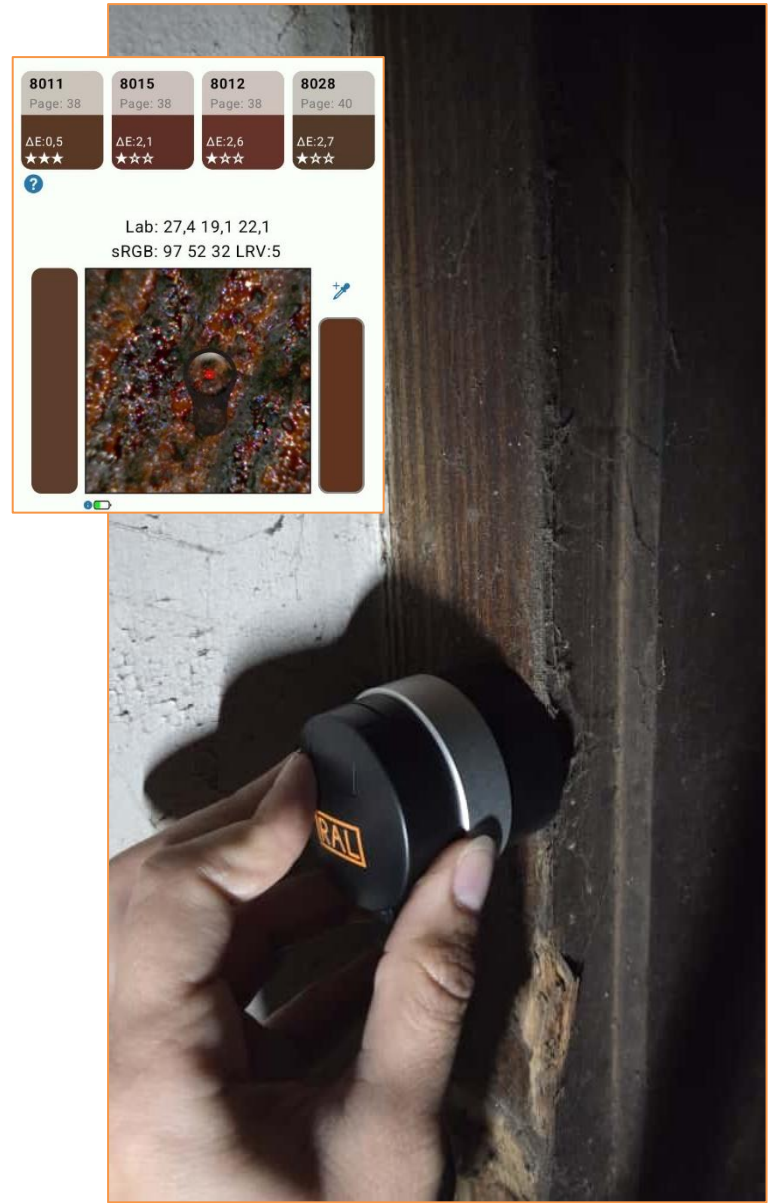
PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR PORTES D'ACCÉS

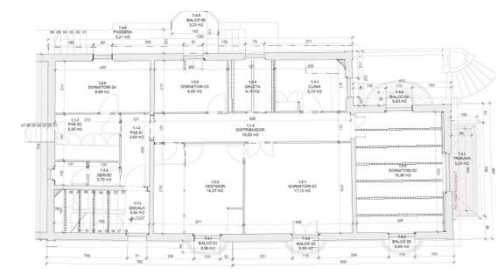
Porta d'accés a la planta baixa amb plafons motllurats i l'única diferència que té respecte a la porta d'entrada de la P1, és la decoració de talla que la fan més "noble" respecte la del pis superior. Ambdós casos, les portes d'entrada que donen cap al buc d'escala, estan pintades amb la tècnica d'imitació a la cervesa (vegeu cala posterior).

Cal destacar, que les portes d'accés a les plantes no s'independitzaven i possiblement quedaven obertes, donat que l'ús era per a una mateixa família.

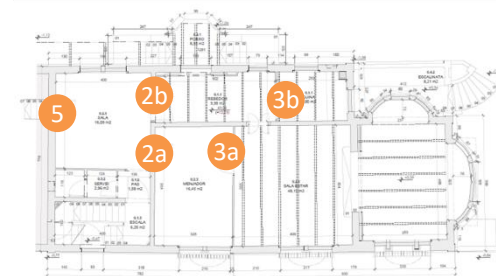

LOCALITZACIÓ

CALA MARC INTERIOR PORTA D'ENTRADA	
Localització	Marc interior de la porta d'entrada de la PB.
Estat actual	Deteriorat.
Procés seguit	Registre del cromatisme amb un colorímetre.
Descripció vestigi	Ref. cromàtica
Marc de fusta (probablement de pi) pintada amb la tècnica a la cervesa per imitar fusta d'una major qualitat. Es tracta d'una tècnica pictòrica molt emprada a principis del segle XX.	RAL 8011
	RAL 8015
	RAL 8012
	RAL 8028

PLANTA PIS

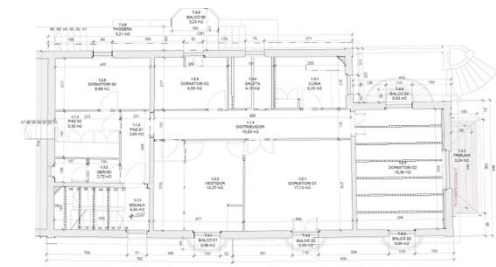
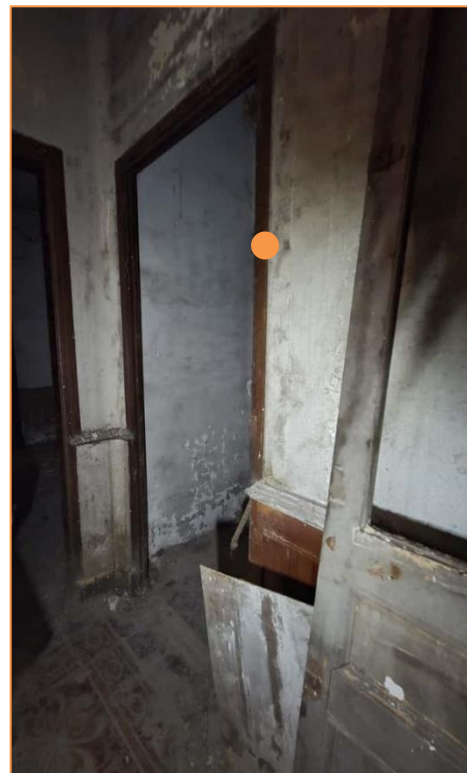
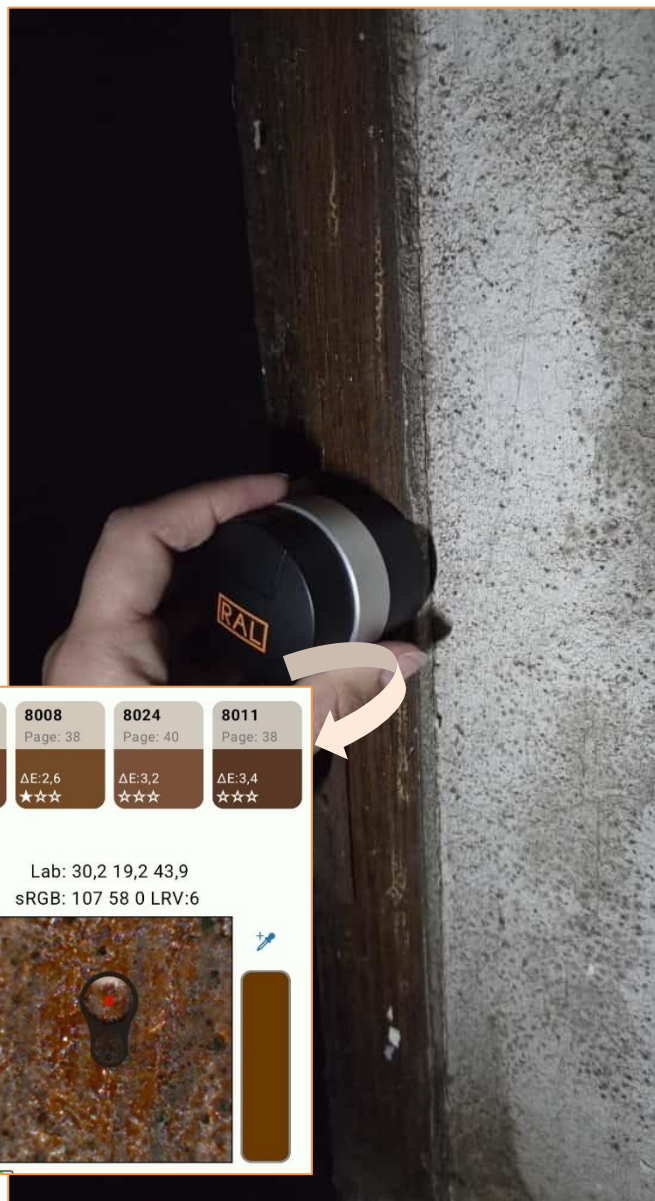

PLANTA BAIXA

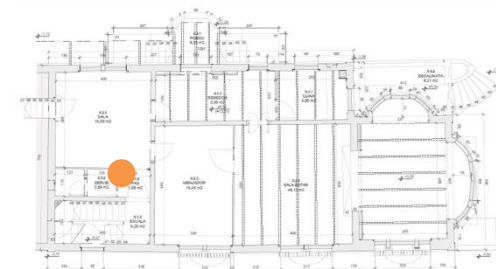
● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR PORTES INTERIORS AMB ACABAT A LA CERVESA

Totes les portes interiors de la planta baixa: de format llis (2a i 2b); amb plafons motllurats batents (3a i 3b); o plegables amb plafons (5), estaven pintades amb la tècnica a la cervesa per imitar fusta, com la porta d'entrada (vegeu cala posterior).

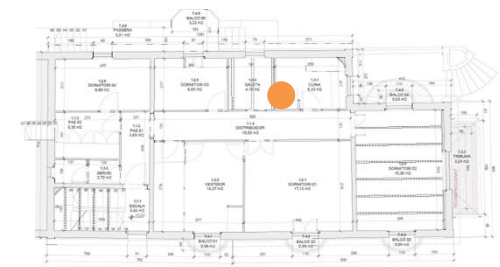
PLANTA PIS

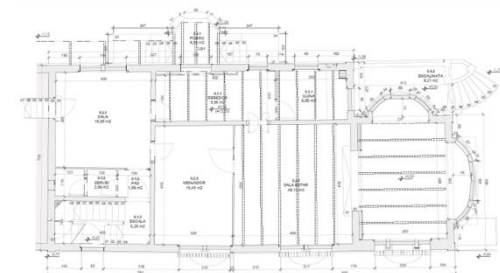
PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

CALA marc interior	
Localització	Marc de fusta interior d'una de les sales de la PB.
Estat actual	Deteriorat.
Procés seguit	Registre del cromatisme amb un colorímetre.
Descripció vestigi	
Marc de fusta (probablement de pi) pintada amb la tècnica a la cervesa per imitar fusta d'una major qualitat. Es tracta d'una tècnica pictòrica molt emprada a principis del segle XX.	
Ref. cromàtica	
RAL 8007	
RAL 8008	
RAL 8024	
RAL8011	

PLANTA PIS

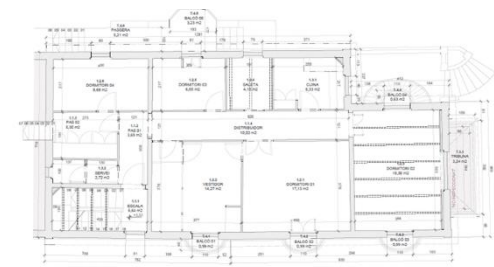
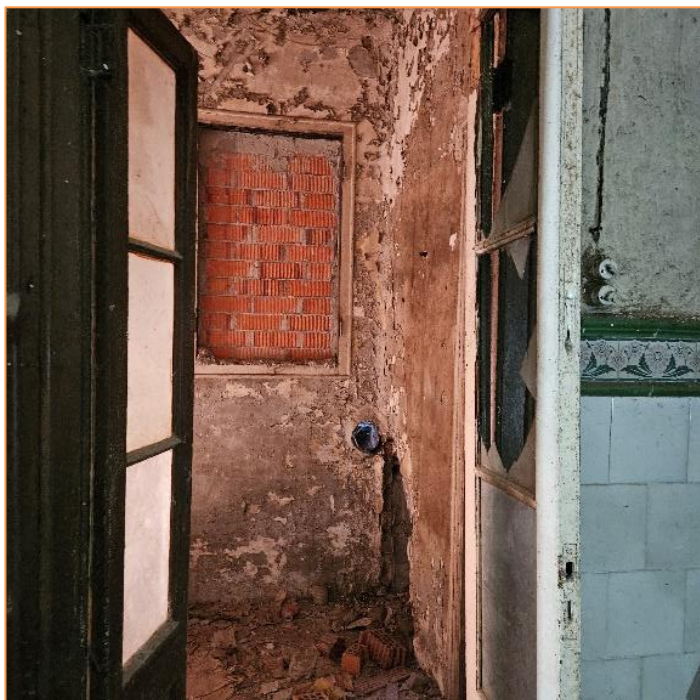

PLANTA BAIXA

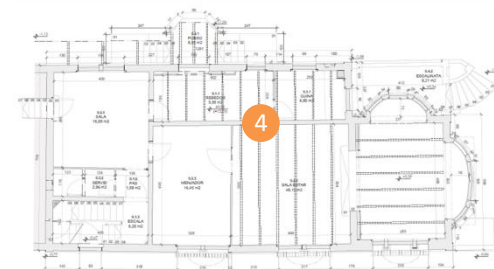
● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR MANETES I TIRADORS

La majoria de manetes i tiradors de les portes interiors han sigut retirats. NO obstant això, es creu que originalment serien de bronze o porcellana, com aquest petit pom conservat a la part posterior de la porta de la cuina de la planta baixa.

PLANTA PIS

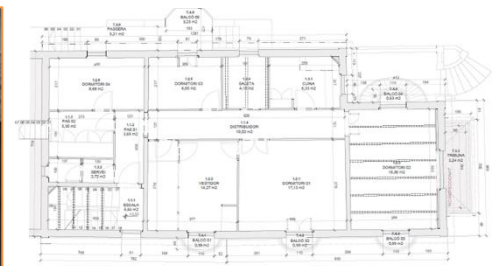

PLANTA BAIXA

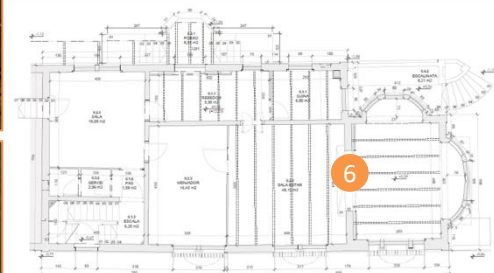
● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR PORTES INTERIORS DUES FULLES BATENTS SEMI-TRANSLÚCIDES

A la PB, existeix una única porta de dues fulles batent i semi-translúcida, que comunica la cuina i vestíbul posterior amb el menjador. D'aquesta porta cal destacar, les decoracions motllurades de la targes inferiors i la divisòria amb quarterons dels vidres a l'àcid de la part superior.

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

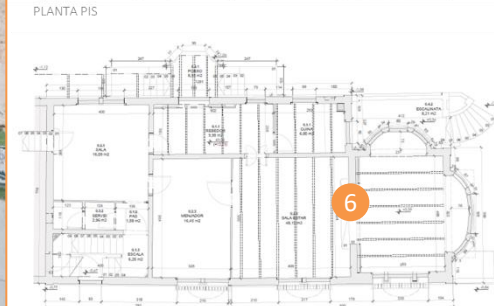
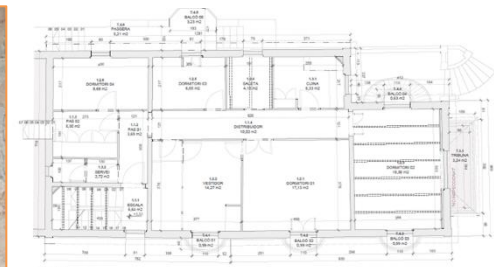
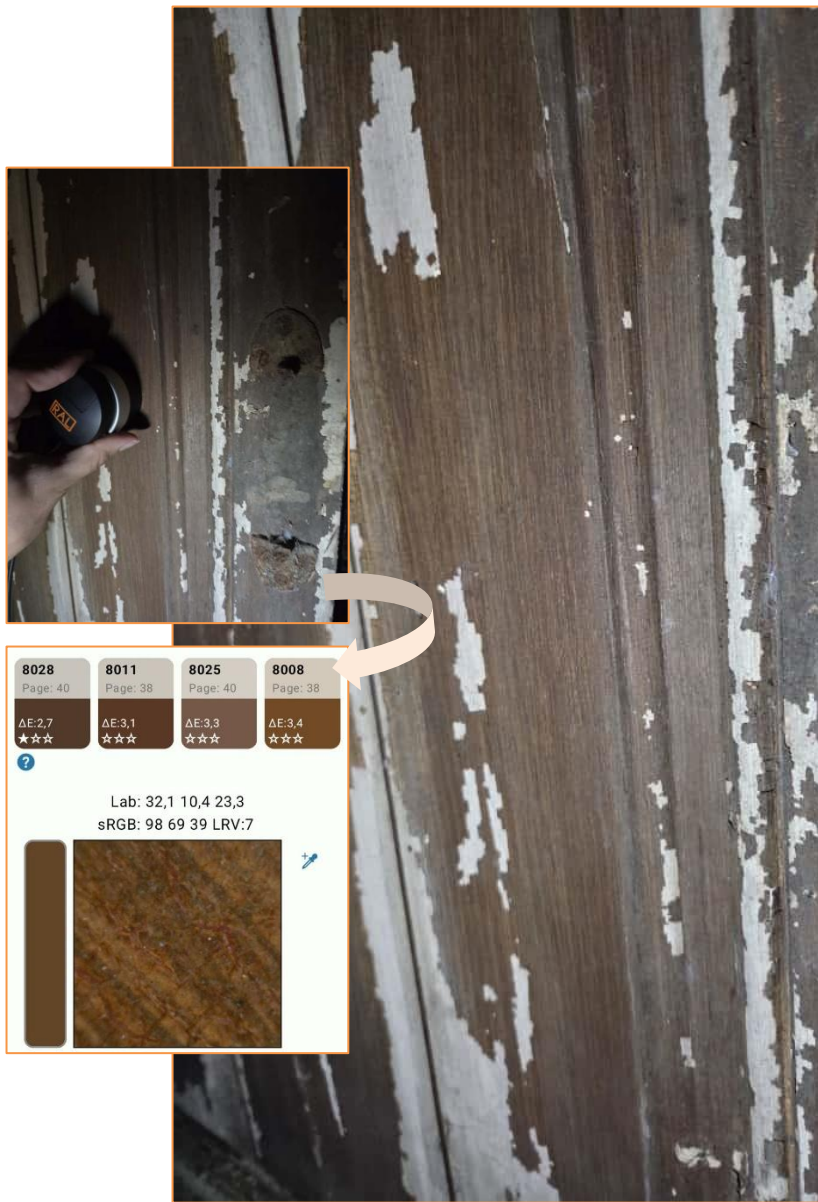
● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR

GRAN PORTA CORREDISSA

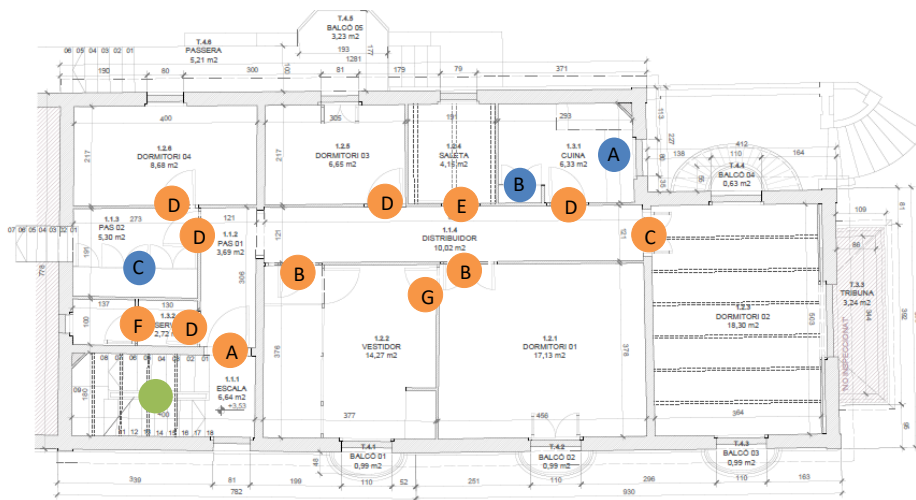
Entre el menjador i la tribuna de la PB, es documenta una gran porta corredissa de dues fulles amb diferents plafons decoratius motllurats.

Com es pot veure a la cala posterior, també estava pintada amb la tècnica d'imitació a la cervesa. Cal destacar que es conserva un dels tiradors.

LOCALITZACIÓ

CALA PORTA CORREDISSA PB	
Localització	Porta entre el menjador i la tribuna de la PB.
Estat actual	Molt deteriorada.
Procés seguit	Registre del cromatisme amb un colorímetre.
Descripció vestigi	
Porta corredissa de dues fulles amb decoracions de plafons motllurats i un acabat a la cervesa per imitar fusta.	
Ref. cromàtica	
RAL 8028	
RAL 8011	
RAL 8025	
RAL 8008	

PLANTA PRIMERA

LLEENDA FUSTERIES INTERIORS P1:

● PORTES

- **A** Porta d'entrada amb una fulla batent i amb plafons decoratius motllurats.
- **B** Porta amb dues obertures de pas batents amb plafons decoratius motllurats.
- **C** Porta de dues fulles semi translúcides batents, amb divisòries amb quarterons i vidres decoratius impresos i de color i plafons decoratius motllurats.
- **D** Porta batent d'una fulla amb plafons decoratius motllurats i amb una tarja superior fixe de vidre.
- **E** Porta corredissa amb una tarja superior fixe de vidre.
- **F** Porta batent d'una fulla semi- translúcida amb vidre imprès i amb una tarja superior fixe de vidre.
- **G** Porta batent d'una fulla amb plafons decoratius motllurats i sense tarja superior.

● ARMARIS

- **A** Armari baix cuina amb portes batents amb plafons motllurats.
- **B** Armari encastat de la despensa amb lleixes de fusta i portes amb fulles batents semi-translúcides i plafons motllurats.
- **C** Armari encastat del passadís amb 5 portes plafons motllurats.

● ENTORNPEU ESCALA.

8003
Page: 37
ΔE:1,0
☆☆☆

8024
Page: 40
ΔE:1,6
☆☆☆

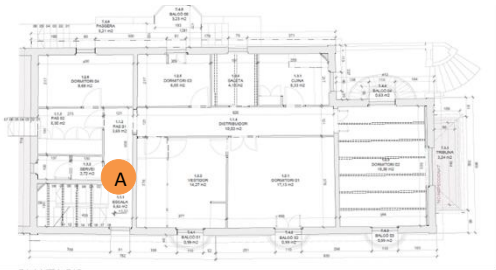
8008
Page: 38
ΔE:1,9
☆☆☆

8007
Page: 37
ΔE:2,1
☆☆☆

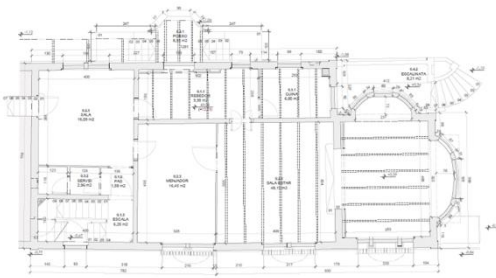
?

Lab: 38,1 19,8 32,9
sRGB: 128 76 36 LRV:10

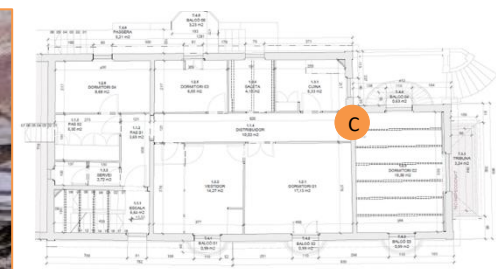
PLANTA PIS

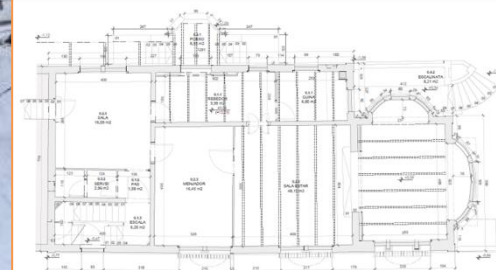
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

CALA PORTA D'ENTRADA p1	
Localització	Porta d'entrada del pis de la P1.
Estat actual	Deteriorada i amb un repintat de tonalitat clara.
Procés seguit	Registre del cromatisme amb un colorímetre.
Descripció vestigi	
És una porta de les mateixes característiques que la porta d'entrada de la PB, però en aquest cas no disposa de decoracions de talla.	
Com la porta d'entrada de la PB, presenta un acabat amb la tècnica de la cervesa per imitar fusta.	
Ref. cromàtica	
RAL 8003 	
RAL 8024 	
RAL 8008 	
RAL 8007 	

PLANTA PIS

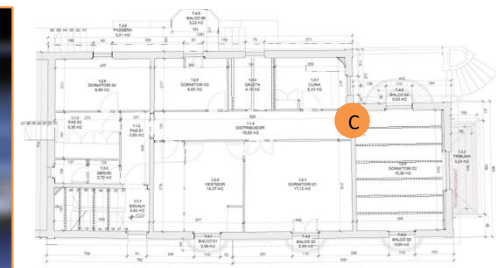

PLANTA BAIXA

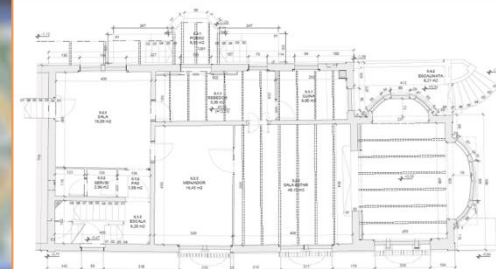
● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR PORTES – P1

Porta de dues fulles semi-translúcides batents. La part translúcida superior disposa de divisòries amb quarterons i amb vidres decoratius impresos tipus catedral i texturitzats de color. La part de fusta opaca inferior presenta plafons decoratius motllurats. Aquesta, com la resta de les portes, estava protegida i pintada en origen amb una tècnica tradicional grassa de tonalitats beix (vegeu cala acabat posterior).

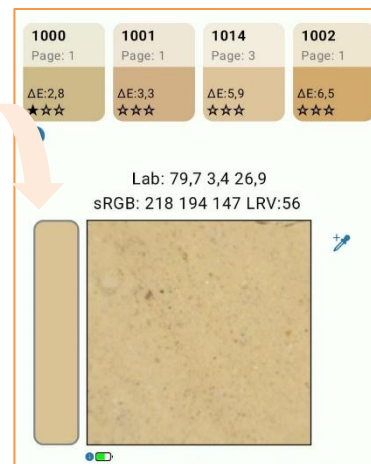
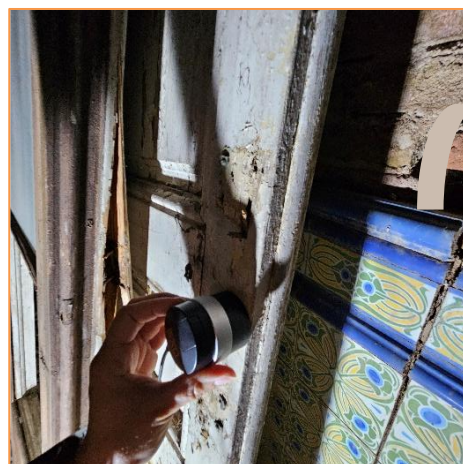

PLANTA PIS

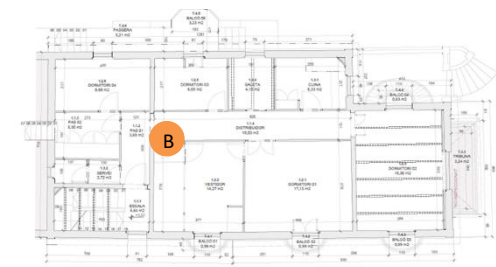
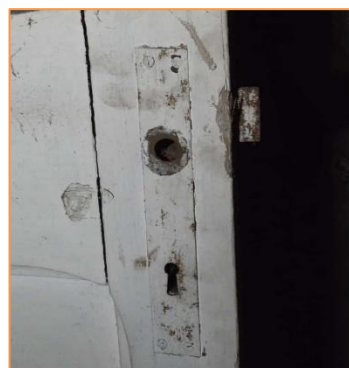

PLANTA BAIXA

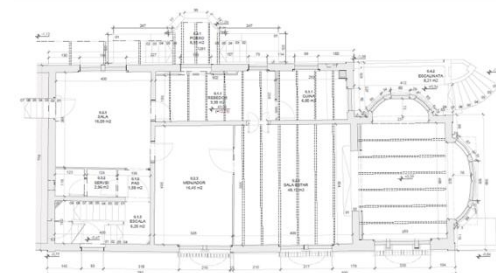
● LOCALITZACIÓ

CALA FUSTERIA MENJADOR P1	
Localització	Porta de l'antic menjador de la P1.
Estat actual	Deteriorada i amb una capa de repintat al damunt de tonalitat clara.
Procés seguit	Registre del cromatisme amb un colorímetre.
Descripció vestigi	
Fusteria interior protegida i pintada amb una tècnica tradicional grassa de tonalitats beix.	Ref. cromàtica
	RAL 1001
	RAL 1000
	RAL 1002
	RAL 1014

PLANTA PIS

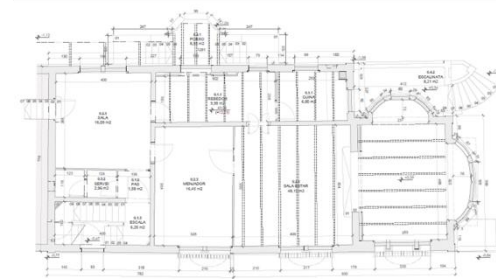
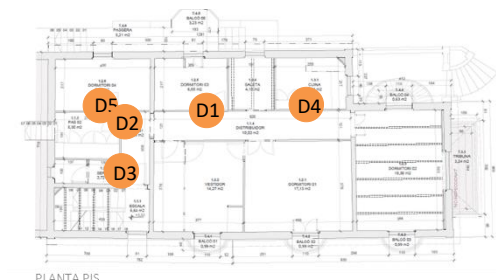
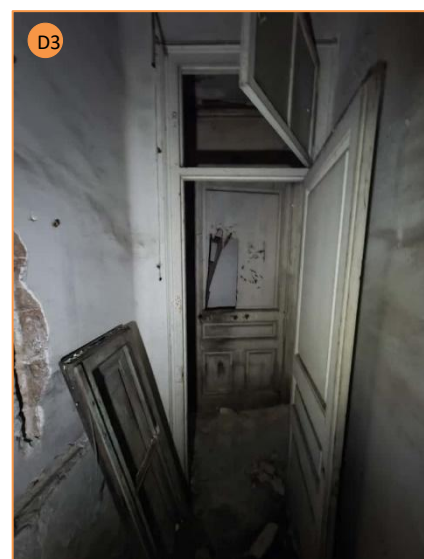
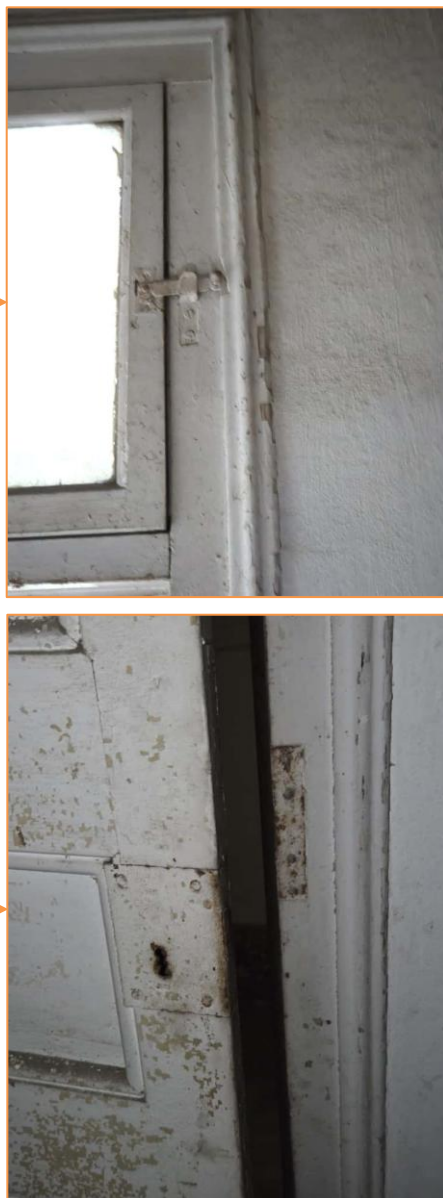

PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR PORTES – P1

Porta amb dues obertures de pas batents amb plafons decoratius motllurats. A diferència de la resta té la singularitat que disposa dos tipus d'obertura batents. Una de més petita, mantenint dos franges laterals i una tarja superior opaca, i una més gran, de l'amplada del pas de porta. Cal destacar que han desaparegut les manetes probablement, amb el mànec de porcellana.

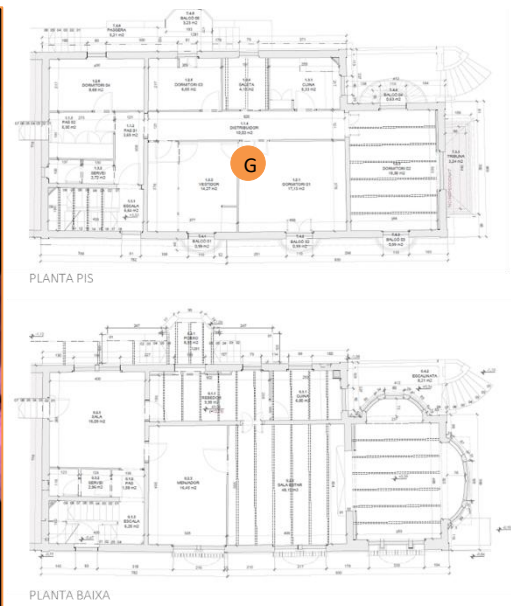
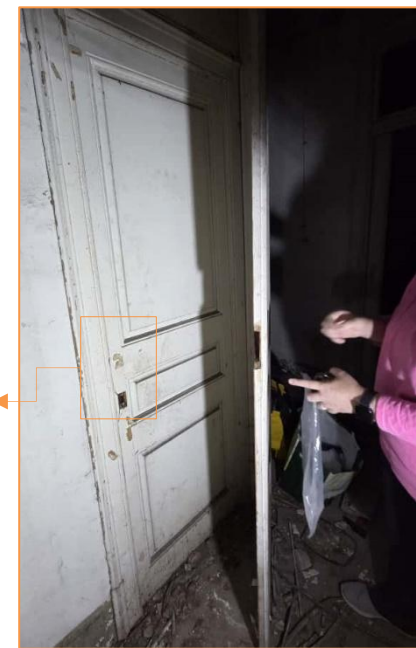
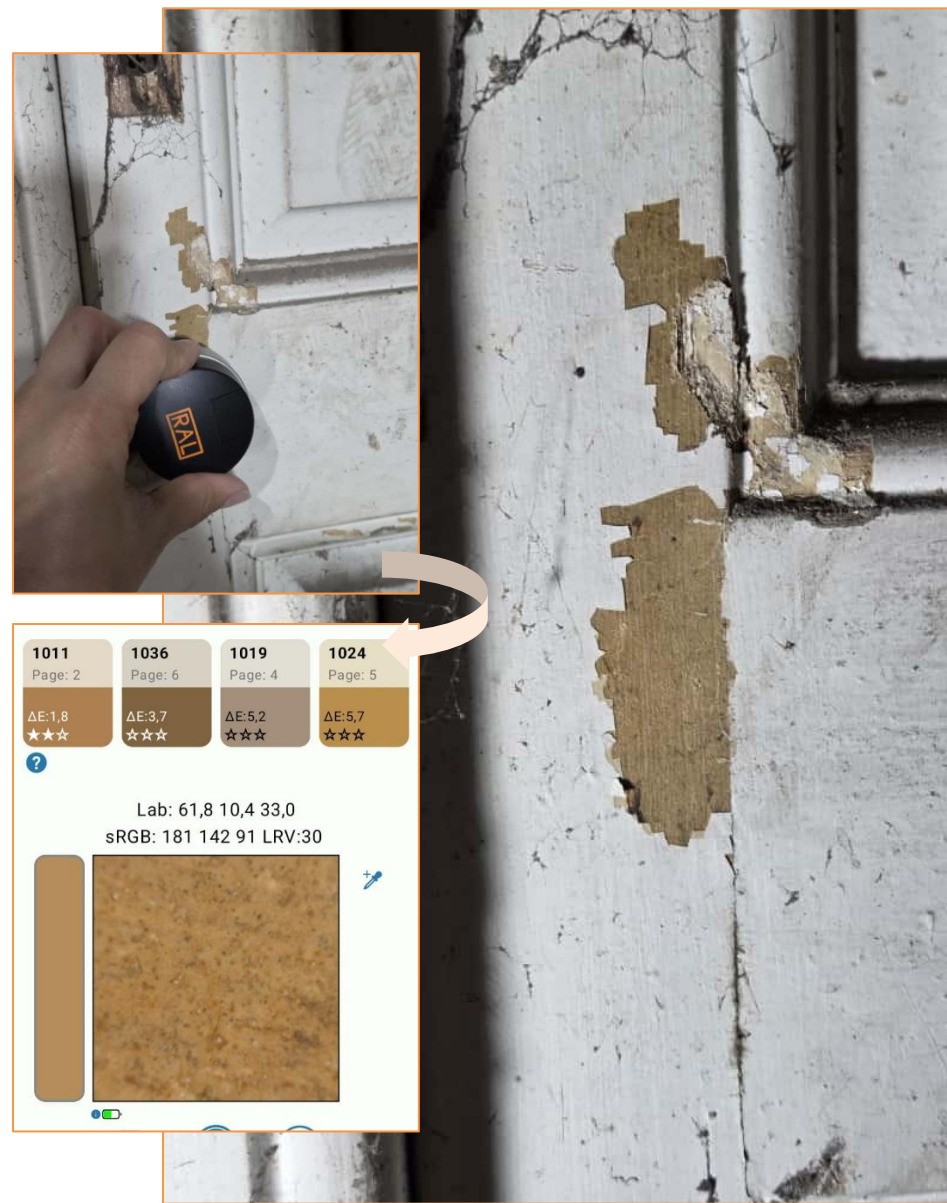

LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR PORTES – P1

Exemples de les portes de la P1 batents d'una fulla i amb una tarja superior fixe de vidre, per tal d'aportar llum naturals a les estances interiors. Cal destacar que la franja superior translúcida està dividida per dos particions de vidre. Aquestes estaven protegides i pintades en origen amb una tècnica tradicional grassa de tonalitats beix (vegeu cala acabat posterior i annex 2).

Així mateix, existeix una variant d'aquest tipus a l'entrada del WC (F) amb el plafó central semi- translúcid (veure cala i mostra del vidre posterior).

LOCALITZACIÓ

1011
Page: 2
ΔE:1,8
☆☆☆
?

1036
Page: 6
ΔE:3,7
☆☆☆

1019
Page: 4
ΔE:5,2
☆☆☆

1024
Page: 5
ΔE:5,7
☆☆☆

Lab: 61,8 10,4 33,0
sRGB: 181 142 91 LRV:30

CALA FUSTERIA p1	
Localització	Porta de connexió entre estances.
Estat actual	Deteriorada i amb una capa de repintat al damunt de tonalitat clara.
Procés seguit	Registre del cromatisme amb un colorímetre.
Descripció vestigi	Ref. cromàtica
Fusteria interior pintada i protegida amb una pintura proteica, dura i brillant, de tonalitat beix.	RAL 1011
	RAL 1036
	RAL 1019
	RAL 1024

1036

Page: 6

ΔE: 1,6

☆☆☆

1024

Page: 5

ΔE: 4,8

☆☆☆

1011

Page: 2

ΔE: 6,3

☆☆☆

1019

Page: 4

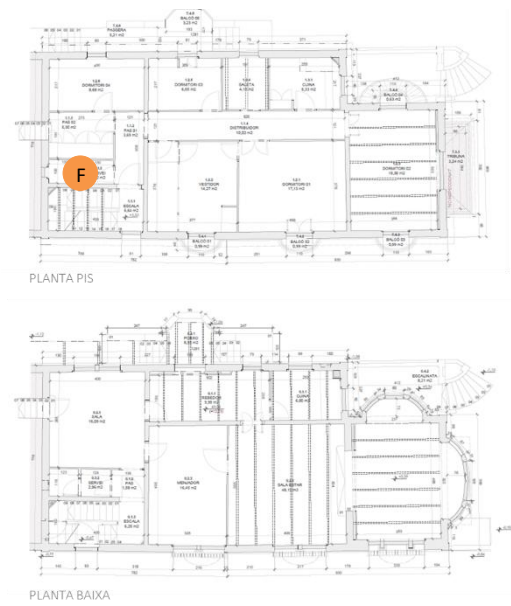
ΔE: 6,5

☆☆☆

?

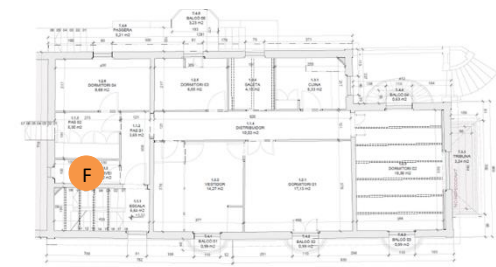
Lab: 67,2 7,8 28,2

sRGB: 190 158 113 LRV:37

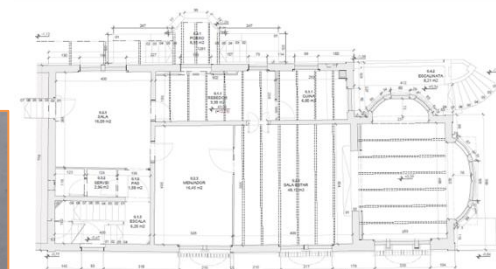

LOCALITZACIÓ

CALA FUSTERIA Wc	
Localització	Porta del wc de la P1.
Estat actual	Deteriorada i amb una capa de repintat al damunt de tonalitat clara.
Procés seguit	Registre del cromatisme amb un colorímetre. Extracció de mostra del vidre pel seu anàlisi.
Descripció vestigi	Ref. cromàtica
Fusteria interior pintada i protegida amb una pintura proteica, dura i brillant, de tonalitat beix. Cal destacar que el vidre és imprès i texturitzat amb una trama petita (vegeu següent mostra).	RAL 1036
	RAL 1024
	RAL 1001
	RAL 1019

PLANTA PIS

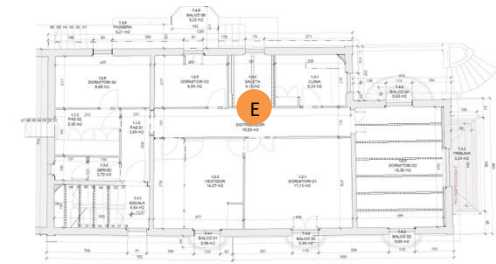

PLANTA BAIXA

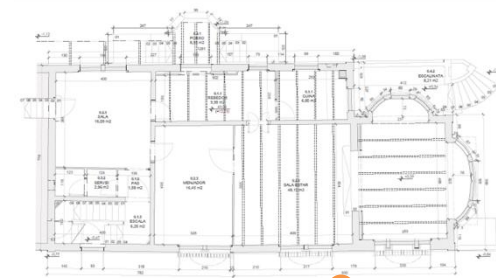
● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR PORTES – P1

S'extreu una petita mostra del vidre, imprès i texturitzat de trama petita, de la porta batent semi-translúcida del bany.

PLANTA PIS

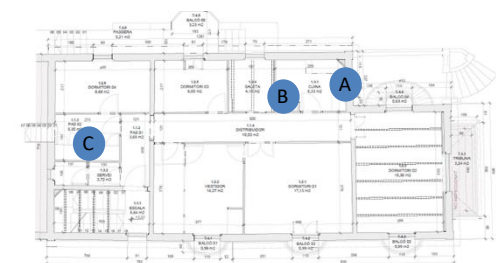
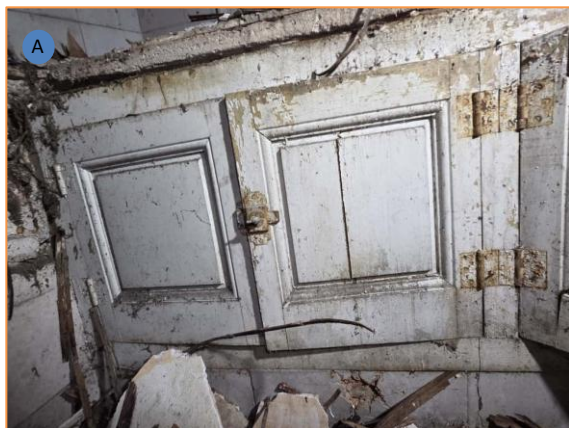

PLANTA BAIXA

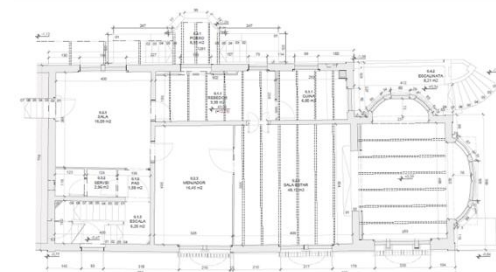
LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR PORTA CORREDISSA

Al que es creu que era l'antic bany de la planta pis es documenta una porta corredissa, amb un sistema d'obertura configurat per una guia horitzontal per on corren dues rodetes. A banda del sistema d'obertura, té les mateixes característiques i acabats respecte les de la resta de les fusteries de la planta, amb decoracions motllurades i una tarja superior de vidre.

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR ARMARIS

A més a més de les portes de les estances, es documenten les portes de diferents armaris encastats a la cuina (A i B) i a un dels passadissos (C). Tots ells presenten el mateix tipus d'acabats que la fusteria de les portes amb plafons motllurats (vegeu cala posterior).

1011

Page: 2

ΔE:3,4

☆☆

1019

Page: 4

ΔE:3,5

☆☆

1036

Page: 6

ΔE:4,2

☆☆

1020

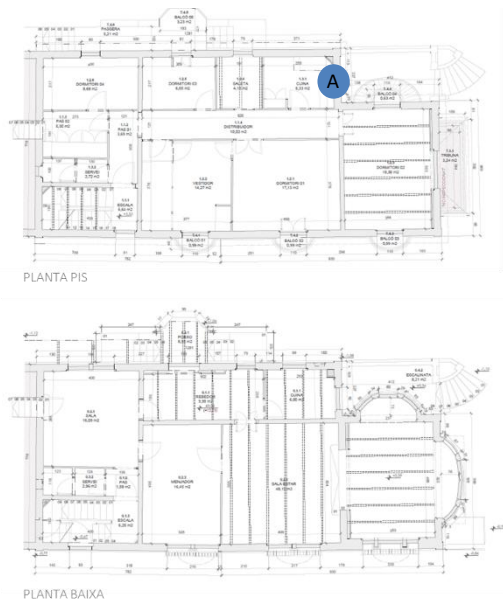
Page: 4

ΔE:5,8

☆☆

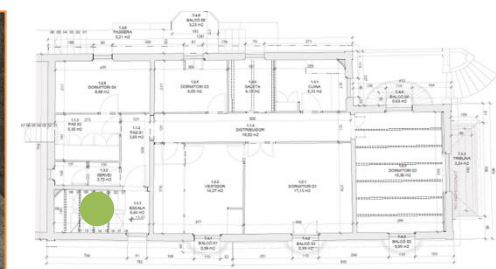
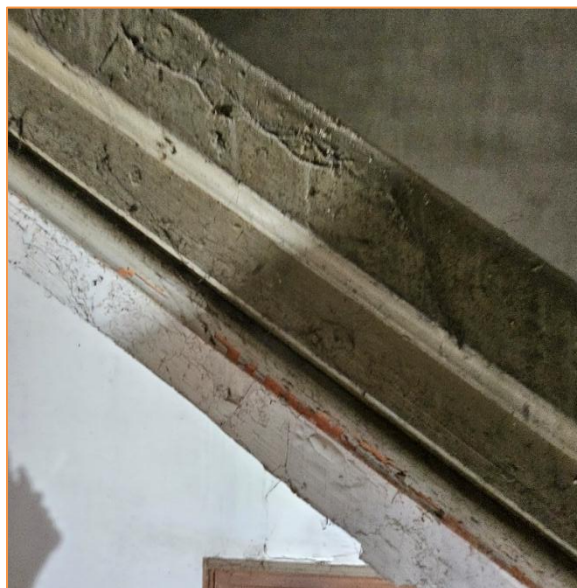
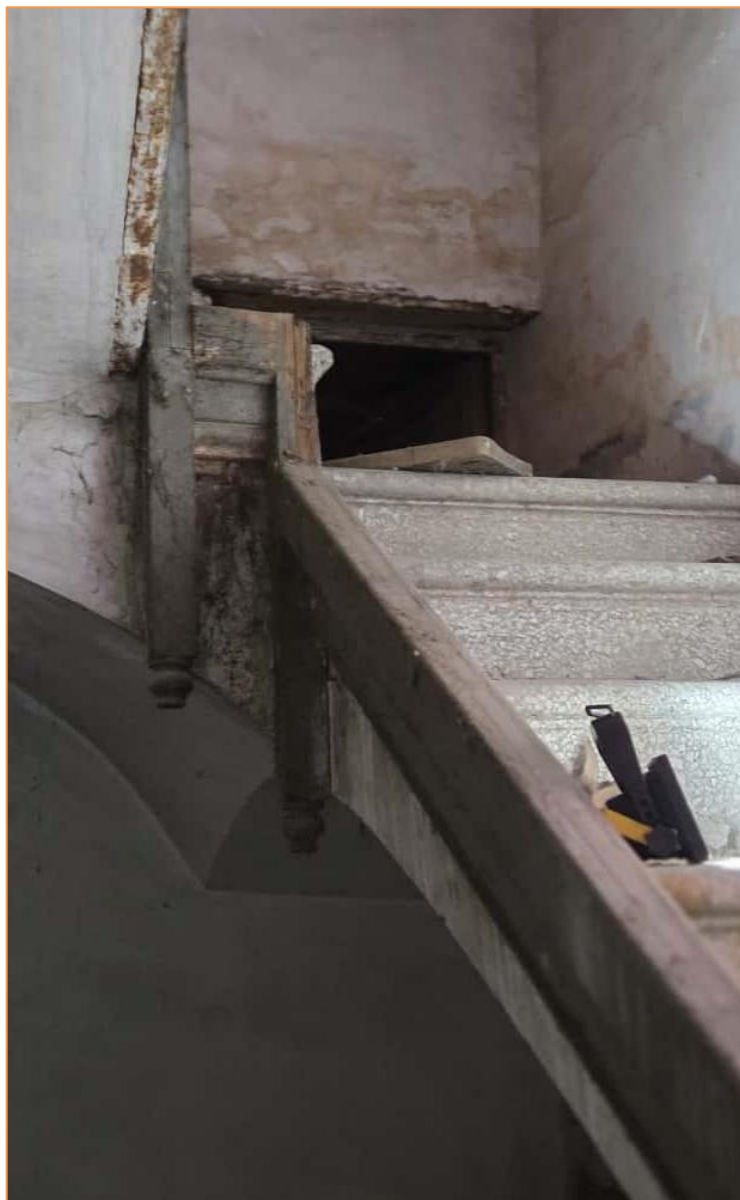
Lab: 62,2 8,1 27,6

sRGB: 176 144 101 LRV:31

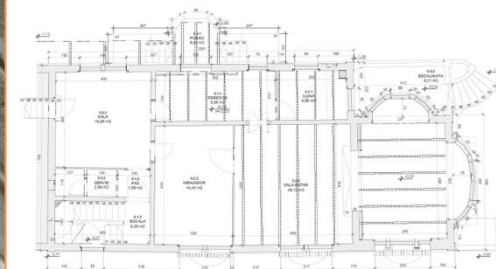

LOCALITZACIÓ

CALA ARMARI BAIX CUINA	
Localització	Armari baix de l'antiga cuina.
Estat actual	Deteriorat i amb una capa de repintat al damunt de tonalitat clara.
Procés seguit	Registre del cromatisme amb un colorímetre.
Descripció vestigi	
Fusteria de les portes de l'armari pintada i protegida amb una pintura proteica, dura i brillant, de tonalitat beix. Cal destacar, que les fulles de l'armari disposen de decoracions de plafons motllurats i conserven la serralleria originals.	
Ref. cromàtica	
RAL 1011	
RAL 1019	
RAL 1036	

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

FUSTERIA INTERIOR ENTORNPEU MOTLLURAT

Al cantell de les voltes del buc d'escala es documenta un entornpeu motllurat de fusta que disposa de muntants amb "pinyes" decoratives a les diferents interseccions.

Com es mostra a la cala posterior, en origen aquest element estava protegit i pintat amb una tècnica tradicional grassa de tonalitats verdosa.

7006
Page: 30

ΔE: 2,3
☆☆☆
?

7039
Page: 35

ΔE: 3,3
☆☆☆

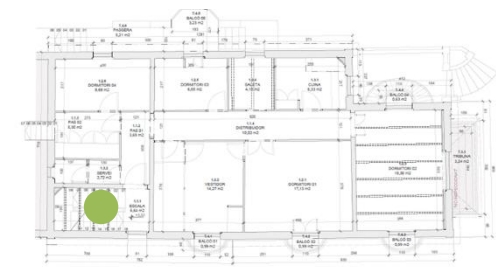
7009
Page: 30

ΔE: 3,4
☆☆☆

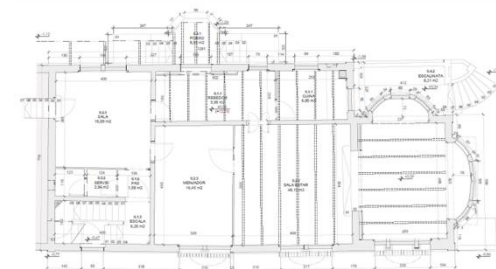
7008
Page: 30

ΔE: 3,5
☆☆☆

Lab: 41,9 0,3 13,8
sRGB: 106 98 76 LRV: 12

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

CALA ENTORNEPU	
Localització	Entornpeu de fusta de l'escala a nivell de la planta coberta.
Estat actual	Deteriorat.
Procés seguit	Registre del color amb un colorímetre,
Descripció vestigi	Ref. cromàtica
Entornpeu de fusta del cantell de les voltes de l'escala amb el perfil motllurat i amb "pinyes" decoratives als seus extrems. En origen protegida i pintada amb una tècnica tradicional grassa de tonalitats verdosa.	RAL 7006
	RAL 7039
	RAL 7009
	RAL 7008

CASA SANCHÍS- BARCELONA | ESTUDI HISTÒRIC-ARTÍSTIC I CROMÀTIC

5. Conclusions i recomanacions.

4. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS.

A partir de l'estudi realitzat es conclou que malgrat l'avançat deteriorament de l'edifici s'han pogut documentar gran part dels seus acabats i elements originals, tant de les façanes exteriors com també de gairebé tots els seus espais interiors. En conseqüència, es creu que és viable la seva restauració i recuperar, en gran mesura, els seus valors patrimonials a una futura intervenció.

L'edifici i el seu entorn són un símbol important de la memòria obrera i del passat industrial del Bon Pastor, i durant dècades el veïnat ha reclamat la seva recuperació. L'enclavament de la Casa Sanchís i la seva fàbrica és fonamental per entendre el creixement del barri de Bon Pastor, des d'un origen agrícola cap a un barri obrer industrialitzat, i representa un exemple típic de la transformació industrial i social de la perifèria barcelonina. Popularment, l'immoble també és conegut com "La Verònica" i està molt present en la memòria col·lectiva del barri per la seva importància simbòlica i històrica.

A més a més d'això, és una construcció representativa de les construccions del tombant de segle XIX-XX, malgrat la seva senzillesa i austeritat, respecte altres residències de la perifèria d'aquella època. En aquest sentit, es destaquen els revestiments d'estuc, les fusteries de fusta, els paviments hidràulics, els florons d'escaiola, els respiradors ceràmics, entre molts altres elements conservats.

A les següents pàgines, a tall de resum es presenta per una banda, un esquema dels acabats i cromatismes documentats de les façanes exteriors considerats amb valor patrimonial i que cal salvaguardar (*vegeu Imatge 22*). Per altra banda, a la *Taula 01*, s'anuncien els diferents tipus d'acabats i elements interiors documentats al cos de l'estudi estructurats per paviments, paraments, fals sostres i fusteries interiors. Si bé és cert, en molts casos el seu avançat deteriorament dificulta la seva conservació, com per exemple les policromies, en altres, al tractar-se d'elements seriatos fets en motlle, permetrien la seva reproducció si fos necessari com els paviments, armaradors ceràmics, florons o respiradors etc...

En relació als futurs treballs de restauració, es recomana, emprar els materials el més similars i compatibles amb els existents i evitar, en la mesura del possible, emprar morters o formigons de ciment portland. És conegut, que la incorporació d'aquests materials més moderns a una construcció històrica de calç, pot comportar a la llarga l'aparició de lesions per incompatibilitat de deformacions i per atacs sulfàtics.

Així mateix, s'aconsella fer el tractament cromàtic a les llacunes dels estucs amb pintures minerals. Aquestes, a diferència de les acríliques, parteixen d'un aglutinant transparent i no deixa les superfícies "enfarinades" i permeten entreveure els àrids i textures dels estucs originals en poder-se aplicar en forma de veladura. En el cas dels elements de serralleria i fusteria, també es recomana reproduir les tècniques grasses tradicionals documentades.

CORONAMENT
cornises motllurades,
respiradors i plafons
decoratius en baix relleu.

FUSTERIES
(Vegeu Cales)

RAL 1020

RAL 6021

RAL 7034

RAL 6021

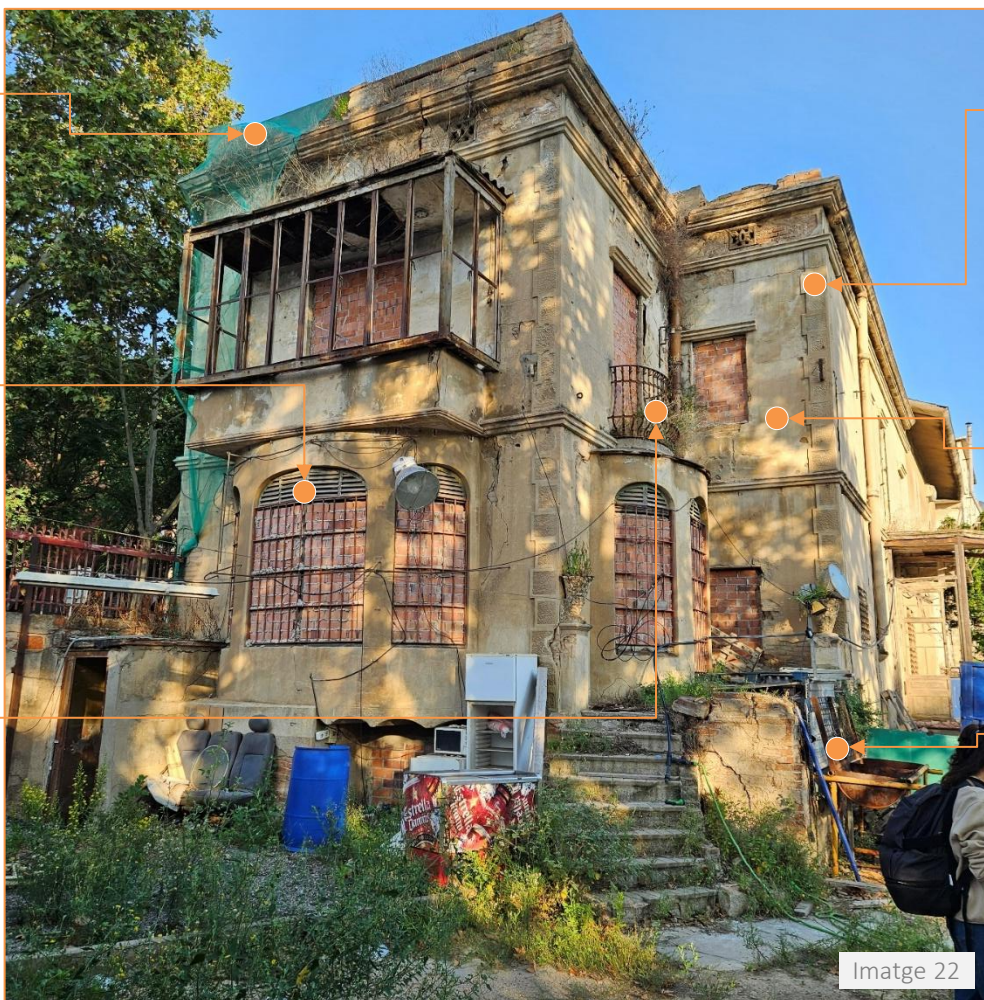
SERRALLERIA
(Vegeu cala)

RAL 7033

RAL 7002

RAL 6013

RAL 7034

Imatge 22

CADENA LATERAL
(Vegeu cales i mostres)

9087

9245

9248

PARAMENT CARREUAT
(Vegeu cales i mostres)

9091

9087

9090

9084

9087

9089

SÒCOL AFEGIT
(Vegeu cales i mostres)

9265

9263

9245

ACABATS INTERIORS DE LA CASA SANCHÍS	
PAVIMENTS	▪ Hidràulics 20x20cm; ▪ Marbre del país 30x30cm; ▪ Ceràmica vermella 13x13cm; ▪ Pedra artificial;
PARAMENTS	▪ Revestiment de guix. ▪ Policromia aplicada al sec. ○ <i>Pintura de calç de tonalitats ocre.</i> ○ <i>Pintura de calç de tonalitats blavoses o també conegut popularment com a “blauet”.</i> ○ <i>Pintura mineral de tonalitats vermelloses considerada com a capa de preparació per a reduir l’alta absorció dels suports de guix i prèvia a una capa d’acabat pictòrica o de paper pintat.</i> ▪ Arrimadors. ○ <i>Ceràmica esmaltada.</i> ○ <i>Policromats.</i> - <i>Pintura a la cervesa imitació fusta.</i> - <i>Pintura mineral.</i> ○ <i>Fusta aplacada.</i> ○ <i>Paper pintat.</i>
FALS SOSTRES	▪ Plafons encanyissats de guix policromats al sec. ▪ Motllures perimetrals ▪ Florons ▪ Respiradors ceràmics.
FUSTERIES	▪ Acabats amb la tècnica a la cervesa (portes interiors PB). ▪ Acabats amb pintures tradicionals grasses (portes, armaris i entornpeu buc d’escala).

Taula 01

CASA SANCHÍS- BARCELONA | ESTUDI HISTÒRIC-ARTÍSTIC I CROMÀTIC

Equip Chroma

Direcció:

Cristina Thió (Llicenciada en Belles Arts – Conservació i Restauració).

Membre de COLBACAT “Col·legi de Doctors i Llicenciats en BBAA, número 1.752

Membre de ICOMOS “International Council on Monuments and sites”, número : ESP 37684

Membre del CRAC “Conservadors i Restauradors Associats de Catalunya”, número 0241.

Estudi Històric:

Beli Artigas (Historiadora de l'Art).

Realització de cales, extracció de mostres i documentació in situ:

Ester Fernàndez (Restauradora -Llicenciada en Belles Arts)

Sergi Treviño (Restaurador industrial – Enginyer Tècnic)

Cristina Thió.

Júlia Gómez

Estudi analític de mostres al laboratori :

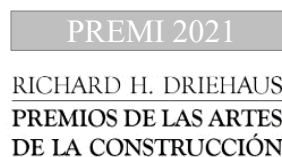
Davide Melica (Dr. Geòleg).

Llucia Bosch (Dra. Historia de l'art).

Redacció, muntatge i maquetació:

Júlia Gómez (Dra. Arquitecta).

Membre de COAC “Col·legi d'Arquitectes de Catalunya”, número 669395-2.

El contingut d'aquest document/informe/treball ha estat elaborat per CHROMA RESTAURACIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC S.L. qui n'ostenta la seva propietat intel·lectual.

Qualsevol utilització total o parcial del contingut d'aquest document, ja sigui amb una finalitat pública o privada, ha de ser comunicada fefaentment a CHROMA RESTAURACIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC S.L. al domicili que consta a l'encapçalament, que haurà de donar el seu consentiment exprés.

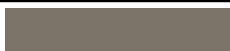
En cas de consentiment afirmatiu, en qualsevol utilització total o parcial del contingut d'aquest document/informe/treball s'haurà de consignar expressament la seva autoria intel·lectual.

CASA SANCHÍS- BARCELONA | ESTUDI HISTÒRIC-ARTÍSTIC I CROMÀTIC

Annex 1. Bibliografia de colors

REFERÈNCIES KEIM / RAL		CMYK				RGB		
		C	M	Y	K	R	G	B
9069		22	32	58	0	208	174	119
9073		12	21	49	0	231	202	144
9075		10	16	39	0	234	213	168
9084		29	49	69	6	183	133	85
9087		23	39	61	1	204	161	108
9089		16	37	57	0	218	170	118
9090		13	33	55	0	225	178	123
9091		17	29	49	0	218	184	139
9164		25	63	62	6	188	110	87
9166		18	54	52	1	209	137	113
9169		13	43	43	0	222	163	139
9182		39	62	61	20	145	96	81
9245		34	42	58	4	178	147	110
9248		29	37	52	1	193	163	127
9249		28	34	45	0	195	170	141
9251		21	25	39	0	211	191	160
9263		45	48	62	15	142	119	91

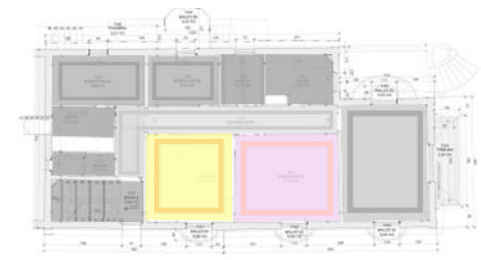
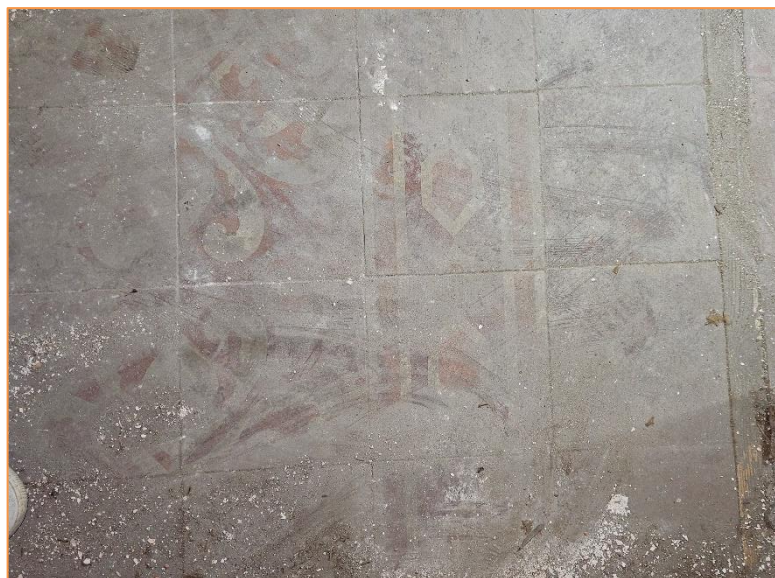
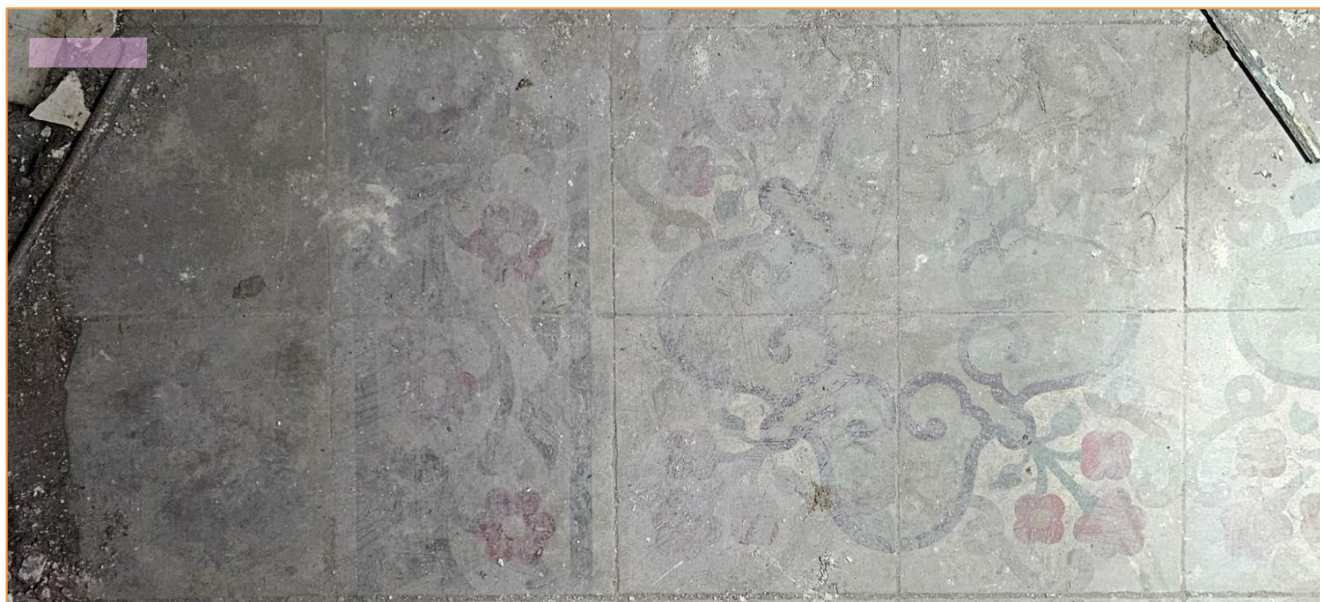
REFERÈNCIES KEIM / RAL		CMYK				RGB		
		C	M	Y	K	R	G	B
9265		39	40	55	4	167	146	114
9330		25	26	52	0	204	183	133
9332		21	21	41	0	212	197	160
9486		50	37	24	0	144	153	169
9488		41	29	21	0	166	173	184
9490		32	23	19	0	185	189	194
9585		47	39	37	2	150	148	146
RAL 1000		5	10	40	10	205	186	136
RAL 1001		5	20	40	10	208	176	132
RAL 1002		5	20	50	10	210	170	109
RAL 1011		9	41	61	22	182	133	92
RAL 1014		5	20	50	0	221	196	154
RAL 1019		19	27	46	11	187	164	133
RAL 1020		30	25	60	20	160	143	101
RAL 1024		5	30	80	30	186	143	76
RAL 1035		10	25	40	40	144	131	112
RAL 1036		30	30	50	70	128	100	63

REFERÈNCIES KEIM / RAL		CMYK				RGB		
		C	M	Y	K	R	G	B
RAL 2001		10	85	100	10	186	72	27
RAL 3012		0	50	50	20	198	132	109
RAL 3022		0	70	60	5	207	105	85
RAL 6003		45	15	60	70	80	83	60
RAL 6008		60	50	60	80	55	52	42
RAL 6013		45	25	60	50	125	118	90
RAL 6015		25	5	30	90	61	61	54
RAL 6020		80	50	90	50	55	66	47
RAL 6021		45	5	50	25	138	153	119
RAL 6028		80	35	70	50	49	84	66
RAL 6035		90	15	100	60	25	77	37
RAL 7002		0	5	40	60	129	120	99
RAL 7006		40	40	50	40	118	106	94
RAL 7008		40	50	90	40	116	94	61
RAL 7009		50	35	50	50	93	96	88
RAL 7032		15	10	25	20	181	176	161
RAL 7033		25	10	30	40	127	130	116

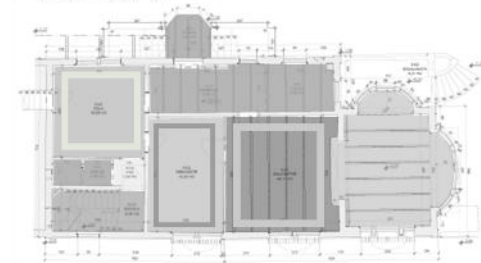
REFERÈNCIES KEIM / RAL		CMYK				RGB		
		C	M	Y	K	R	G	B
RAL 7034		15	20	40	40	146	136	111
RAL 7039		25	20	30	60	107	102	94
RAL 7048		15	15	25	60	129	123	115
RAL 8001		30	60	90	10	157	98	43
RAL 8002		30	70	70	50	121	77	62
RAL 8003		0	60	80	60	126	75	38
RAL 8004		40	70	100	50	112	69	42
RAL 8007		40	70	100	50	112	69	42
RAL 8008		15	50	90	60	114	74	37
RAL 8011		30	70	90	70	90	56	38
RAL 8012		40	90	100	50	102	51	43
RAL 8015		50	100	100	50	94	47	38
RAL 8023		25	75	100	10	164	87	41
RAL 8024		25	60	70	50	121	80	56
RAL 8025		40	60	60	45	117	88	71
RAL 8028		60	70	90	60	81	58	42
RAL 8029		30	80	80	45	127	64	49

CASA SANCHÍS- BARCELONA | ESTUDI HISTÒRIC-ARTÍSTIC I CROMÀTIC

Annex 2. Resultats cales i mostres

PLANTA PIS

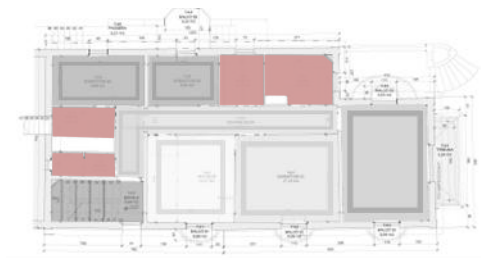
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

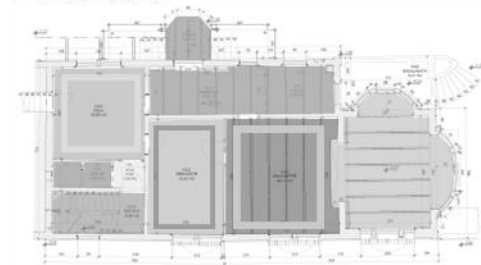
PAVIMENTS

PAVIMENT HIDRÀULIC

Diferents tipus de paviments hidràulics amb peces de 20x20cm policromades formant una catifa en cadascuna de les estances.

PLANTA PIS

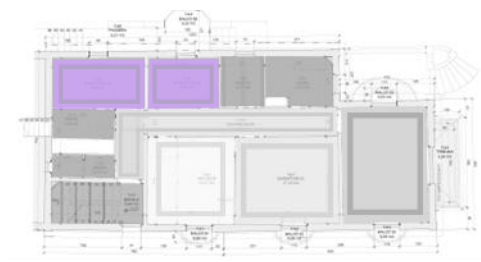
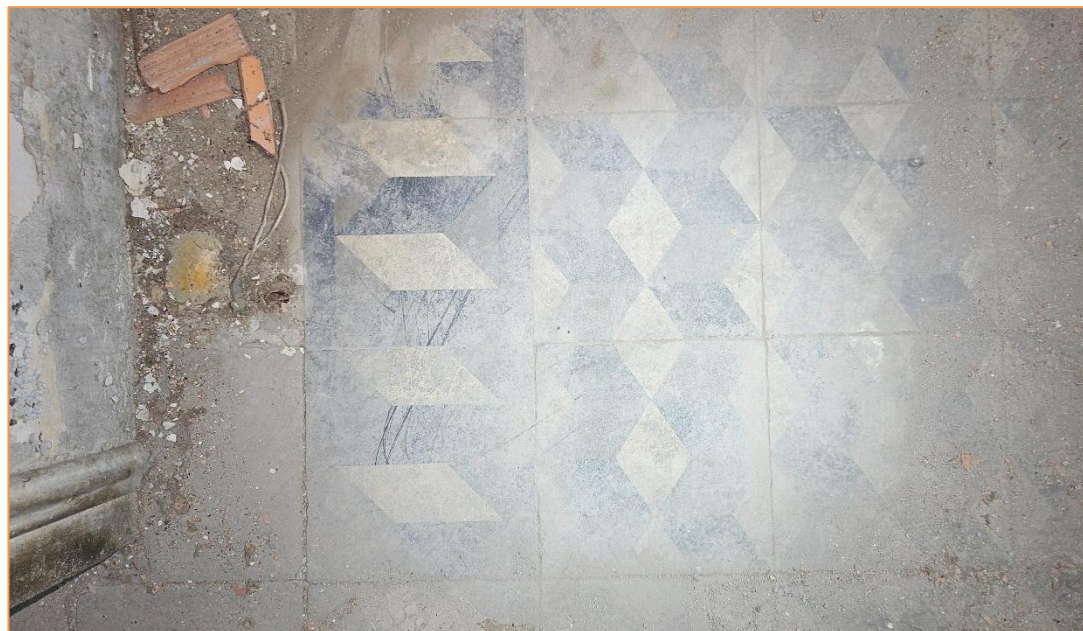
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

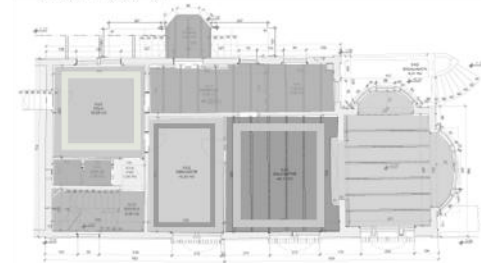
PAVIMENTS

PAVIMENT CERÀMIC

Paviment ceràmic amb peces de 13x13cm de tonalitat terracota i disposades en retícula. Aquests es troben en estances humides (cuina o banys) o de pas de entrada/sortida cap a l'exterior.

PLANTA PIS

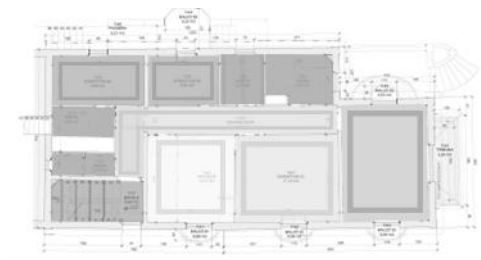
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

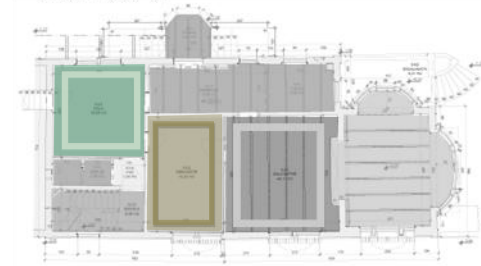
PAVIMENTS

PAVIMENT HIDRÀULIC

Diferents tipus de paviments hidràulics amb peces de 20x20cm policromades formant una catifa en cadascuna de les estances.

PLANTA PIS

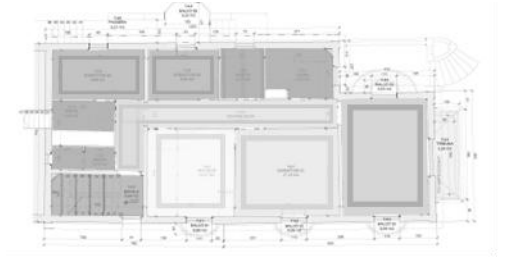
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

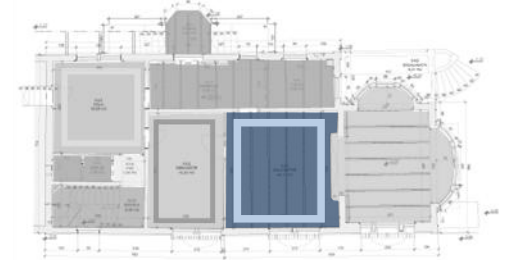
PAVIMENTS

PAVIMENT HIDRÀULIC

Diferents tipus de paviments hidràulics amb peces de 20x20cm policromades formant una catifa en cadascuna de les estances.

PLANTA PIS

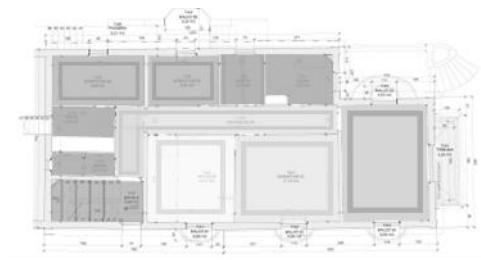
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

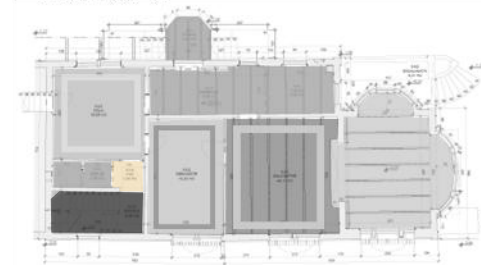
PAVIMENTS

PAVIMENT HIDRÀULIC

Diferents tipus de paviments hidràulics amb peces de 20x20cm policromades formant una catifa en cadascuna de les estances.

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

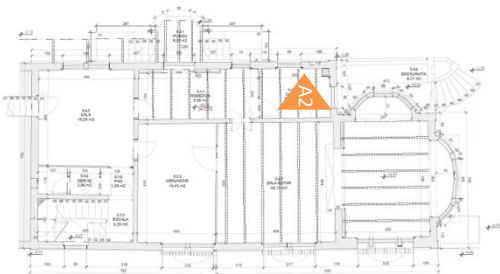
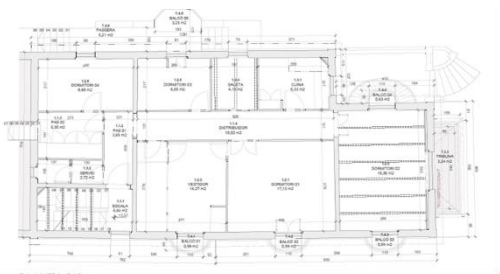
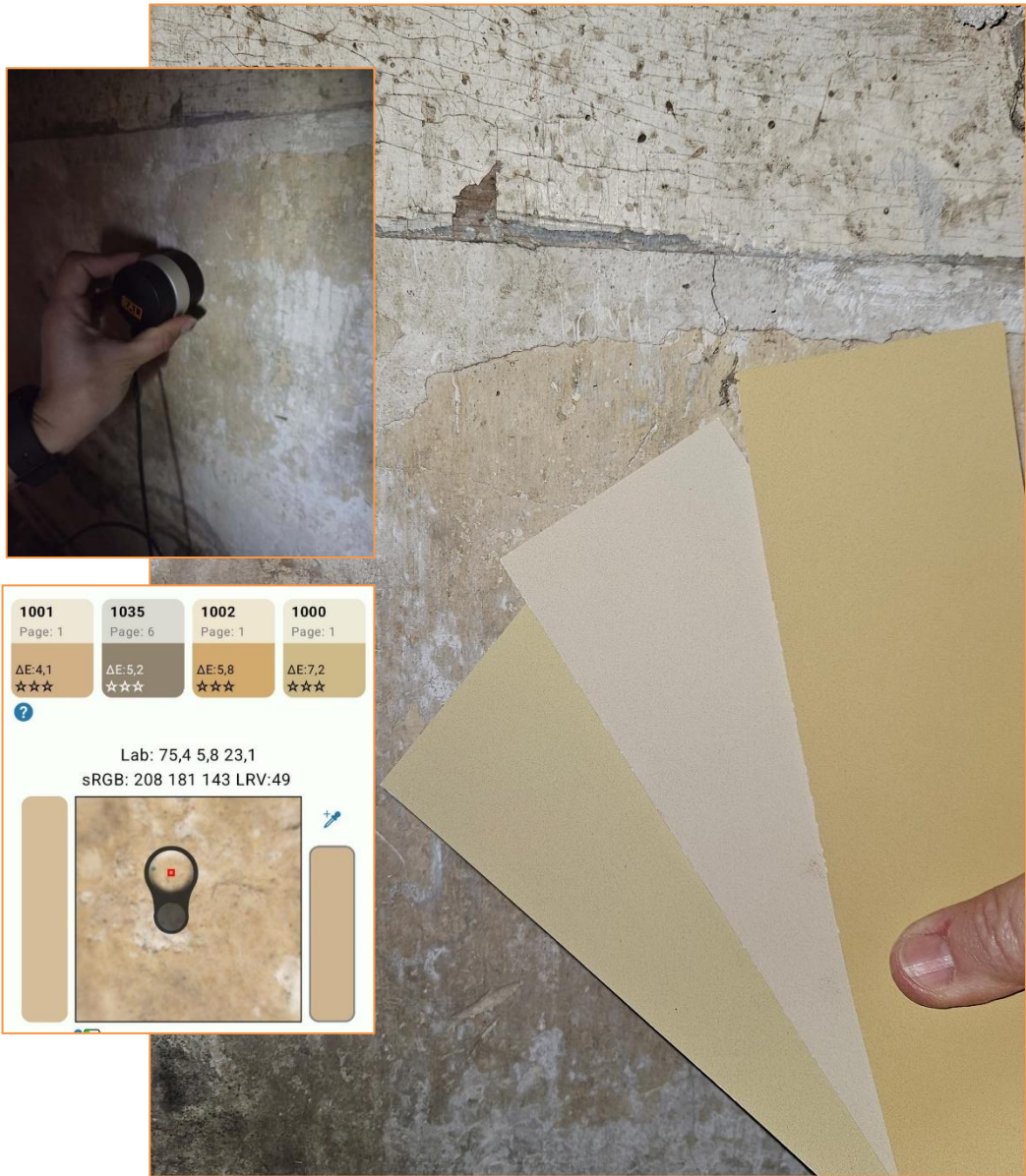
LOCALITZACIÓ

PAVIMENTS

PAVIMENT HIDRÀULIC I PEDRA ARTIFICIAL

Trobada entre el paviment de pedra artificial del replà del buc d'escala amb el paviment hidràulic del vestíbul o rebedor del P1.

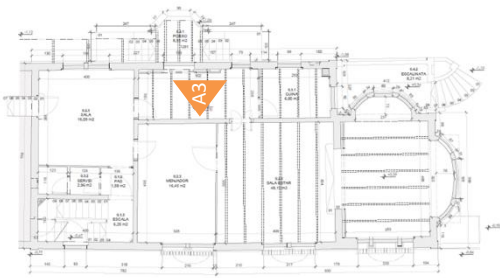
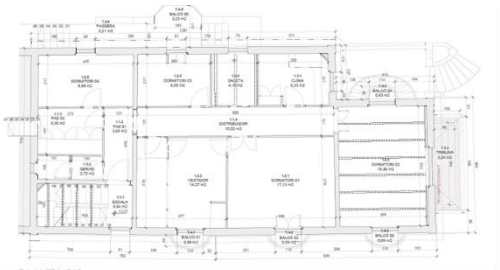
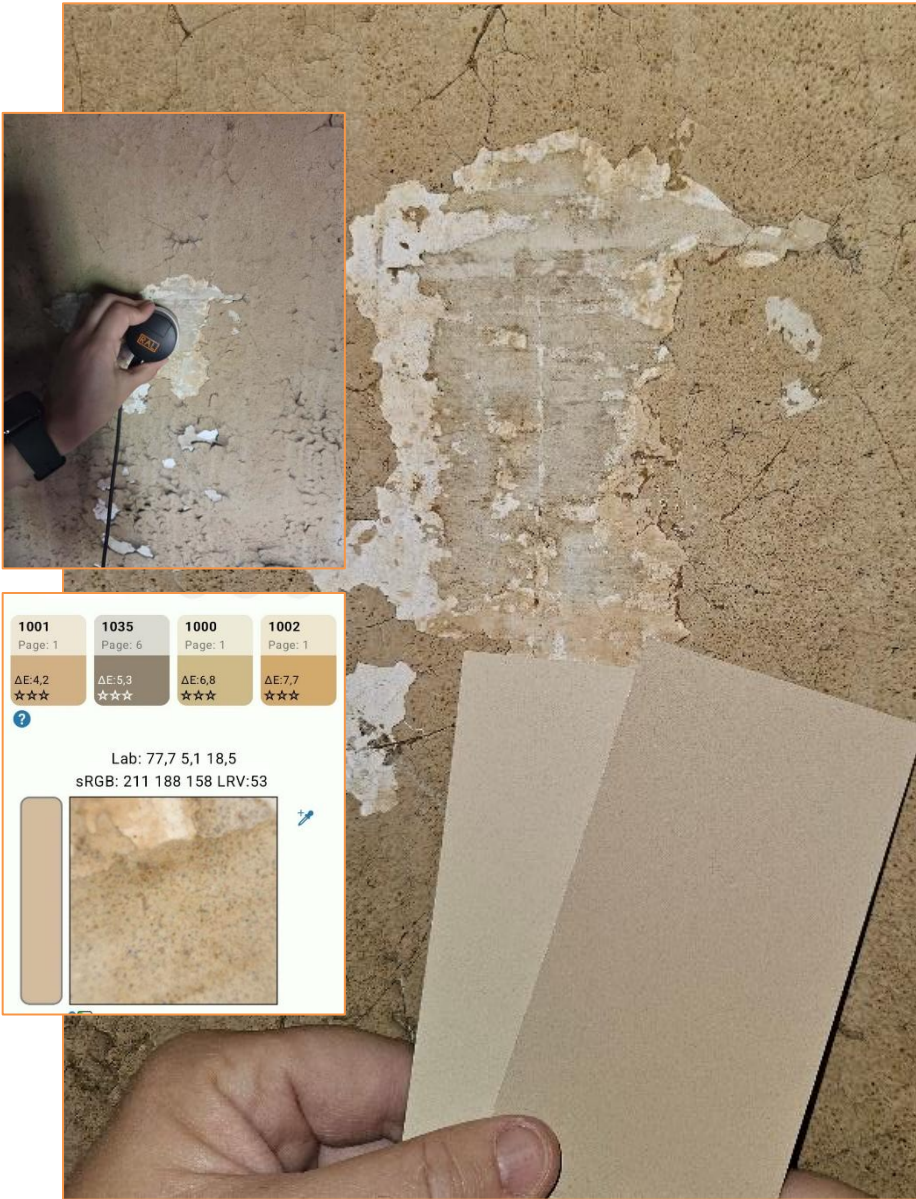
Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

LOCALITZACIÓ

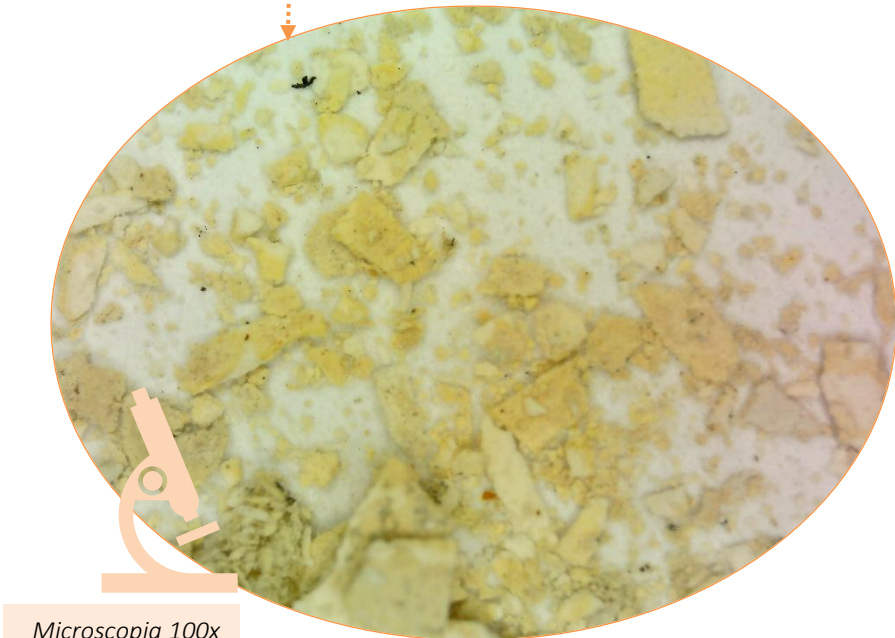
CALA A2 PARAMENT –CUINA PB	
Localització	Antiga cuina de la PB. Parament sota la finestra.
Estat actual	Molt erosionada i amb repints afegits.
Procés seguit	Registre del cromatisme visual i amb colorímetre.
Descripció vestigi	Ref. cromàtica
Revestiment de guix policromat al sec amb una pintura de calç de tonalitats ocre.	9069
	9251
	9330

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

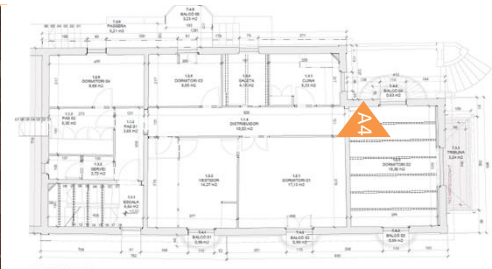

LOCALITZACIÓ

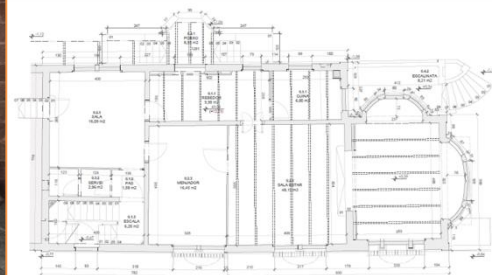
CALA A3 PARAMENT	
Localització	Sala-rebedor de la sortida posterior cap al jardí.
Estat actual	Molt erosionada i amb repints afegits.
Procés seguit	Registre del cromatisme visual i amb colorímetre.
Descripció vestigi	
Revestiment de guix policromat al sec amb una pintura de calç de tonalitats ocre.	Ref. cromàtica
	9251 9249

Microscopia 100x

PLANTA PIS

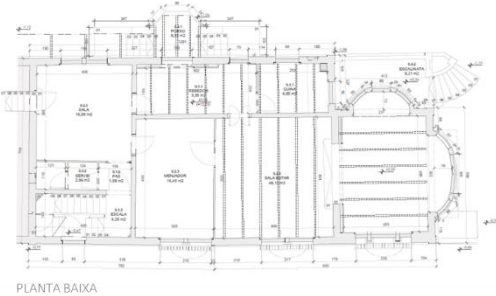
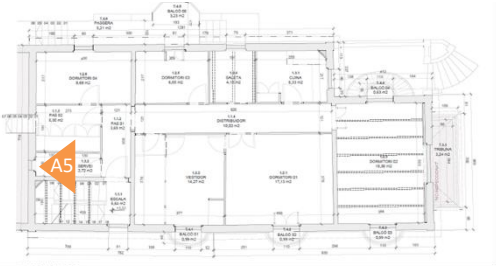
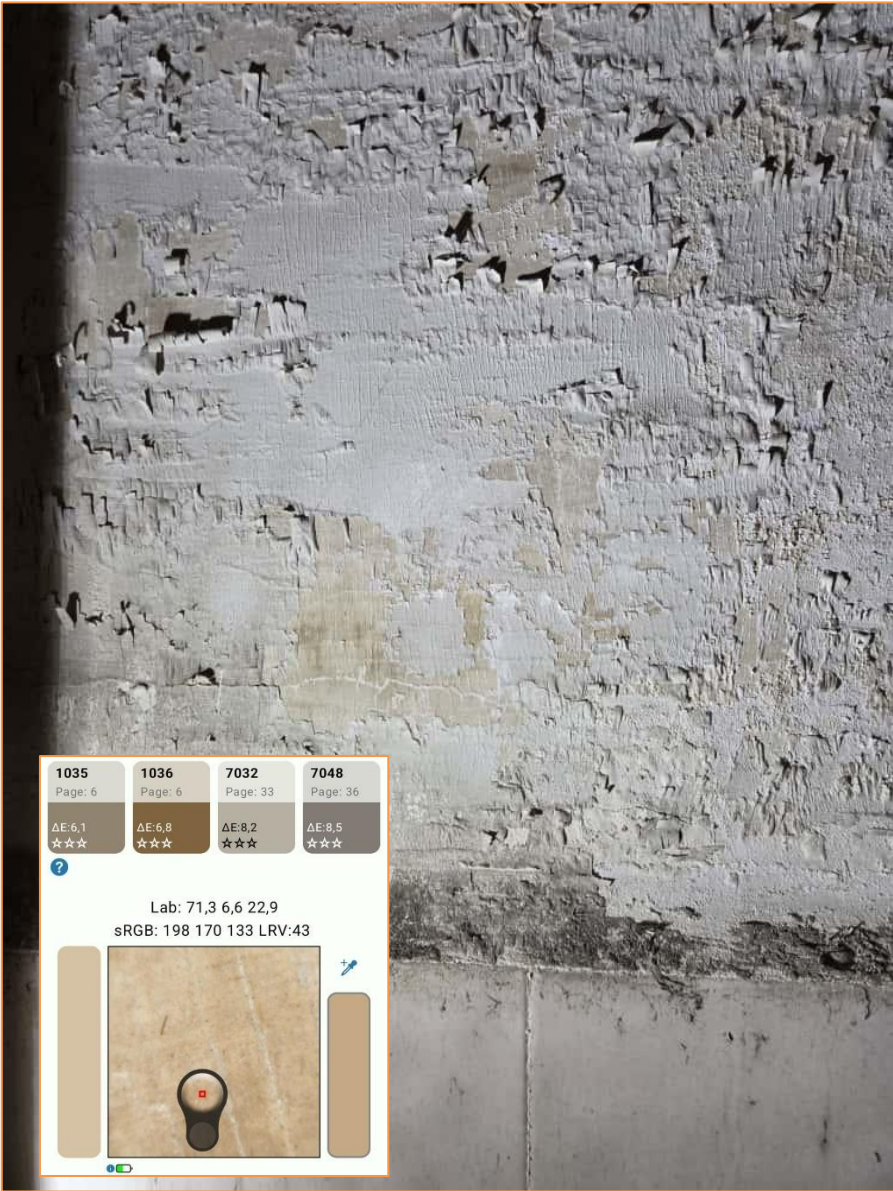

PLANTA BAIXA

◀ LOCALITZACIÓ

CALA PARAMENT A4 MENJADOR P1		
Localització	Parament de l'antic menjador de la P1.	
Estat actual	Molt erosionada i amb 1 capa pictòrica de calç afegida aplicada en rodet.	
Procés seguit	Registre visual del color i extracció i anàlisi de mostra amb un microscopi electrònic 100x.	
Descripció vestigi		Ref. cromàtica
Revestiment de guix policromat al sec amb una pintura de calç de tonalitats ocre.		9075
		9073

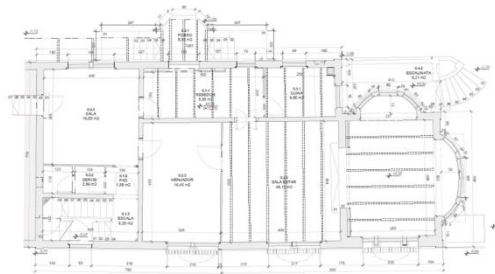
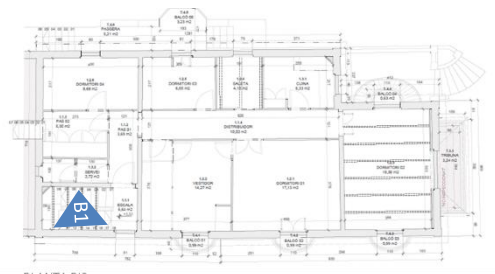
Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

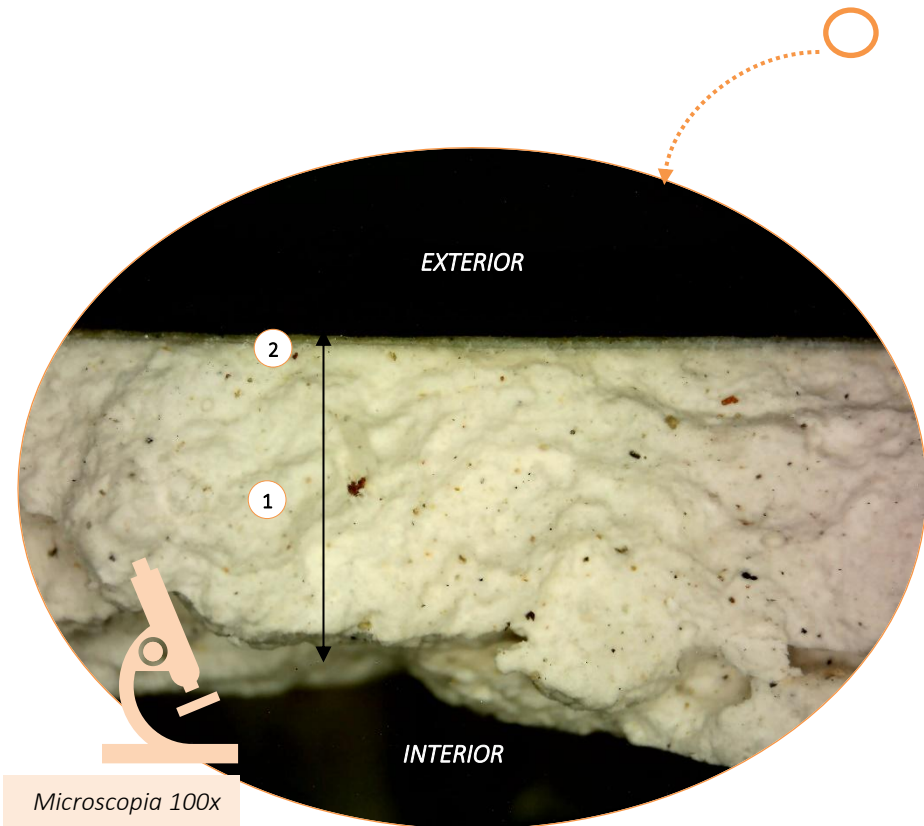
LOCALITZACIÓ

CALA PARAMENT A5 WC P1	
Localització	Part superior del parament de l'espai on s'ubica l'antic wc.
Estat actual	Molt deteriorat i amb 1 capa pictòrica de calç afegida.
Procés seguit	Registre del cromatisme amb un colorímetre.
Descripció vestigi	
Revestiment de guix policromat al sec amb una pintura de calç de tonalitats ocre.	Ref. cromàtica
	RAL 1035
	RAL 1036
	RAL 7032
	RAL 7048

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

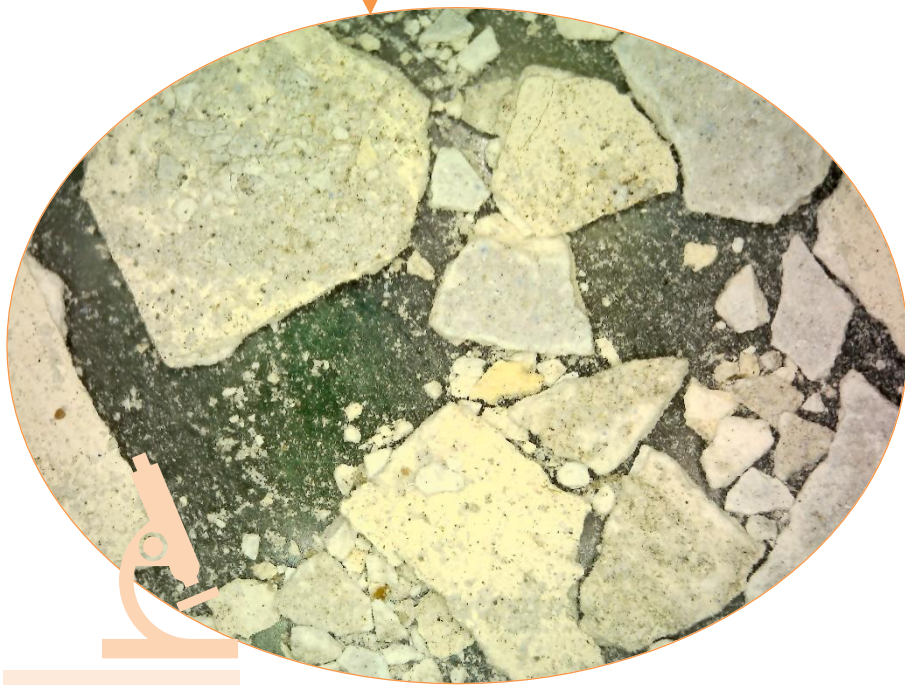
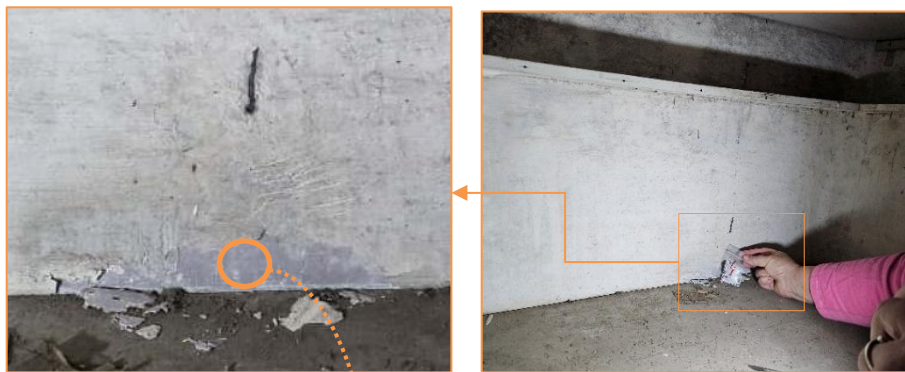

LOCALITZACIÓ

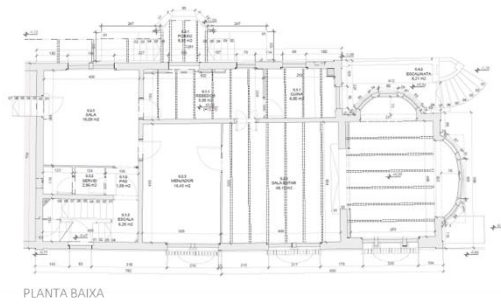
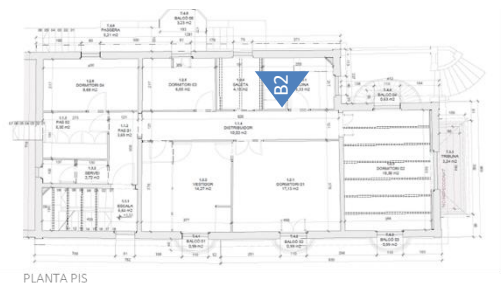

Microscopia 100x

MOSTRA B1 - BADALOT	
Localització	Parament lateral de la volta d'escala a nivell del badalot.
Estat actual	Erosionat per la filtració continuada d'aigua a l'interior de l'edifici.
Procés seguit	Extracció de mostra i anàlisi a través d'un microscopi.
EXTERIOR	Descripció
2	Capa pictòrica aplicada al sec amb una pintura de calç de tonalitats verdes-blavoses. Molt probablement era de tonalitat blavosa i el color a virat cap a verdós.
1	Revestiment de guix de 7mm d'espessor.
INTERIOR	

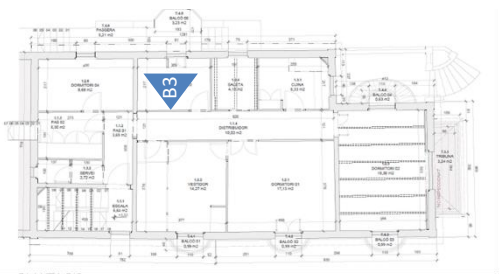
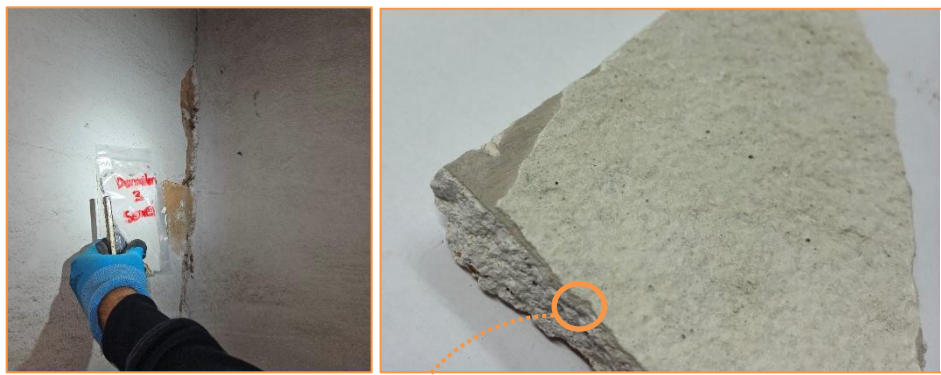

Microscopia 100x

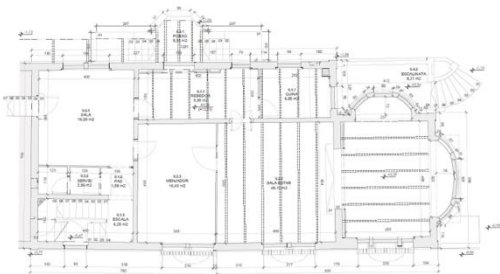

LOCALITZACIÓ

CALA/ MOSTRA B2 INTERIOR ARMARI CUINA	
Localització	Parament de l'interior de l'armari encastat.
Estat actual	Erosionada i amb 1 capa pictòrica de calç afegida aplicada en rodet.
Procés seguit	Extracció de mostra pel seu posterior anàlisi amb microscopi electrònic 100x.
Descripció vestigi	
Revestiment de guix policromat al sec, per la part superior de l'arrimador, amb una pintura de calç de tonalitats blavoses, també coneguda popularment com a "blauet". Cal destacar, que l'espessor que s'aprecia a la mostra correspon al repint de calç afegit al damunt de la capa pictòrica de blauet.	

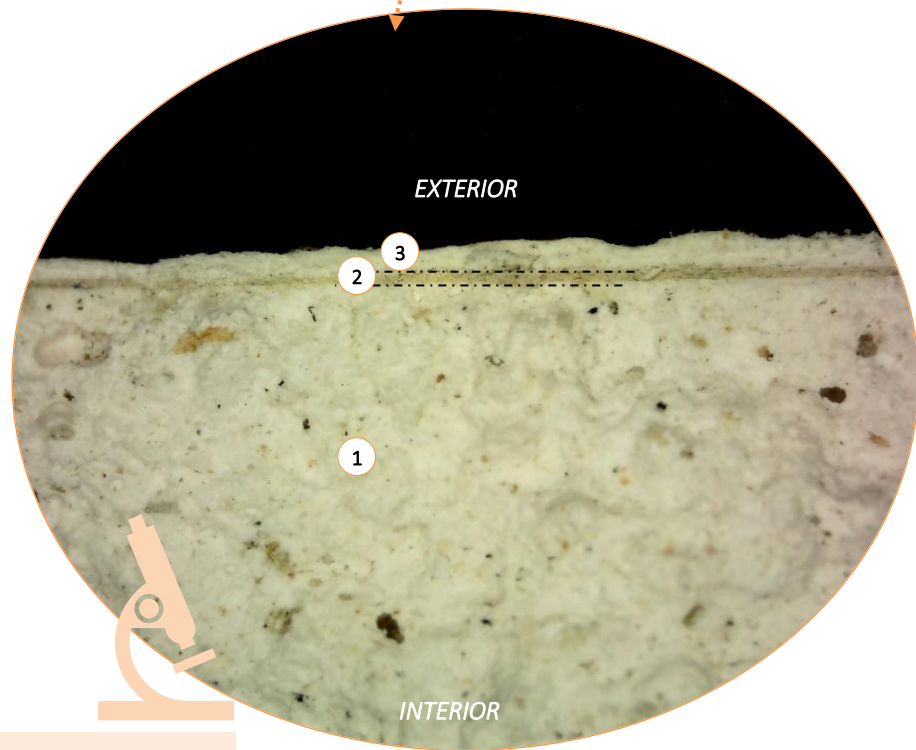
PLANTA P1

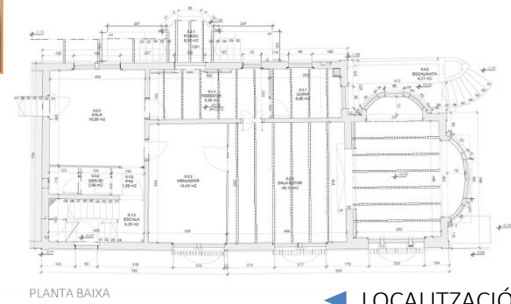
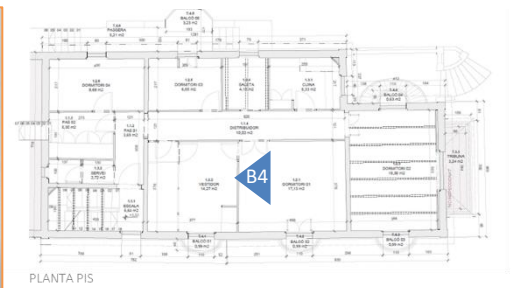
PLANTA BAIXA

LOCALITZACIÓ

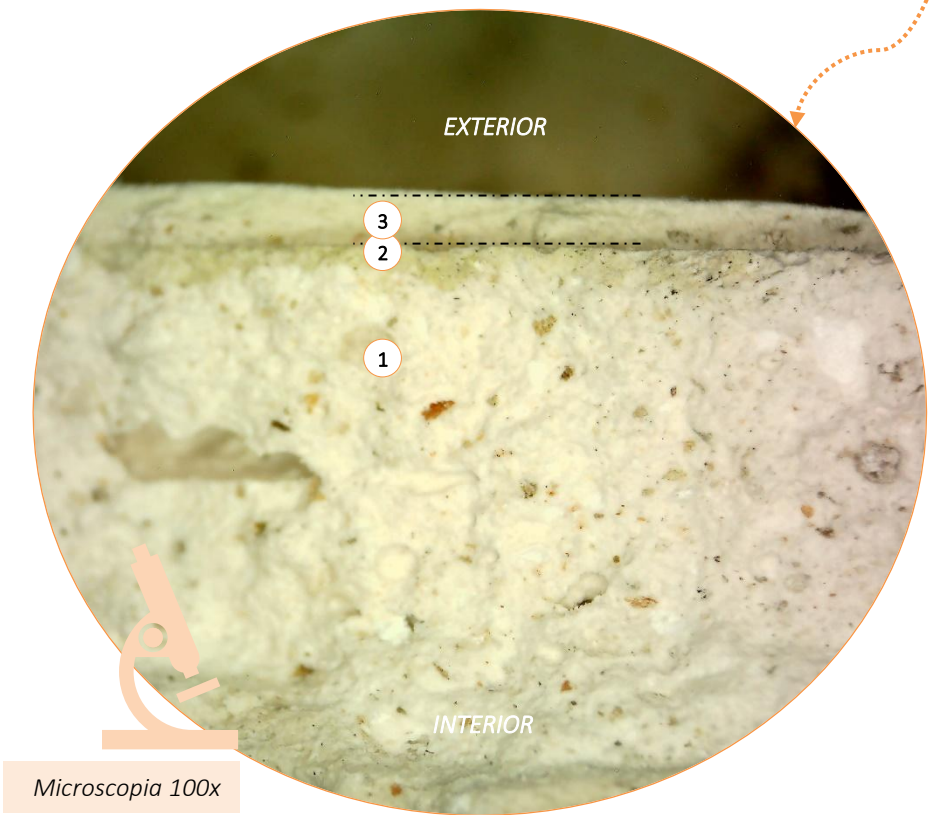
MOSTRA B3—H. SERVEI	
Localització	Parament d'una de les estances de la P1.
Estat actual	Erosionada.
Procés seguit	Extracció de mostra i anàlisi a través d'un microscopi.
EXTERIOR	Descripció
3	Capa pictòrica de calç afegida aplicada en rodet. Cal destacar que aquesta capa té el doble d'espessor respecte la capa pictòrica original.
2	Capa pictòrica original de pintura de calç de tonalitats blavoses, també coneguda popularment com a "blauet".
1	Revestiment de guix de 12mm d'espessor.
INTERIOR	

Microscopia 100x

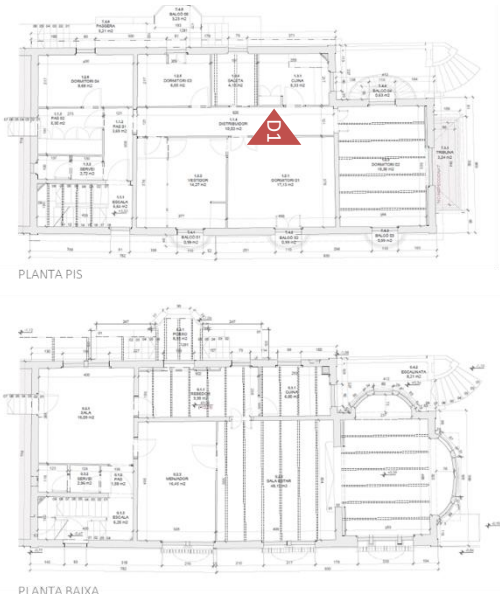

LOCALITZACIÓ

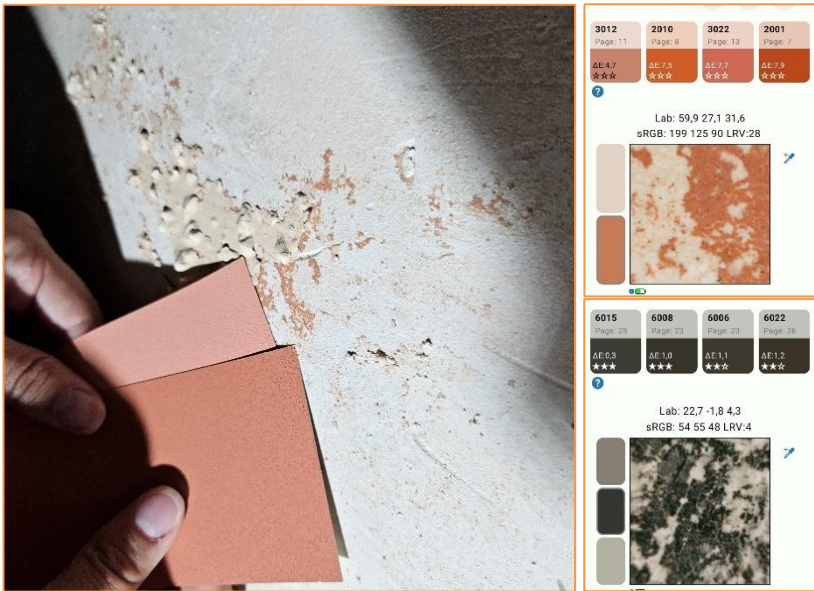

MOSTRA B4 – H1	
Localització	Parament d'una de les estances de la P1.
Estat actual	Erosionada.
Procés seguit	Extracció de mostra i anàlisi a través d'un microscopi.
EXTERIOR	Descripció
3	Capa pictòrica de calç afegida aplicada en rodet. Cal destacar que aquesta capa té un espessor de 0,5mm.
2	Capa pictòrica original de pintura de calç de tonalitats blavoses, també coneguda popularment com a "blauet".
1	Revestiment de guix de 9mm d'espessor. Cal destacar que a sota de d'aquesta capa es detecta restes d'un guix negre o també conegut com a guix antic.
INTERIOR	

Microscopia 100x

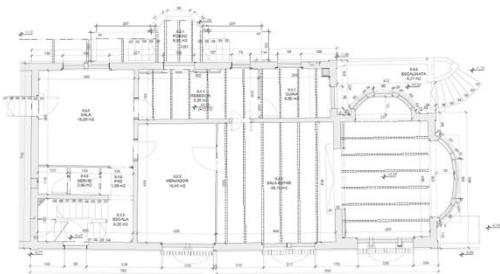
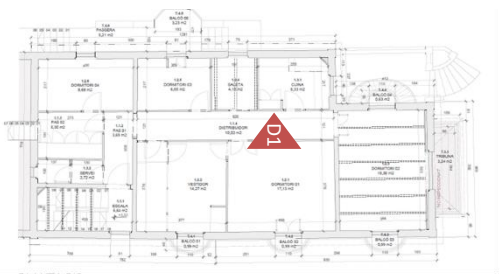
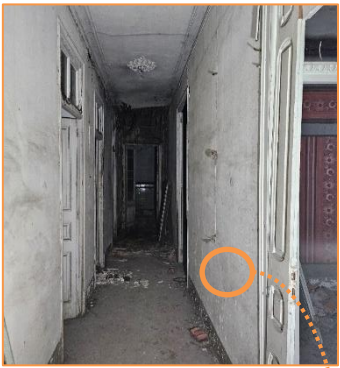

◀ LOCALITZACIÓ

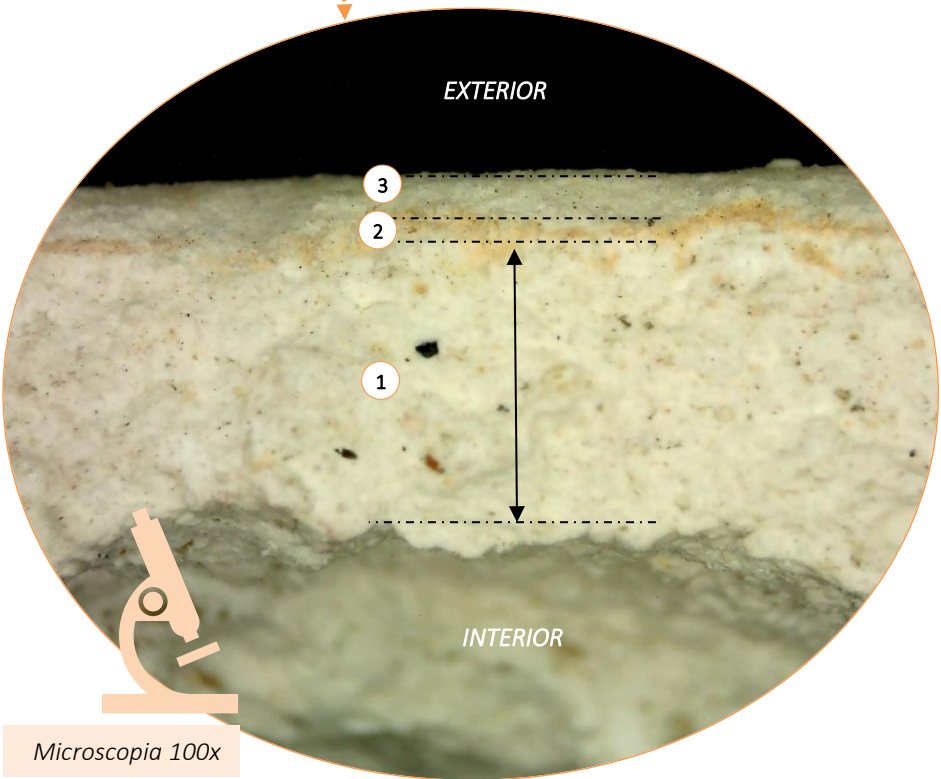

CALA PASSADÍS	
Localització	Passadís interior de la P1.
Estat actual	Molt deteriorat i amb un repintat de calç de tonalitat gris-blavosa.
Procés seguit	Registre del cromatisme visual i amb colorímetre. Extracció de mostra pel seu anàlisi (vegeu següent pàgina).
Descripció vestigi	
Sòcol policromat de tonalitat fosca, aplicat al damunt, de la capa pictòrica de preparació de tonalitat vermellosa i per sota, del repintat de tonalitat blavosa actual.	
Capa pictòrica mineral de preparació de tonalitat vermellosa. Es creu que es va aplicar a sobre el revestiment de guix amb la intenció de tancar porus i reduir-ne l'absorció.	
Ref. cromàtica	
RAL 6015	
RAL 6008	
9166	
9164	
RAL 3012	
RAL 3022	

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

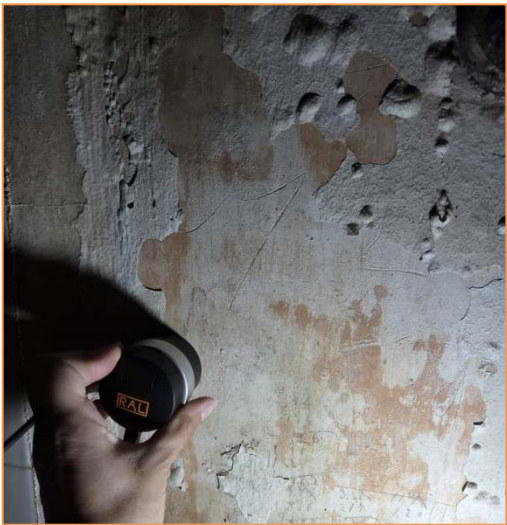
◀ LOCALITZACIÓ

Microscopia 100x

MOSTRA – PASSADÍS	
Localització	Parament del passadís interior de la P1.
Estat actual	Molt deteriorat.
Procés seguit	. Extracció de mostra pel seu posterior anàlisi amb microscopi electrònic 100x.
EXTERIOR	Descripció
3	Capa pictòrica de pintura de calç de tonalitats gris blavoses.
2	Capa pictòrica mineral de preparació de tonalitat vermellosa. Es creu que es va aplicar a sobre el revestiment de guix amb la intenció de reduir-ne l'absorció del suport.
1	Revestiment de guix de 9mm d'espessor.
INTERIOR	

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

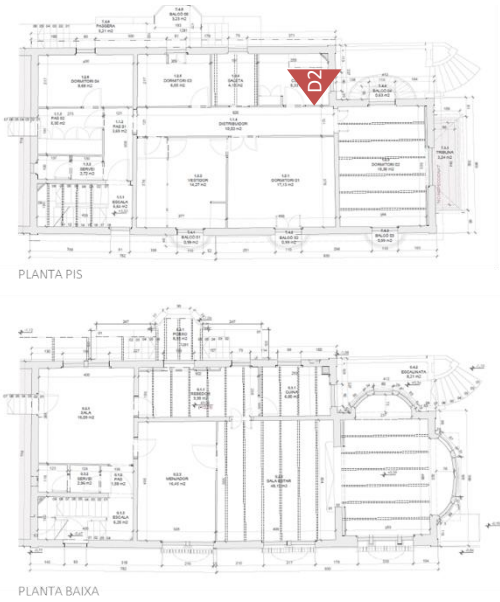
1036
Page: 6
ΔE:6,0
☆☆☆
?

3012
Page: 11
ΔE:6,4
☆☆☆

1011
Page: 2
ΔE:7,7
☆☆☆

1024
Page: 5
ΔE:9,2
☆☆☆

Lab: 67,6 15,7 26,5
sRGB: 203 154 118 LRV:37

LOCALITZACIÓ

CALA PARAMENT CUINA	
Localització	Parament de l'antiga cuina de la P1.
Estat actual	Molt deteriorat amb una capa pictòrica de calç afegida aplicada en rodet.
Procés seguit	Registre visual del color amb un colorímetre.
Descripció vestigi	
Capa pictòrica mineral de preparació de tonalitat vermellosa. Es creu que es va aplicar a sobre el revestiment de guix amb la intenció de reduir-ne l'absorció del suport.	
Ref. cromàtica	
RAL 3012	

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

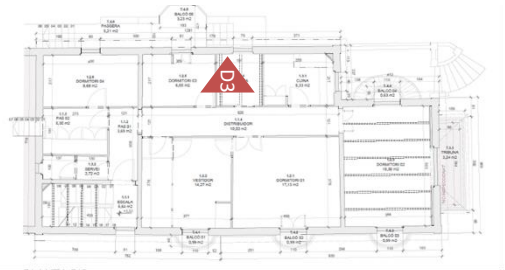
8023
Page: 39
ΔE: 4,9
☆☆☆
?

8001
Page: 37
ΔE: 5,5
☆☆☆

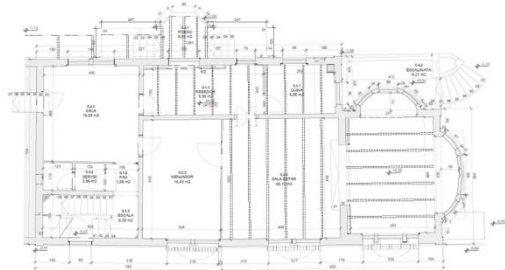
2001
Page: 7
ΔE: 7,5
☆☆☆

1011
Page: 2
ΔE: 7,5
☆☆☆

Lab: 55,2 25,4 35,3
sRGB: 184 114 72 LRV:23

PLANTA PIS

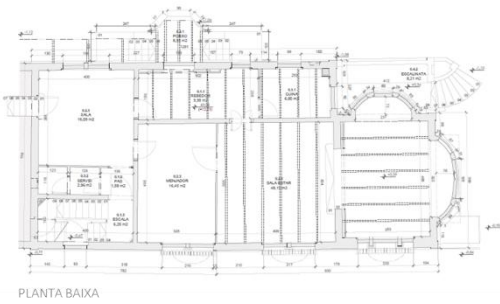
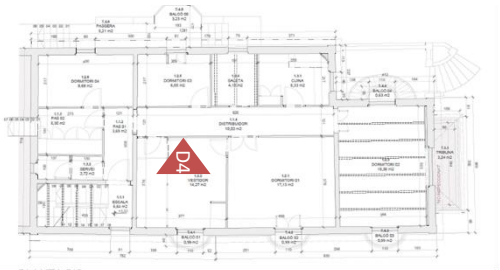
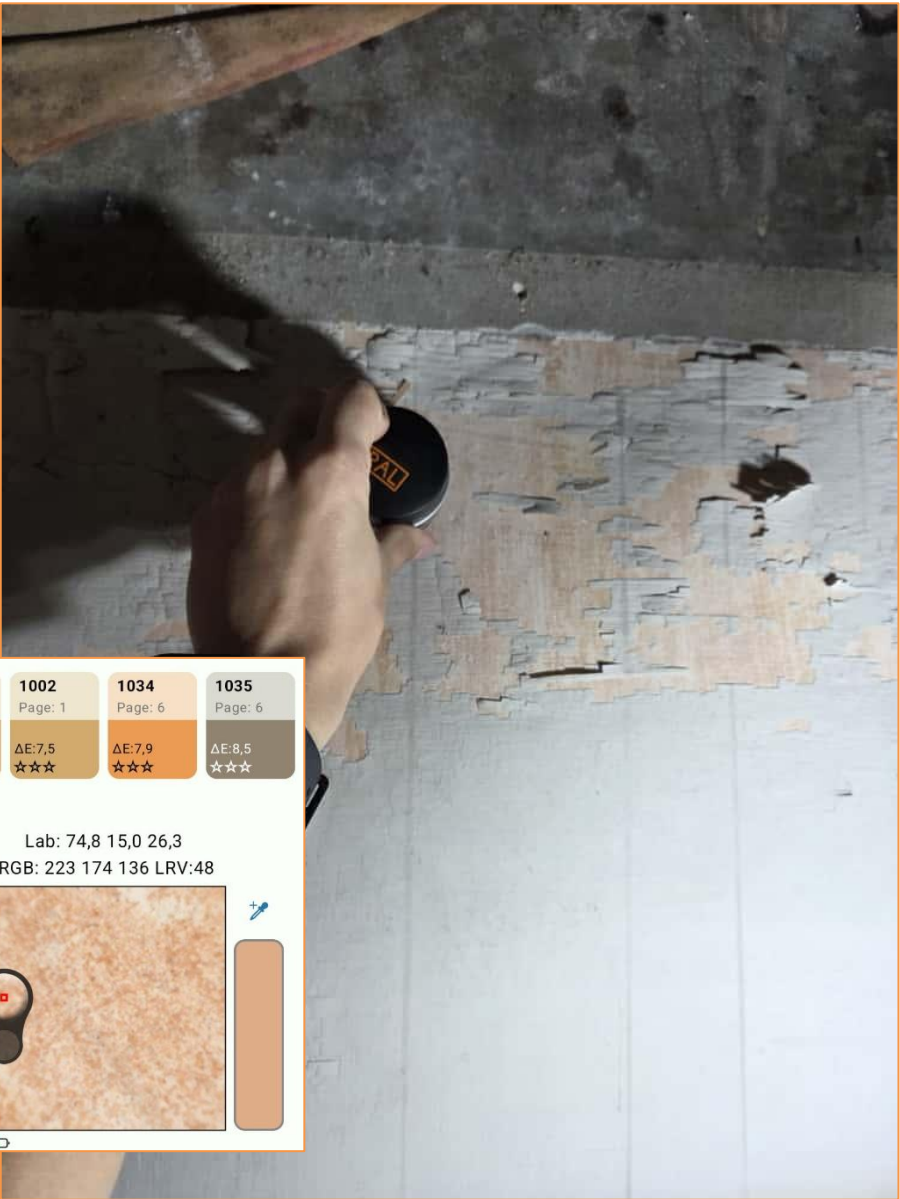

PLANTA BAIXA

◀ LOCALITZACIÓ

CALA parament BANY	
Localització	Parament de l’estança relacionada amb l’antic bany de la P1.
Estat actual	Molt deteriorat amb una capa pictòrica de calç afegida aplicada en rodet.
Procés seguit	Registre visual del color amb un colorímetre.
Descripció vestigi	
Capa pictòrica mineral de preparació de tonalitat vermellosa. Es creu que es va aplicar a sobre el revestiment de guix amb la intenció de reduir-ne l’absorció del suport.	
Ref. cromàtica	
RAL 8023	
RAL 8001	
RAL 2001	
RAL 1011	

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

LOCALITZACIÓ

CALA -Habitació	
Localització	Parament d’una de les habitacions de la P1.
Estat actual	Molt deteriorat amb una capa pictòrica de calç afegida aplicada en rodet.
Procés seguit	Registre visual del color amb un colorímetre.
Descripció vestigi	Ref. cromàtica
Capa pictòrica mineral de preparació de tonalitat vermellosa. Es creu que es va aplicar a sobre el revestiment de guix amb la intenció de reduir-ne l’absorció del suport.	RAL 1001
	RAL 1002
	RAL 1034

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

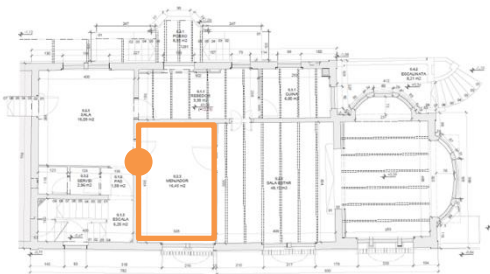
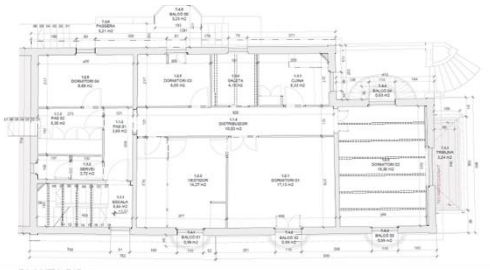
1011
Page: 2
ΔE:2,4
☆☆☆
?

1019
Page: 4
ΔE:5,5
☆☆☆

1036
Page: 6
ΔE:6,5
☆☆☆

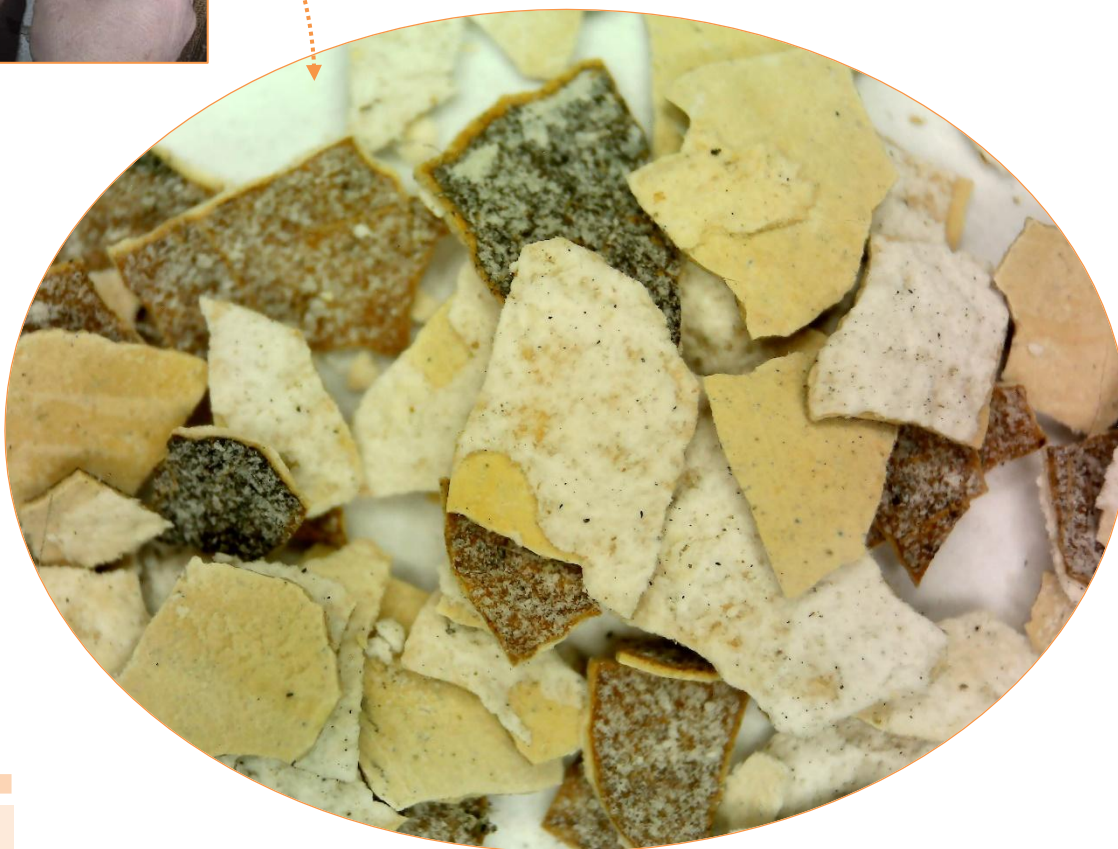
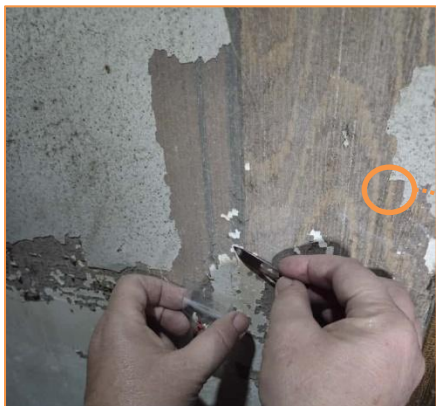
8001
Page: 37
ΔE:7,5
☆☆☆

Lab: 59,5 12,4 28,7
sRGB: 176 135 93 LRV:28

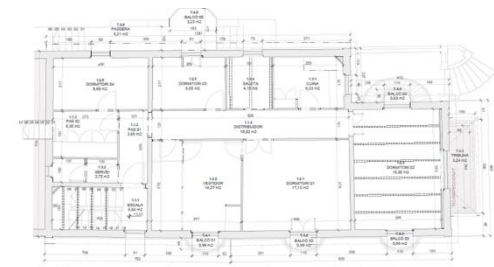

LOCALITZACIÓ

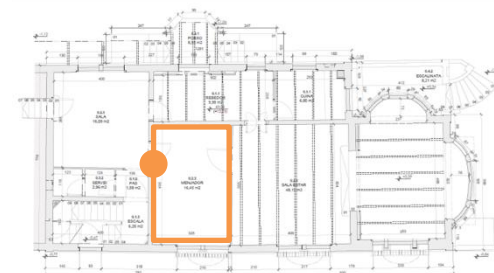
CALA ARRIMADOR POLICROMAT A LA CERVERSA	
Localització	Arrimador de l'antiga sala de la PB.
Estat actual	Molt deteriorat amb desprendiments i pulverulències de la capa pictòrica. Al damunt existeix un repintat de pintura de calç aplicada amb rodet.
Procés seguit	Registre del cromatisme amb un colorímetre. Extracció de mostra pel veu anàlisis amb microscopi.
Descripció vestigi	
Arrimador policromat amb la tècnica a la cervesa, per imitar un plafonat de fusta.	Ref. cromàtica
	RAL 1011
	RAL 1019
	RAL 1036
	RAL 8001

Microscopia 100x

PLANTA PIS

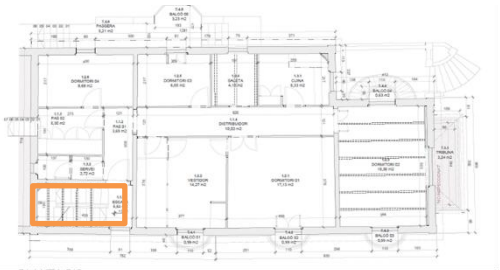

PLANTA BAIXA

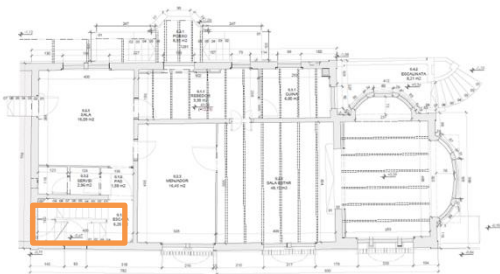
● LOCALITZACIÓ

A través de l'observació per microscopi de la capa pictòrica extreta de l'arrimador de l'antiga sala de la PB, s'aprecia que l'arrimador policromat amb la tècnica a la cervesa per imitar fusta, es va aplicar al damunt d'una capa prèvia de pintura de calç de tonalitat ocre. Aquesta es troba documentada en la cala A1.

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chromascanland.com

PLANTA PIS

PLANTA BAIXA

● LOCALITZACIÓ

1036
Page: 6
 $\Delta E: 6,0$
☆☆☆

3012
Page: 11
 $\Delta E: 6,4$
☆☆☆

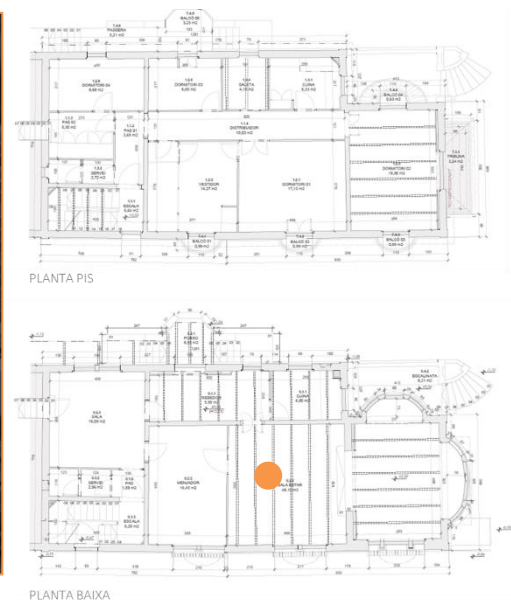
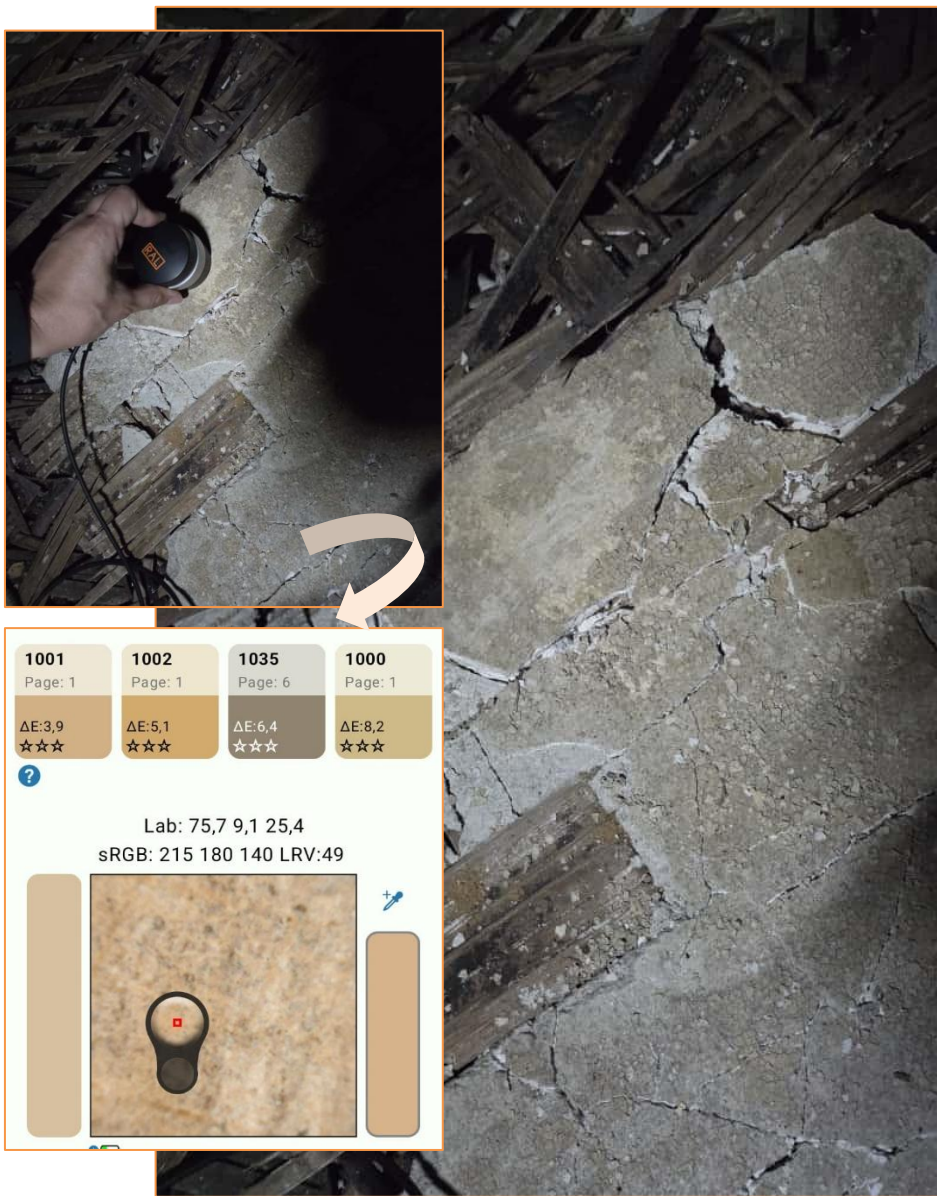
1011
Page: 2
 $\Delta E: 7,7$
☆☆☆

1024
Page: 5
 $\Delta E: 9,2$
☆☆☆

?

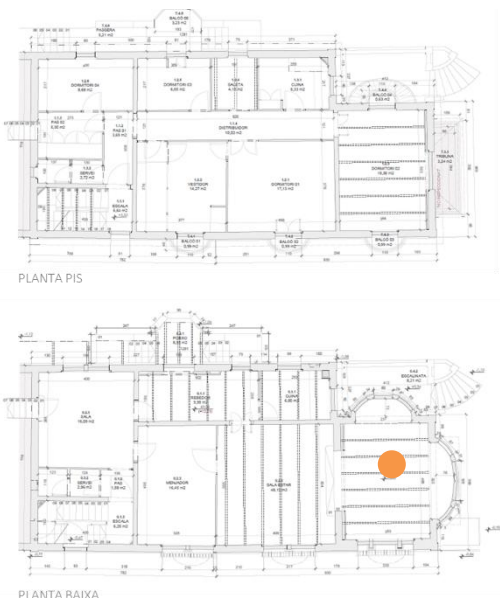
Lab: 67,6 15,7 26,5
sRGB: 203 154 118 LRV:37

CALA ARRIMADOR BADALOT.	
Localització	Parament del badalot de la planta coberta.
Estat actual	Molt deteriorat per les filtracions d'aigua de la coberta.
Procés seguit	Registre visual del color i amb colorímetre.
Descripció vestigi	
Arrimador policromat amb pintura mineral aplicada al sec de tonalitats taronges-vermelloses. Per la part superior està rematat amb una línia o franja de poc gruix d'una tonalitat grana més fosca. Cal destacar que la resta del parament està policromat amb una pintura de calç de tonalitats blavoses.	
Ref. cromàtica	
9166	
9169	
9182	
RAL 3012	

LOCALITZACIÓ

CALA SOSTRE MENJADOR	
Localització	Antic menjador de la PB.
Estat actual	Molt mal estat. El sostre s'ha esfondrat degut a la filtració d'aigua a l'interior de l'edifici.
Procés seguit	Extracció d'una mostra de les restes de runa pel seu anàlisi i registre del cromatisme amb un colorímetre.
Descripció vestigi	Ref. cromàtica
Fals sostre de guix encanyissat policromat al sec de tonalitats ocre.	RAL 1001
	RAL 1002
	RAL 1035
	RAL 1000

LOCALITZACIÓ

1001
Page: 1
ΔE:3,3
☆☆

1035
Page: 6
ΔE:5,6
☆☆

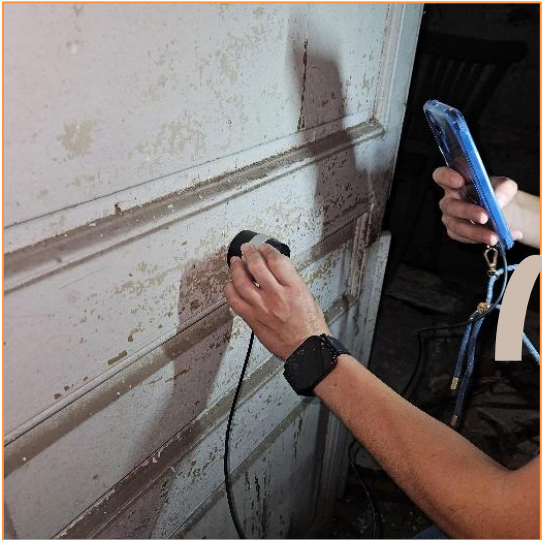
1002
Page: 1
ΔE:5,7
☆☆

1000
Page: 1
ΔE:6,2
☆☆

?

Lab: 76,1 5,2 23,2
sRGB: 209 184 145 LRV:50

CALA /MOSTRA FALS SOSTRE TRIBUNA	
Localització	Tribuna de la PB.
Estat actual	Molt mal estat. El sostre s'ha esfondrat degut a la filtració d'aigua a l'interior de l'edifici.
Procés seguit	Extracció d'una mostra de les restes de runa pel seu anàlisi i registre del cromatisme amb un colorímetre.
Descripció vestigi	
Fals sostre de guix encanyissat policromat al sec amb una pintura proteica, de gran duresa i brillantor, de tonalitats ocre.	
Ref. cromàtica	
RAL 1001	
RAL 1035	
RAL 1002	
RAL 1000	

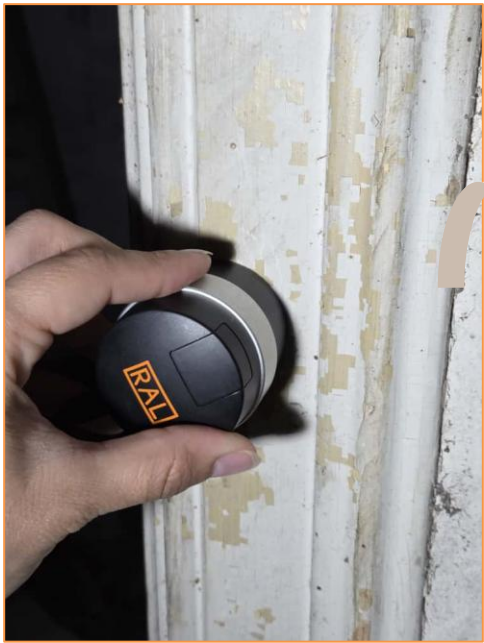
1001
Page: 1
ΔE:5,2
☆☆☆

1035
Page: 6
ΔE:5,7
☆☆☆

1000
Page: 1
ΔE:6,7
☆☆☆

7044
Page: 35
ΔE:8,0
☆☆☆

Lab: 78,5 3,5 16,4
sRGB: 210 191 164 LRV:54

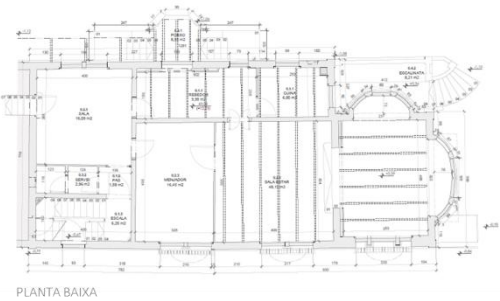
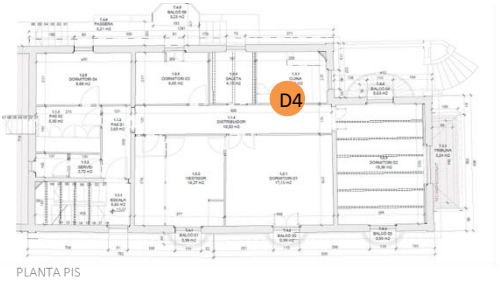
1035
Page: 6
ΔE:5,0
☆☆☆

7032
Page: 33
ΔE:6,2
☆☆☆

1001
Page: 1
ΔE:8,1
☆☆☆

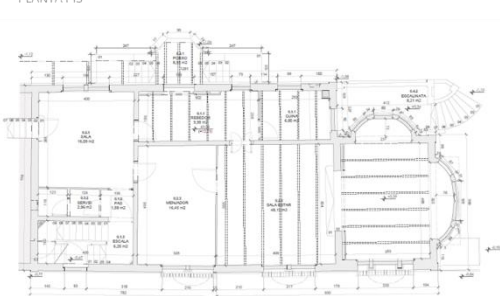
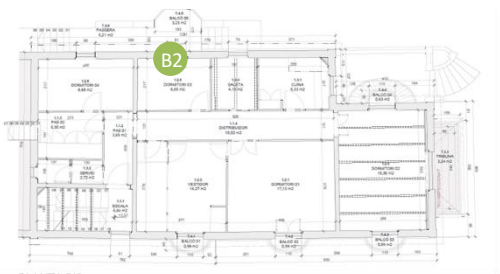
7048
Page: 36
ΔE:8,5
☆☆☆

Lab: 72,5 3,9 20,7
sRGB: 196 175 140 LRV:44

LOCALITZACIÓ

CALES FUSTERIA CUINA	
Localització	Porta de l'antiga cuina de la P1.
Estat actual	Deteriorada i amb una capa de repintat al damunt de tonalitat clara.
Procés seguit	Registre del cromatisme amb un colorímetre.
Descripció vestigi	
Fusteria interior protegida i pintada amb una tècnica tradicional grassa de tonalitats beix.	
Ref. cromàtica	
RAL 1001	
RAL 1035	
RAL 1000	

● LOCALITZACIÓ

6003

Page: 22

ΔE:1,7

☆☆☆

6020

Page: 26

ΔE:3,4

☆☆☆

6035

Page: 28

ΔE:3,5

☆☆☆

6028

Page: 27

ΔE:3,9

☆☆☆

Lab: 35,2 -10,9 18,2

sRGB: 73 87 53 LRV:9

CALA FUSTERIA EXTERIOR.	
Localització	Habitació P1.
Estat actual	Deteriorades i amb la capa pictòrica gairebé despresada.
Procés seguit	Registre del color mitjançant un colorímetre.
Descripció vestigi	Ref. cromàtica
Fusteria exterior protegida i pintada en origen amb una pintura tradicional grassa (olis, farina o sueca, etc...) de tonalitat verdosa.	RAL 6003
	RAL 6020
	RAL 6035
	RAL 6028

CASA SANCHÍS- BARCELONA | ESTUDI HISTÒRIC-ARTÍSTIC I CROMÀTIC

Annex 3. Resultats analítiques laboratoris.

En aquest annex, s'exposen els resultats de l'anàlisi amb la tècnica espectroscòpia infraroja per transformada de fourier (FT-IR) de tres diferents mostres de capes pictòriques.

ESPECTROSCÒPIA INFRAROJA PER TRANSFORMADA DE FOURIER (FT-IR)

Aquesta tècnica permet conèixer els compostos orgànics, naturals i sintètics, i els compostos inorgànics referents a materials constitutius i d'alteració. Els espectres han estat adquirits mitjançant un espectrofotòmetre Perkin Elmer, model Spectrum Two, en modalitat ATR (Reflexió Total Atenuada) a l'interval 4000-400 cm⁻¹, amb una resolució de 4 cm⁻¹. Els espectres han estat elaborats amb el software Spectrum.

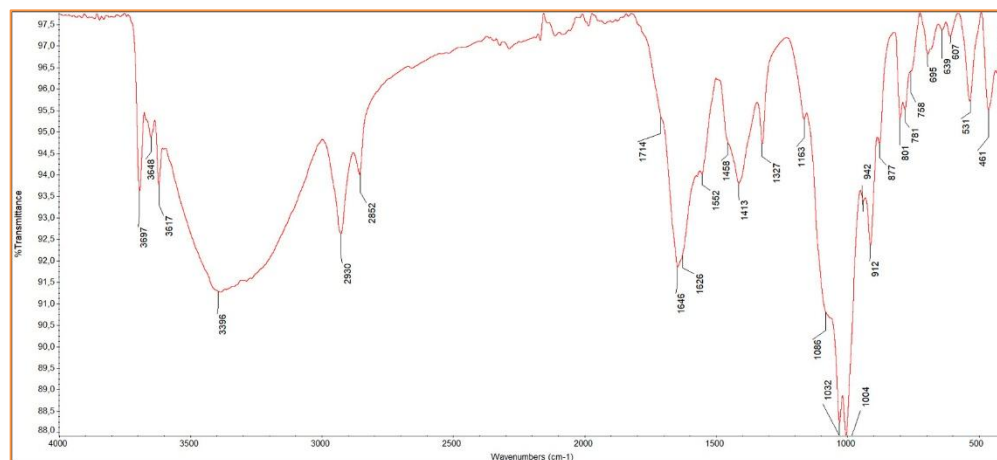
límits de la tècnica:

- no es possible identificar els sulfurs, molts dels òxids i els pigments carbonosos d'origen vegetal;
- es possible determinar la classe de grup al qual pertanyen els compostos (lipídica, proteica o polisacàrids), però no el compost específic (ex. oli de lli, de nous, etc.);
- no es possible realitzar determinacions del tipus quantitatives;
- no consten identificats els compostos presents en traces o la senyal dels quals es trobi coberta per la d'altres substàncies presents en quantitats més rellevants.

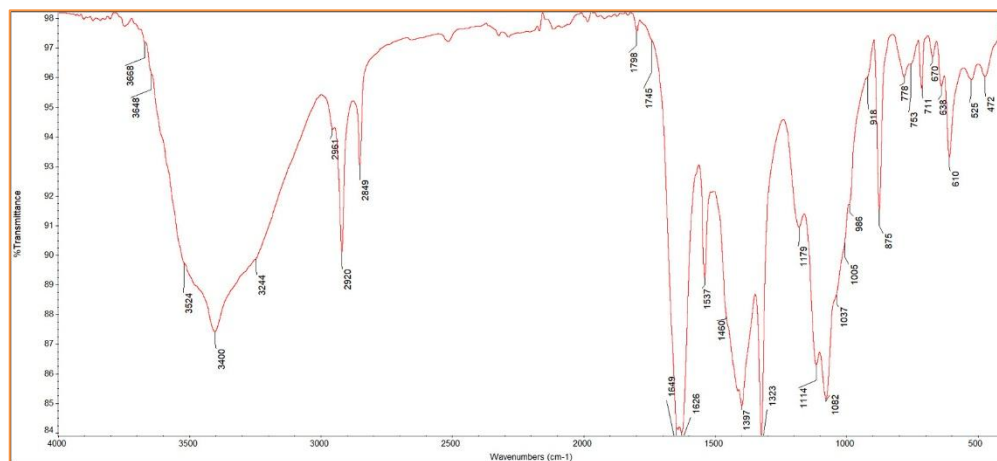
Els resultats s'exposen detalladament a les fitxes analítiques adjuntes i fan referència únicament a les mostres analitzades. La descripció dels estrats ha estat feta partint d'aquell més extern.

Els espessors i les determinacions micromètrica s'expressen en mil·límetres o en microns (μm , $1 \mu\text{m} = 0.001 \text{ mm}$).

ESPECTROSCOPÍA INFRARROJA (MOSTRA FUSTERIA EXTERIOR)

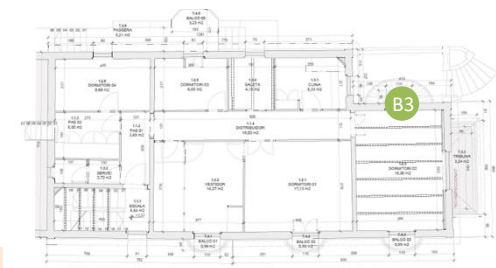
Mostra (**Estrat grana**): espectre FT-IR.

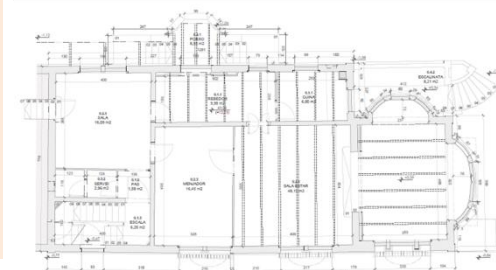
Mostra (**Estrat verd**): espectre FT-IR.

Estrat verd: es compon de calcita, guix, barita, terres naturals i un compost orgànic lipídic (component gras). Com a productes d'alteració s'hi observen oxalats i carboxilats.
Podria tractar-se d'un oli pigmentat.

Estrat grana: terres naturals, calcita i un compost lipo-proteic. També conté oxalats. Podria tractar-se d'una pintura a la farina
Addicionalment, es detecten residus grisos sobre l'estrat verd, formats per terres, oxalats, calcita, carboxilats i un compost orgànic no identificat (la quantitat de material és insuficient per a una determinació precisa).

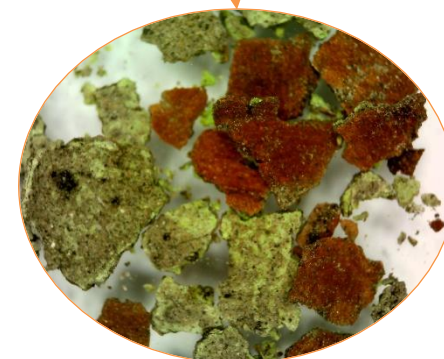

PLANTA PIS

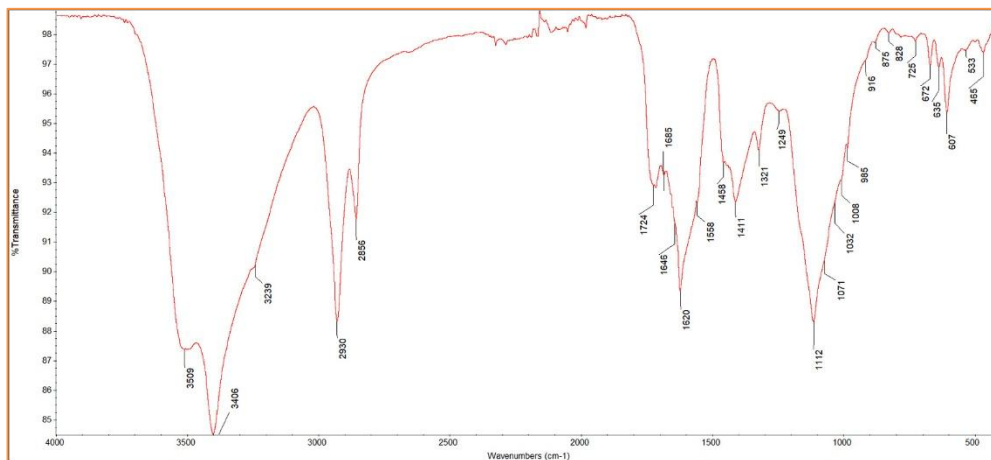

PLANTA BAIXA

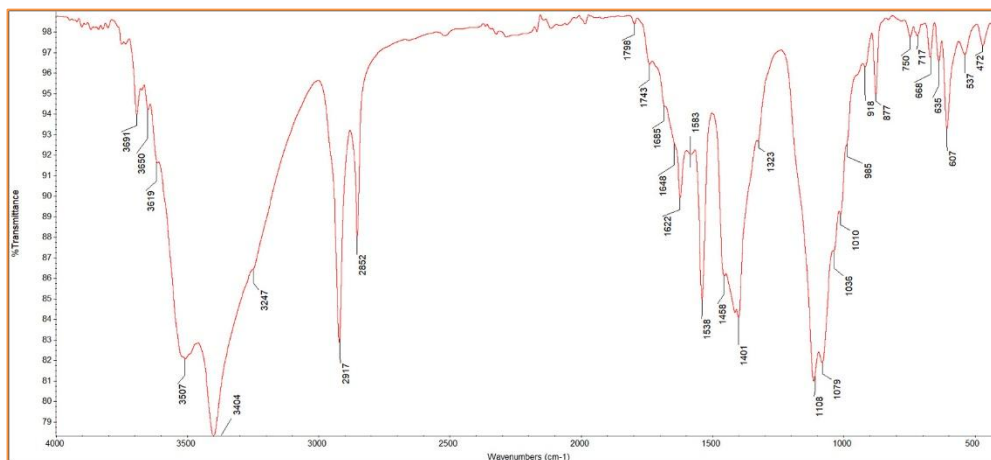
● LOCALITZACIÓ

ESPECTROSCOPÍA INFRARROJA (MOSTRA ARRIMADOR POLICROMAT)

Mostra (Estrat marró-ocre): espectre FT-IR.

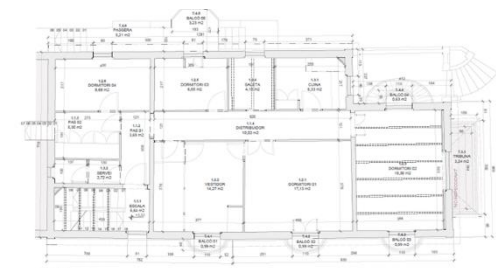
Mostra (Estrat beix): espectre FT-IR.

Estrat extern (marró/ocre):
es compon de guix, terres
naturals, calcita i un
compost lipo-proteic.
També s'hi detecten oxalats
i carboxilats.

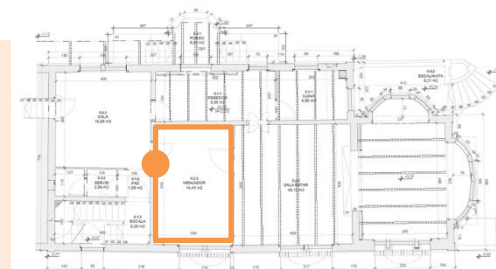
Podria tractar-se d'una
pintura a la cervesa.

Estrat intern (beige): guix,
terres naturals, calcita,
barita, un compost lipídic
(Component gras), oxalats i
carboxilats.

Podria tractar-se d'una
pintura de calç a on s'han
transmès partícules
lipídiques de la pintura a la
cervesa.

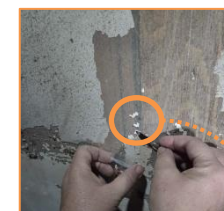

PLANTA PIS

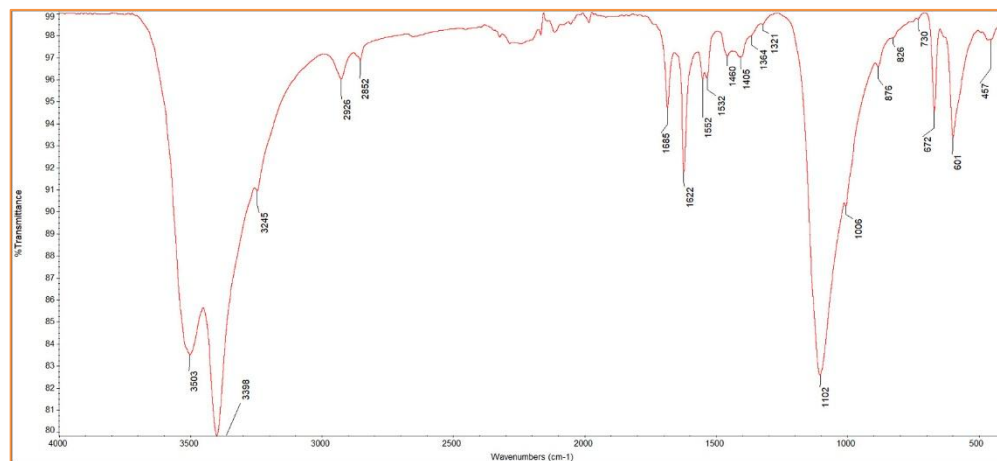

PLANTA BAIXA

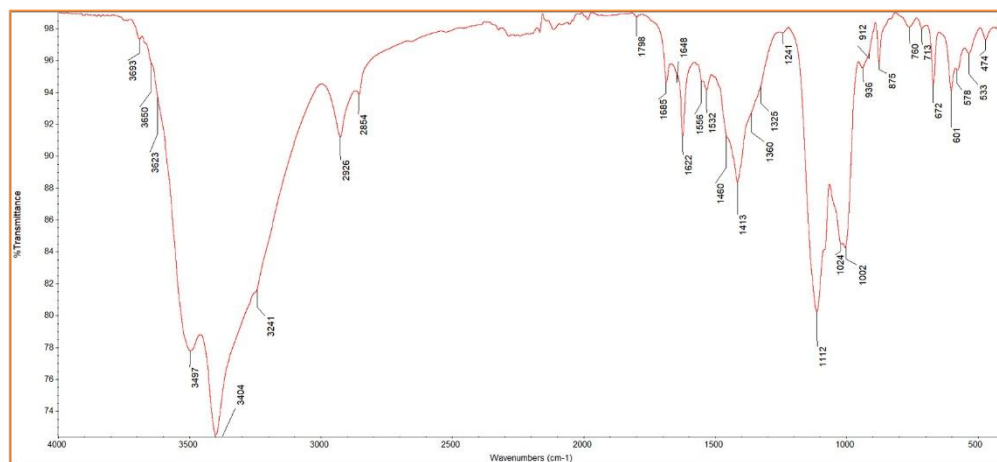
● LOCALITZACIÓ

ESPECTROSCOPÍA INFRARROJA (MOSTRA CAPA PICTÒRICA –SALA PB)

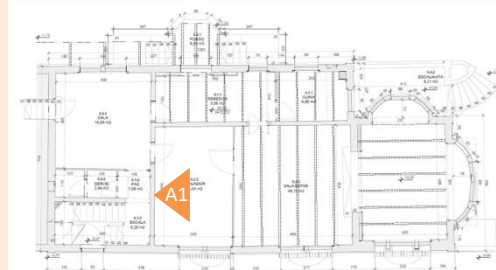
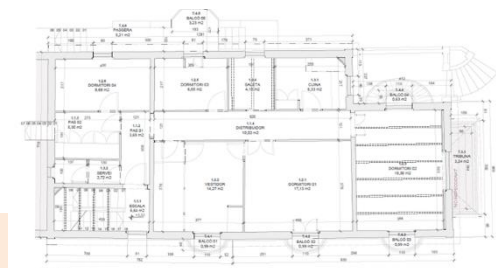
Mostra (Estrat extern): espectre FT-IR.

Mostra (Estrat intern): espectre FT-IR.

Estrat extern:
guix, terres naturals, calcita,
un compost proteic,
carboxilats i oxalats.
Podria tractar-se d'una
pintura de calç enriquida
amb llet o amb alguna
proteïna, tal com es feia
antigament, amb l'objectiu
d'aconseguir una major
resistència dels acabats.

Estrat intern:
guix, calcita, oxalats i
carboxilats.
Es tracta de components del
revestiment.

PLANTA BAIXA

